

Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ
Listen Learn and Talk

REF: Z61214

Hear now. And always

Το «Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ» αναπτύχθηκε σαν μια πηγή, βασικών γνώσεων και συμβουλών για γονείς παιδιών που έχουν διαγνωστεί με απώλεια ακοής κάτω των 12 μηνών και που συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα ακουστικής εκπαίδευσης. Τρία βίντεο τα «Babies Babble», «Toddlers Talk» και «Children Chatter» συνοδεύουν αυτό το βιβλίο. Καλύπτουν την ανάπτυξη του παιδιού από τη γέννηση μέχρι την προετοιμασία για το σχολείο. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο «Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ» έχουν ως στόχο να συμπληρώσουν ένα παιδικό πρόγραμμα ακουστικής εκπαίδευσης και σε καμία περίπτωση δεν έχουν ως στόχο να αντικαταστήσουν ένα τέτοιο πρόγραμμα.

Το βιβλίο είναι γραμμένο με τέτοιο τρόπο ώστε να τραβήξει το ενδιαφέρον των γονέων ή όσων προσφέρουν πρώιμη φροντίδα σε παιδιά, καθώς η καθημερινή αλληλεπίδραση με το παιδί τους είναι σημαντική για την ανάπτυξη της προφορικής γλώσσας. Για να βελτιωθεί η αναγνωσιμότητα χρησιμοποιείται το ουδέτερο γένος «αυτό» για να αντιπροσωπεύσει το παιδί. Επεξηγήσεις για τους τεχνικούς όρους που χρησιμοποιούνται σε αυτό το βιβλίο δίνονται στο γλωσσάριο. Αυτοί οι όροι είναι τυπωμένοι με γκρι-τονισμένα γράμματα. Σκοπός είναι να παρέχουμε μια φιλική στο χρήστη πηγή καθοδήγησης που να έχει μια πρακτική προσέγγιση στη χρήση διάφορων τεχνικών και ιδεών την ενσωμάτωση της ακρόασης στην καθημερινή ζωή του παιδιού.

Οι επαγγελματίες θα βρουν σε αυτό το βιβλίο μια αξιολογή πηγή καθώς περιέχει βασικές πληροφορίες, παραπομπές, πρακτικά παραδείγματα και ιδέες για δραστηριότητες που οι γονείς μπορούν να κάνουν στο σπίτι.

Αυτή η παραγωγή δεν θα ήταν εφικτή χωρίς την αφοσίωση των Maggie Looney, Lynne Richards και Sylvia Romanik.

Μεταφορά και επιστημονική επίβλεψη στην Ελληνική γλώσσα:
Dr Κυριαφίνης Γεώργιος, Χειρουργός Ωτορινολαρυγγολόγος,
Καραχάλιος Δημήτριος, Λογοθεραπευτής Ειδικός Παιδαγωγός
Αηδονά Σοφία, Λογοπαθολόγος Ειδική Παιδαγωγός

Πόντου 3, Αθήνα, Τηλ: 2107792193 fax:2107753627
Τσιμισκή 38, Θεσσαλονίκη, Τηλ: 2310278320, fax:2310281601
www.damplaid.gr Email: damplaid@otenet.gr

Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ

Part Number: Z61214 ISS1

Copyright © 2003
Cochlear Limited
14 Mars Road
Lane Cove West NSW 2066

All rights reserved. No part of this book may be reprinted, transmitted, or reproduced in any form or by any means, including photocopying, or used by any information storage and retrieval system, without prior written permission by the copyright owner and publisher.

ISBN 978-1-920804-11-4

Printed in Australia
By SOS Printing Group
Alexandria NSW

Περιεχόμενα

Εισαγωγή και Περίληψη 5

Εισαγωγή	7
Περίληψη.....	9

Θεωρία Ακουστικής Εκπαίδευσης 11

Αρχές Ακουστικής Εκπαίδευσης.....	13
Θεραπεία με βάση την Οικογένεια	17
Βοηθώντας το Θεραπευτή.....	20
Στρατηγικές Ανάπτυξης Ακουστικών Δεξιοτήτων.....	21
Ολοκληρωμένες Κλίμακες Ανάπτυξης.....	32
Ήχοι της Ομιλίας.....	44

Πρακτική Ακουστικής Εκπαίδευσης 45

Εισαγωγή	47
Τα Στάδια της Ακρόασης.....	48
Επίπεδα Ακρόασης.....	49
Τα Μωρά Βαβίζουν	55
Το Ταξίδι αρχίζει	55
Δεσμός Γονέα-Παιδιού	56
Ένα ήσυχο περιβάλλον.....	56
Αντίληψη του Ήχου	57
Φωνητική Εναλλαγή Σειράς.....	57
Παραγόμενοι Ήχοι	57
Απλές Φράσεις.....	59
Ακουστικό Ερέθισμα/Αντίδραση.....	60
Ακουστική μνήμη – Επιλογή Αντικειμένων.....	60
Ιδέες Επέκτασης στα Μωρά	63
Παρασκευή ενός ποτού	64
Ανάγνωση Βιβλίων	66
Ενισχύοντας τους Παραγόμενους Ήχους	68
Φρουτοσαλάτα.....	70
Ήχοι «Μαθαίνω να Ακούω».....	72
Τα Νήπια Μιλούν	73
Η Ώρα του Παιχνιδιού.....	73
Ακουστική Μνήμη – Απλές Εντολές.....	74
Καθημερινές Συνήθειες.....	75
Ακουστικό Ερέθισμα/Αντίδραση.....	78
Ακρόαση από Απόσταση.....	78

Ακουστική Μνήμη – Επιλογή Αντικειμένων	79
Ανάγνωση Βιβλίων	79
Ιδέες Επέκτασης για Νήπια	81
Τρώγοντας Πρωινό.....	82
Γέμισμα του Πλυντηρίου Πιάτων	84
Φτιάχνοντας Κεϊκάκια.....	86
Δημιουργία μιας Κάρτας για την Γιορτή του Πατέρα	88
Η Ομιλία του Παιδιού.....	90
Επέκταση της Γλώσσας.....	90
Μικρές Βοήθειες.....	91
Η Ώρα του Παιχνιδιού.....	91
Ομιλία.....	92
Ακουστική Μνήμη.....	93
Ακουστική Αλληλουχία.....	95
Εμπειρίες εκτός Σπιτιού.....	95
Αναπτυγμένες Ακουστικές Δεξιότητες.....	95
Συζήτηση.....	97
Ιδέες Επέκτασης για Παιδιά	99
Ανάπτυξη της Ακουστικής Μνήμης.....	100
Στον Κήπο.....	102
Το Παιχνίδι «Μάντεψε Ποιος;».....	104
Μαγνητοφωνημένη Ιστορία	106

Παράρτημα..... 107

Κλίμακες Ανάπτυξης και Διαγνωστικά Εργαλεία.....	109
Ακουστική Αντίληψη (Ακρόαση).....	109
Γλώσσα.....	109
Ομιλία.....	112
Παιχνίδι	113
Βασικές Έννοιες.....	113
Γλωσσάριο.....	114
Βιβλιογραφία και Αναφορές	118

Πρόλογος

Το «**Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ**» αναπτύχθηκε σαν μια πηγή βασικών γνώσεων και συμβουλών για γονείς παιδιών κάτω των 12 μηνών που έχουν διαγνωστεί με απώλεια ακοής και που συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα ακουστικής εκπαίδευσης. Τρία βίντεο τα «**Babies Babble**», «**Toddlers Talk**» και «**Children Chatter**» συνοδεύουν αυτό το βιβλίο. Καλύπτουν την ανάπτυξη του παιδιού από τη γέννηση μέχρι την προετοιμασία για το σχολείο. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο «**Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ**» έχουν ως στόχο να συμπληρώσουν ένα παιδικό πρόγραμμα ακουστικής εκπαίδευσης και σε καμία περίπτωση δεν έχουν ως στόχο να αντικαταστήσουν ένα τέτοιο πρόγραμμα.

Το βιβλίο είναι γραμμένο με τέτοιο τρόπο ώστε να τραβήξει το ενδιαφέρον των γονέων ή όσων προσφέρουν πρώτη φροντίδα σε παιδιά, καθώς η καθημερινή αλληλεπίδραση με το παιδί τους είναι σημαντική για την ανάπτυξη της προφορικής γλώσσας. Για να βελτιωθεί η αναγνωσιμότητα χρησιμοποιείται το ουδέτερο γένος «αυτό» για να αντιπροσωπεύσει το παιδί. Επεξηγήσεις για τους τεχνικούς όρους που χρησιμοποιούνται σε αυτό το βιβλίο δίνονται στο γλωσσάριο. Αυτοί οι όροι είναι τυπωμένοι με γκρι-τονισμένα γράμματα. Σκοπός είναι να παρέχουμε μια φιλική στο χρήστη πηγή καθοδήγησης που να έχει μια πρακτική προσέγγιση στη χρήση διάφορων τεχνικών και ιδεών για την ενσωμάτωση της ακρόασης στην καθημερινή ζωή του παιδιού.

Οι επαγγελματίες θα βρουν σε αυτό το βιβλίο μια αξιόλογη πηγή καθώς περιέχει βασικές πληροφορίες, παραπομπές, πρακτικά παραδείγματα και ιδέες για δραστηριότητες που οι γονείς μπορούν να κάνουν στο σπίτι.

Αυτή η παραγωγή δεν θα ήταν εφικτή χωρίς την αφοσίωση των Maggie Looney, Lynne Richards και Sylvia Romanik.

Μεταφορά και επιστημονική επίβλεψη στην Ελληνική γλώσσα:
Dr Κυριαφίνης Γεώργιος, Χειρουργός Ωτορινολαρυγγολόγος,
Καραχάλιος Δημήτριος, Λογοθεραπευτής Ειδικός Παιδαγωγός
Αηδονά Σοφία, Λογοπαθολόγος Ειδική Παιδαγωγός

Introduction and Overview

Title Page (Illustrator pdf file)

Replace this page ????

Left blank intentionally - reverse side of Introduction and Overview Title Page

Εισαγωγή

Η ανάπτυξη προφορικού λόγου μέσω της ακοής σε παιδιά με απώλεια ακοής είναι μια συναρπαστική διαδικασία για όσους εμπλέκονται. Όσο ένα μικρό παιδί με απώλεια ακοής μαθαίνει να ακούει και να μιλάει υπάρχει μεγάλη προσμονή από τους γονείς καθώς επιβιβάζονται για το ταξίδι που οδηγεί στην επικοινωνιακή επάρκεια του παιδιού τους.

Σήμερα, εξαιτίας της τεχνολογικής προόδου, η πλειοψηφία των παιδιών με απώλεια ακοής μπορούν να έχουν πρόσβαση σε όλους τους ήχους της προφορικής γλώσσας μόνο μέσω της ακοής. Οι βελτιώσεις σε συσκευές ακοής όπως ακουστικά βοηθήματα και κοχλιακά εμφυτεύματα οδηγούν στο να έχουν τώρα πια τα μωρά και τα παιδιά πρόσβαση στους ήχους όπως ποτέ πριν. Παρ' όλα αυτά, θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι παρέχοντας απλώς τις συσκευές ακοής δεν σημαίνει ότι ο ήχος θα ληφθεί ή θα μεταφραστεί, αποκωδικοποιηθεί αυτόματα. Για να συμβεί αυτό το παιδί θα πρέπει να μάθει να ακούει χρησιμοποιώντας τη συσκευή ακοής του. Μαθαίνοντας να εντοπίζει και να μεταφράζει τους ήχους, το παιδί μεγιστοποιεί την δυνατότητα ανάπτυξης του προφορικού λόγου του.

Η ανάπτυξη του προφορικού λόγου μέσω της ακοής απαιτεί μια συνεχή αφοσίωση και πίστη από όσους συμμετέχουν. Οι γονείς/ κηδεμόνες και θεραπευτές και οι οικογένειες είναι οι παίκτες-κλειδιά στην ανάπτυξη του παιδιού τους. Οι γονείς παρέχουν τον πλούτο της αλληλεπίδρασης μέσω της προφορικής γλώσσας σε μια βάση ένας-προς-έναν καθ' όλη τη διάρκεια της μέρας του παιδιού. Ως παίκτες-κλειδιά θα πρέπει να κατανοήσουν τα διαφορετικά στάδια της ακοής, της γλώσσας, της ομιλίας και της γνώσης. Θα πρέπει να μάθουν πώς να αναπτύσσουν ακουστικές δεξιότητες μέσω ουσιαστών καθημερινών δραστηριοτήτων με το παιδί τους. Μόνο εάν οι γονείς καταλάβουν πλήρως τι απαιτείται θα είναι στον σωστό δρόμο για το ταξίδι που ακολουθεί. Οι γονείς είναι η κινητήρια δύναμη και υποκινητές στην ανάπτυξη του προφορικού λόγου από το παιδί τους.

Τα τελευταία χρόνια, η αναγνώριση της σημασίας της πρώιμης διάγνωσης οδήγησε στην δημιουργία Προγραμμάτων Ελέγχου Ακοής για Νεογέννητα Βρέφη σε πολλές χώρες ανά τον κόσμο. Η εμφάνιση αυτών των προγραμμάτων είχε ως αποτέλεσμα τα μωρά να διαγνώσκονται με απώλεια ακοής στις πρώτες μέρες της ζωής τους. Αυτό, σε συνδυασμό με τις τεχνολογικές εξελίξεις στις συσκευές, όπως ακουστικά βοηθήματα και κοχλιακά εμφυτεύματα, έχει σημαντικές επιπτώσεις στην αποτελεσματική θεραπεία της ακοής και στην δυνατότητα του παιδιού να αναπτύξει προφορικό λόγο. Αναφορές από το δεύτερο Διεθνές Συνέδριο για το Διαγνωστικό Έλεγχο Νεογέννητων Βρεφών και τη Θεραπεία αυτών στο Lake Como, Ιταλία, Μάιος 2002, ανάδειξε την σημασία της πρώιμης διάγνωσης, της κατάλληλης συσκευής ακοής και της άμεσης αφοσίωσης στην ακουστική εκπαίδευση. Η διέγερση των ακουστικών οδών το συντομότερο δυνατό είναι σημαντική για την αποφυγή της ατροφίας του ακουστικού καναλιού. Εάν ξεκινήσει η ακουστική εκπαίδευση στα πρώτα κρίσιμα χρόνια, όπου επιτυγχάνεται εκτεταμένη ανάπτυξη, το παιδί έχει την ευκαιρία να αναπτύξει τον προφορικό λόγο παράλληλα με τους ακούντες συνομηλίκους του.

Γενικά, όταν ένα παιδί διαγιγνώσκεται με απώλεια ακοής, οι γονείς θα αναζητήσουν ένα πρόγραμμα που να ταιριάζει στους στόχους και τις ανάγκες τους. Ένα πρόγραμμα ακουστικής εκπαίδευσης με κέντρο την οικογένεια, θα πρέπει να εστιάζεται στην παροχή δεξιοτήτων, γνώσεων και αυτοπεποίθησης στους γονείς και στην ευρύτερη οικογένεια ώστε να παρέχουν το καλύτερο δυνατό περιβάλλον για την ακουστική- προφορική-λεκτική εκπαίδευση των παιδιών, μέσω της συμμετοχής και της πρακτικής. Ένα τέτοιο πρόγραμμα θα πρέπει να βασίζεται στη διαγνωστική εκτίμηση των ατομικών αναγκών του παιδιού. Οι γονείς θα

μάθουν για τα διαφορετικά στάδια της ακοής, της γλώσσας, της ομιλίας και της γνώσης. Επίσης αποκτούν τις δεξιότητες και την κατανόηση ώστε να χρησιμοποιούν με κατάλληλο τρόπο τον προφορικό λόγο στο παιχνίδι και σε καθημερινές δραστηριότητες. Μαθαίνουν να κεφαλαιοποιούν τις πολλές ευκαιρίες που τους δίνονται και προκύπτουν από τις φυσικές αλληλεπιδράσεις στο σπίτι, για να διεγείρουν την ακουστική και λεκτική εκπαίδευση. Επίσης οι γονείς θα πρέπει να αποκτούν γνώσεις για την ακοολογική αντιμετώπιση του παιδιού τους ώστε να γίνει η καλύτερη εφαρμογή ακουστικών βοηθημάτων και /ή κοχλιακού εμφυτεύματος.

Στα πρώτα στάδια, οι γονείς μπορεί να αισθάνονται ότι πνίγονται σε έναν ωκεανό από πληροφορίες. Μπορεί να ενθουσιάζονται από ιδέες και στρατηγικές αλλά μπορεί να είναι ανίκανοι να επεξεργαστούν όλες τις πληροφορίες. Πολύ συχνά, ακούμε κραυγές βοήθειας από τους γονείς, «Τι να κάνουμε στο σπίτι!»

Η παραγωγή του **«Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ»** είναι μια προσπάθεια να απαντήσουμε στις κραυγές για βοήθεια. Δεν έχει σαν σκοπό την αντικατάσταση ενός προγράμματος ακουστικής εκπαίδευσης αλλά περισσότερο να συνοδεύσει ένα τέτοιο πρόγραμμα ως μια κατανοητή πηγή πρακτικών στρατηγικών.

Το **«Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ»** είναι ένας οδηγός που δείχνει συγκεκριμένες στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη της προφορικής γλώσσας μέσω της ακοής σε μωρά που έχουν διαγνωστεί με απώλεια ακοής στα πρώτα χρόνια ζωής τους. Ακολουθεί τα στάδια της ανάπτυξης από την γέννηση έως τη σχολική ηλικία.

Το **«Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ»** εστιάζεται στον φυσικό δεσμό των γονέων με τα παιδιά τους και υπογραμμίζει αυτό που κάνουν φυσικά. Στόχος αυτού του πακέτου είναι να φανεί πρακτικό με μια βήμα προς βήμα προσέγγιση που παρέχει ποικιλία στρατηγικών και ιδεών για την ενσωμάτωση της ακρόασης στην καθημερινή ζωή.

Περίληψη

Το «**Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ**» αποτελείται από ένα βιβλίο και τρία βίντεο. Το βιβλίο είναι χωρισμένο σε τρεις ενότητες όπως αναφέρονται παρακάτω:

Θεωρία Ακουστικής Εκπαίδευσης

- Αρχές Ακουστικής Εκπαίδευσης
- Θεραπεία με βάση την Οικογένεια
- Στρατηγικές Ανάπτυξης Ακουστικών Δεξιοτήτων
- Ολοκληρωμένες Κλίμακες Ανάπτυξης
 - Ήχοι της Ομιλίας

Πρακτική Ακουστικής Εκπαίδευσης

- Εισαγωγή
- Τα Στάδια της Ακρόασης
- Επίπεδα Ακρόασης
- Τα Μωρά Βαβίζουν
 - Η Ανάπτυξη του Προφορικού Λόγου από 0 έως 15 μηνών
 - Επιπλέον Δραστηριότητες
- Ήχοι «Μαθαίνω να Ακούω»
- Τα Νήπια Μιλούν
 - Η Ανάπτυξη του Προφορικού Λόγου από 16 έως 30 μηνών
 - Επιπλέον Δραστηριότητες
- Η Ομιλία των Παιδιών
 - Η Ανάπτυξη του Προφορικού Λόγου από 31 μηνών έως την σχολική ηλικία
 - Επιπλέον Δραστηριότητες

Παράρτημα

- Κλίμακες Ανάπτυξης και Διαγνωστικά Εργαλεία
- Γλωσσάριο της Ορολογίας
- Βιβλιογραφία και Αναφορές

Left blank intentionally

Θεωρία Ακουστικής Εκπαίδευσης

Title Page (Illustrator pdf file)

Replace this page??

Left blank intentionally - reverse side of Auditory Habilitation Theory Title Page

Αρχές Ακουστικής Εκπαίδευσης

Αυτό το τμήμα περιγράφει μια σειρά από σημαντικές αρχές που πρέπει να τηρούνται κατά την διαδικασία ακουστικής εκπαίδευσης.

Πρώιμη διάγνωση και εφαρμογή ακουστικών βοηθημάτων και /ή κοχλιακού εμφυτεύματος

Όσο νωρίτερα γίνει η διάγνωση στο παιδί σας και η εφαρμογή της κατάλληλης συσκευής, τόσο νωρίτερα μπορεί να ξεκινήσει η εκμάθηση του λόγου μέσω της ακοής. Τα ψηφιακά ακουστικά βοηθήματα και τα κοχλιακά εμφυτεύματα επιτρέπουν στα παιδιά με απώλεια ακοής να έχουν πρόσβαση σε όλους τους ήχους του προφορικού λόγου. Τα μωρά που διαγνώσκονται και δέχονται την εφαρμογή ακουστικών βοηθημάτων και /ή κοχλιακού εμφυτεύματος έχουν την δυνατότητα να αναπτύξουν γλώσσα και ομιλία ανάλογη της ηλικίας τους, δεδομένου ότι βρίσκονται σε ένα διεγερτικό γλωσσικά πλούσιο περιβάλλον όπου επικεντρώνεται στην εκμάθηση μέσω της ακοής.

Η συνεχής ακοολογική εκτίμηση είναι σημαντική

Η συσκευή θα πρέπει να είναι κατάλληλα και βέλτιστα εφαρμοσμένη για την απώλεια ακοής του παιδιού. Τα ακουστικά βοηθήματα και /ή το σύστημα του κοχλιακού εμφυτεύματός του θα πρέπει να δουλεύουν άριστα. Η συνεχής χρήση των συσκευών είναι απαραίτητη. Θα πρέπει να φοριούνται κάθε μέρα, όλη μέρα κατά τις ώρες τις οποίες το παιδί είναι ξύπνιο.

Οι ακοολόγοι και οι θεραπευτές μπορούν να σας βοηθήσουν να κατανοήσετε πώς δουλεύουν οι συσκευές ώστε να μπορέσετε να αντιμετωπίσετε οποιοδήποτε πρόβλημα. Η καλή ακοολογική αντιμετώπιση περιλαμβάνει γνώσεις σχετικά με την καλή εφαρμογή των εκμαγείων, την καθαριότητα και την υγιεινή του ακουστικού πόρου, την κατανόηση των ακουογραμμάτων σε σχέση με την ακουστική απώλεια του παιδιού σας, τους τακτικούς ελέγχους της ακοής και συνεδρίες Ρυθμίσεων (*MAPping*). Οι επαγγελματίες φέρουν την ευθύνη να διασφαλίσουν ότι θα λάβετε όσο περισσότερες πληροφορίες γίνεται για να αναπτύξετε αυτές τις δεξιότητες.

Οι γονείς και οι επαγγελματίες είναι συνεργάτες

Εσείς, σε συνεργασία με ικανούς επαγγελματίες, παίζετε ένα ρόλο-κλειδί στην δημιουργία ενός προγράμματος ακουστικής εκπαίδευσης για το παιδί σας. Σε ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα βασισμένο στην οικογένεια, θα πρέπει να δέχεστε συνεχώς οδηγίες και υποστήριξη από ικανούς επαγγελματίες και θα πρέπει να δίνεται έμφαση στον σημαντικό ρόλο σας στην φυσική παιδοκεντρική επικοινωνία.

Διαρκής διαγνωστική αξιολόγηση

Η θεραπεία συμπεριλαμβάνει διαρκή διαγνωστική αξιολόγηση μέσω της παρατήρησης και της αξιολόγησης. Αφού ο θεραπευτής αξιολογήσει την ανάπτυξη του παιδιού σας, θα πρέπει να σχεδιαστεί προσεκτικά ένα εξατομικευμένο πρόγραμμα που να ακολουθεί τυπικά στάδια ανάπτυξης στην ακουστική, στην ομιλία και στη γνώση.

Καθώς το παιδί σας προοδεύει, είναι σημαντικό να τίθενται νέοι στόχοι. Παίζετε ρόλο-κλειδί δίνοντας στο θεραπευτή πληροφορίες για την ανάπτυξη του παιδιού σας στο σπίτι. Τότε μπορούν οι θεραπευτές να δουλέψουν προς την κατάκτηση των συμφωνημένων στόχων. Αυτό διασφαλίζει ότι το πρόγραμμα είναι «κομμένο και ραμμένο» για το παιδί σας.

Η ανάπτυξη της ακοής είναι μια διαρκής διαδικασία

“ Η ακρόαση γίνεται τρόπος ζωής ”

— Doreen Pollack

Όταν το παιδί σας δεχτεί το κατάλληλο βοήθημα, μπορεί να συλλάβει ήχους που μπορεί να έχουν νόημα. Η ακουστική εκπαίδευση συμπεριλαμβάνει την τήρηση σταδίων ανάπτυξης, αρχίζοντας από τον εντοπισμό των ήχων και καταλήγοντας στην επεξεργασία σύνθετης γλώσσας. (βλ. Ολοκληρωμένες Κλίμακες Ανάπτυξης σελ. ----). Ακόμα και όταν το παιδί σας έχει μάθει να ακούει καλά, θα χρειαστεί ακουστική εξάσκηση για να διατηρήσει τις ακουστικές του δεξιότητες.

Να έχετε υψηλές προσδοκίες ανάλογες προς τις δυνατότητες του παιδιού σας

Οι βασικοί άνθρωποι που φροντίζουν το παιδί πρέπει να είναι αφοσιωμένοι στο πρόγραμμα ακουστικής εκπαίδευσης, να πιστεύουν ότι το παιδί θα μάθει να ακούει και να βοηθούν στην ανάπτυξη του προφορικού λόγου μέσω της ακοής. Εσείς και τα υπόλοιπα άτομα που φροντίζουν το παιδί πρέπει να έχετε την ευκαιρία να αποκτήσετε τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για να επιτευχθεί αυτό.

Η ουσιαστική αλληλεπίδραση είναι σημαντική

Οι ακουστικές εμπειρίες του παιδιού σας πρέπει να είναι κατάλληλες για την ηλικία, την ικανότητα και τα ενδιαφέροντά του. Η σειρά των ακουστικών δεξιοτήτων θα πρέπει να τηρείται και να ενσωματώνεται στις ουσιαστικές αλληλεπιδράσεις της καθημερινής ζωής. Καθώς το παιδί σας ωριμάζει, είναι σημαντικό να αλλάζετε τα παιχνίδια και να αναπροσαρμόζετε το λεκτικό επίπεδο ανάλογα. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι εμπειρίες του θα απεικονίζουν τα μεταβαλλόμενα ενδιαφέροντά του και θα εξασφαλίζουν ότι το επίπεδο ικανότητας και η πολυπλοκότητα της γλώσσας αυξάνονται.

Η ακρόαση πρέπει να είναι ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΗ

“ Η ακρόαση ενσωματώνεται στην προσωπικότητα του παιδιού ”

— Judith Simser

Είναι σημαντικό η εκπαίδευση της ακοής να είναι ευχάριστη και ουσιαστική. Όσο περισσότερο χρόνο το παιδί σας συμμετέχει στην ακρόαση, τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα να αναπτύξει προφορικό λόγο.

Ο προφορικός λόγος πρέπει να είναι σαφής και ανάλογος με το ακουστικό εύρος του παιδιού σας

Στις αρχικές φάσεις εκπαίδευσης της ακοής, οι καλές ακουστικές συνθήκες είναι απαραίτητες. Το παιδί σας χρειάζεται ένα ήσυχο περιβάλλον ακρόασης. Οποιοσδήποτε ξένος θόρυβος θα αποσπά την προσοχή του, πράγμα που θα κάνει την εκπαίδευση της ακοής δυσκολότερη έως και αδύνατη.

Πρώτα πρέπει να υπάρξει ακουστικό ερέθισμα

Το παιδί σας πρέπει να ακούσει τις εκφερόμενες λέξεις, τις φράσεις και τις προτάσεις προτού να δοθούν οποιαδήποτε οπτικά ερεθίσματα. Αυτό είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος εκμάθησης ακουστικών προτύπων. Η εκμάθηση μέσω της ακοής είναι ο φυσικός τρόπος να αναπτυχθεί καταληπτός προφορικός λόγος.

Πολλές πτυχές της ομιλίας δεν είναι ορατές και διδάσκονται καλύτερα μέσω της ακοής, παραδείγματος χάριν, *τα υπερτεμαχιακά στοιχεία (ύψος, διάρκεια και ένταση)* και η φώνηση. Όταν η ακοή χρησιμοποιείται ως αρχικό ερέθισμα, το παιδί σας έχει την μεγαλύτερη πιθανότητα ανάπτυξης μιας φυσικής χροιάς της φωνής με την κατάλληλη ταχύτητα, ρυθμό και *προσωδία*.

Ενσωματώνοντας την ακοή στις καθημερινές δραστηριότητες

Η ακοή πρέπει να ενσωματωθεί σε όλες τις καθημερινές δραστηριότητες και τις συνήθειες έτσι ώστε να γίνεται τρόπος ζωής. Η ακοή πρέπει να είναι μέρος της καθημερινότητας, όχι μόνο να περιορίζεται στο κλινικό πλαίσιο. Να παρέχετε κάθε ευκαιρία στο παιδί σας να εξασκήσει την ακοή και την ομιλία του.

Οι προσπάθειες επικοινωνίας πρέπει να αναγνωρίζονται και να ενθαρρύνονται

Από την αρχή όταν το μωρό σας αλληλεπιδρά με γουργουρητά και βαβίσματα, αναγνωρίστε αυτές τις προσπάθειες επικοινωνίας, λεκτικά. Η θετική ενίσχυση θα την ενθαρρύνει να επικοινωνήσει περισσότερο. Αυτό είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη των προφορικών δεξιοτήτων επικοινωνίας

Προετοιμάστε το παιδί σας για την επιτυχία

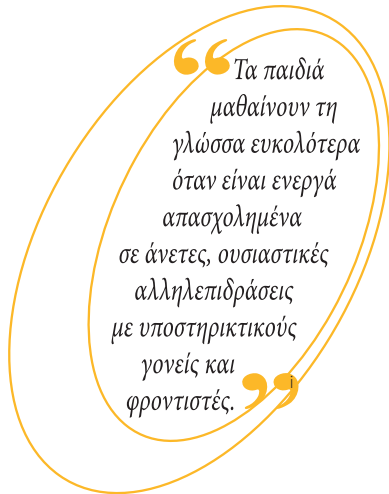
Προετοιμάστε το παιδί σας για την επιτυχία παρέχοντάς του μια διαδοχική πρόοδο δεξιοτήτων στους τέσσερις τομείς της ακοής, της γραμματικής, της ομιλίας και της γνώσης. Το χτίσιμο σε κάθε τομέα θα αποτελέσει μια αντιληπτική βάση στην οποία το παιδί σας μπορεί να αναπτύξει πλήρως τις ικανότητές του.

“ Η ακρόαση
όλη την ημέρα
κάθε ημέρα είναι ο
κανόνας για ένα
πρόγραμμα
εστιασμένης
ακουστικής
αποκατάστασης ”

— Sylvia Romanik

Η ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΗ
Η ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΗ

Θεραπεία με βάση την Οικογένεια

Γιατί οι γονείς είναι απαραίτητοι στο πρόγραμμα ακουστικής αποκατάστασης.

Σαν γονείς, είστε οι βασικοί παράγοντες στη ζωή του παιδιού σας. Όταν το παιδί σας αρχικά διαγνώσκεται με μια απώλεια ακοής θα αναζητήσετε ή θα παραπεμφθείτε σε εξειδικευμένους επαγγελματίες. Θα βρείτε αυτές τις επαγγελματικές υπηρεσίες ανεκτίμητες για την κατανόηση και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της απώλειας της ακοής. Οι επαγγελματίες θα σας βοηθήσουν να αναπτύξετε τις δεξιότητες που χρειάζεστε για να ενισχύσετε τον προφορικό λόγο του παιδιού σας μέσω της ακοής. Να θυμάστε πάντα ότι είστε ο βασικός παράγοντας στην διαδικασία της ακουστικής αποκατάστασης.

Μια από τις πρώτες ερωτήσεις που κάνουν οι γονείς συνήθως σε ένα επαγγελματία είναι εάν το μωρό τους θα είναι σε θέση να μιλήσει. Με τις προόδους στην ενίσχυση της ακοής και την τεχνολογία των κοχλιακών εμφυτευμάτων, η απάντηση είναι «Ναι, αλλά». Ναι, η τεχνολογία έχει τη δυνατότητα να παράσχει σαφή πρόσβαση σε όλους τους λεκτικούς ήχους, αλλά η ανάπτυξη της καθαρής, καταληπτής προφορικής γλώσσας θα συμβεί μόνο εάν ισχύουν διάφοροι άλλοι παράγοντες. Οι σημαντικότεροι παράγοντες είναι ο συνεχής, υψηλής ποιότητας ακοολογικός έλεγχος και η συνειδητοποίηση από την πλευρά των γονέων ότι διαδραματίζουν το βασικό ρόλο στη διαδικασία. Εάν ο στόχος για το παιδί σας είναι η ανάπτυξη της προφορικής γλώσσας, θα πρέπει να ακολουθείτε ένα πρόγραμμα ακουστικής αποκατάστασης. Υπάρχουν πολλά τέτοια προγράμματα σε όλο τον κόσμο όπου οι οικογένειες μπορούν να έχουν πρόσβαση για να επιτύχουν αυτόν τον στόχο.

Σε ένα πρόγραμμα ακουστικής αποκατάστασης, θα υπάρξει συνεργασία ανάμεσα σε σας και τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες. Οι θεραπευτές θα καθοδηγήσουν και θα υποστηρίξουν εσάς και την οικογένειά σας. Θα παράσχουν σε σας τις δεξιότητες που θα χρειαστείτε για να αναπτύξετε την προφορική γλώσσα του παιδιού σας μέσω της ακοής και μέσα από τις συνήθειες της καθημερινής ζωής. Εάν όλα τα μέλη της οικογένειας αναπτύξουν αυτές τις δεξιότητες για να αλληλεπιδρούν κατάλληλα, τότε τα οφέλη θα είναι μεγαλύτερα για το παιδί σας. Με τη σειρά σας, θα παράσχετε την πολύτιμη ανατροφοδότηση στους θεραπευτές για την ανάπτυξη του παιδιού σας στο σπίτι.

Παρατηρώντας, συμμετέχοντας και κάνοντας πρακτική εξάσκηση

Σε ένα πρόγραμμα αποκατάστασης της ακοής, οι γονείς και οι οικογένειες παρατηρούν, συμμετέχουν και εξασκούν τις δεξιότητες και τις τεχνικές που περιγράφονται στα ακόλουθα σημεία.

ⁱ Kretschmer and Kretschmer, 1978; Ling, 1990; Ross, 1990; Estabrooks, 1994 and 2001

■ **Ανάπτυξη δεξιοτήτων ελέγχου της ακοής**

Από την αρχή, το παιδί σας πρέπει να φορέσει τη συσκευή/ές ακρόασής του κατά τη διάρκεια όλων των ωρών της ημέρας και η συσκευή πρέπει πάντα να είναι σε άριστη λειτουργία. Οι θεραπευτές μπορούν να σας βοηθήσουν να καταλάβετε πώς η συσκευή λειτουργεί, και πώς να λύσετε οποιαδήποτε προβλήματα. Πρέπει να βοηθήσετε το παιδί σας να χειρίζεται μόνο του τη συσκευή/ές του το νωρίτερο δυνατόν.

Είναι κρίσιμο τα εκμαγεία να αλλάζουν τακτικά καθώς τα μικρά αυτιά μεγαλώνουν και τα εκμαγεία πρέπει να εφαρμόζουν καλά για να προσφέρουν το μέγιστο του ακουστικού ερεθίσματος. Η ανατροφοδότηση («σφύριγμα») από εκμαγεία που δεν εφαρμόζουν καλά αποσπά την προσοχή και εμποδίζει το ακουστικό σήμα. Επίσης, ο ακουστικός πόρος πρέπει να είναι καθαρός και υγιής για καλύτερη ακρόαση. Συνεργαστείτε με τους επαγγελματίες για να διασφαλιστεί ότι το παιδί σας δέχεται την καλύτερη ενίσχυση ή/και ρύθμιση. Είναι σημαντικό ότι εσείς και ο θεραπευτής σας παρέχετε ανατροφοδότηση στον ακοολόγο για τους ήχους που το παιδί σας ακούει.

■ **Χτίζοντας πάνω στο φυσικό δεσμό και την αλληλεπίδραση μεταξύ των γονέων και του παιδιού**

Η γλώσσα αναπτύσσεται ως αποτέλεσμα της φυσικής αλληλεπίδρασης μεταξύ των γονέων και του μωρού τους. Η επίδραση της απώλειας της ακοής δεν πρέπει να εμποδίζει τη φυσική αλληλεπίδραση με το παιδί σας. Αυτός ο φυσικός, επικοινωνιακός δεσμός είναι σημαντικός και πρέπει να διατηρηθεί.

■ **Τεχνικές εκμάθησης και στρατηγικές για να αναπτυχθούν οι ακουστικές δεξιότητες**

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος αποκατάστασης, θα μάθετε πώς να χρησιμοποιήσετε το πλήθος των ευκαιριών που εμφανίζονται με φυσικό τρόπο στο σπίτι για να αναπτύσσετε τον προφορικό λόγο μέσω της ακοής. Θυμηθείτε ότι είναι οι δικές σας τεχνικές και στρατηγικές που αποτελούν βασικούς παράγοντες, και όχι οι δραστηριότητες από μόνες τους. Το βιβλίο και τα τρία βίντεο σε αυτήν την συσκευασία παρέχουν ιδέες σχετικά με την ενσωμάτωση της ακρόασης στο παιχνίδι και τις καθημερινές συνήθειες.

■ **Κατανοώντας τα στάδια της γλώσσας, της ομιλίας και της γνωστικής ανάπτυξης**

Η γνώση αυτών των σταδίων θα σας επιτρέψει να παράσχετε γλωσσικά και λεκτικά πρότυπα που είναι κατάλληλα εξελικτικά. Είναι σημαντικό να γνωρίζετε τα επόμενα στάδια ανάπτυξης του παιδιού σας ώστε να είστε έτοιμοι να αυξήσετε τη δυνατότητα προόδου του και να παράσχετε νέες συναρπαστικές προκλήσεις. Οι θεραπευτές πρέπει να εξηγήσουν αυτά τα στάδια και να προτείνουν τους τρόπους να ενισχύσουν την συνεχόμενη πρόοδο. (Βλ. Ολοκληρωμένες Κλίμακες Ανάπτυξης, σελ ----).

■ **Κατανοώντας τα διαδοχικά στάδια της ακουστικής ανάπτυξης**

Η ανάπτυξη της γλώσσας μέσω της ακοής είναι ένας φυσικός τρόπος να μάθει το άτομο τη γλώσσα. Η ιεραρχία της ακρόασης αρχίζει με την ανίχνευση των ήχων και οδηγείται στη δυνατότητα επεξεργασίας σύνθετης γλώσσας. Θα μάθετε επίσης τη σημασία της χρήσης της ακοής ως αρχικό μέσο για την ανάπτυξη καταληπτού προφορικού λόγου. (Βλ. Ολοκληρωμένες Κλίμακες της Ανάπτυξης, σελ ---). Τα Κλίμακες Ανάπτυξης, σελ – και Τα επίπεδα της Ακρόασης, σελ----).

■ Κατανοώντας τη σημασία του παιχνιδιού

Το παιχνίδι είναι πολύ σημαντικό για την ανάπτυξη του προφορικού λόγου και των γνωστικών δεξιοτήτων. Καθώς το παιδί σας αναπτύσσεται φυσικά και γνωστικά, συμμετέχει στο παιχνίδι. Ακολουθήστε την πορεία του παιδιού σας δίνοντας προφορικά γλωσσικά παραδείγματα με νόημα και αναφερόμενοι σε αυτά που κάνει. Μιμηθείτε και αναπτύξτε τα εκφωνήματα του παιδιού σας ώστε να εμπλουτίσετε τη γλώσσα του. Μέσω του παιχνιδιού μπορεί να μάθει για τον κόσμο έξω από το άμεσο περιβάλλον του. Μπορεί να μπει στον κόσμο της φαντασίας και της εξιστόρησης παραμυθιών. Οι θεραπευτές θα σας βοηθήσουν να βελτιστοποιήσετε τις συνθήκες του παιχνιδιού ώστε να αναπτυχθεί ο λόγος μέσω της ακρόασης. Οι πηγές μπορούν να προσαρμοστούν ώστε να παρέχουν ενδιαφέρον και κατάλληλο σε ηλικία /επίπεδο υλικό. Δεν είναι απαραίτητο να παρέχετε, χρησιμοποιείτε ακριβά εμπορικά προϊόντα. Η μάθηση της γλώσσας μπορεί να γίνει και μέσω του παιχνιδιού με απλά υλικά.

■ Παρέχοντας εμπειρίες έξω από το σπίτι

Είναι σημαντικό να παρέχετε στα παιδιά εμπειρίες έξω από το οικογενειακό περιβάλλον.

Ένας αποτελεσματικός τρόπος ανάπτυξης της γλώσσας και της νόησης του παιδιού σας είναι με την παροχή ενός πλήθους εμπειριών, ειδικότερα, *βιωματικές* εμπειρίες. Οι επισκέψεις στο ζωολογικό κήπο, στην παραλία, στα βουνά, σε ένα αγρόκτημα, σε ένα κουκλοθέατρο, σε ένα παιδικό σταθμό, σε ένα κατάστημα με εργαλεία, κ.λπ. θα παράσχει το ερέθισμα για λεκτικές αλληλεπιδράσεις και δραστηριότητες επέκτασης του λόγου. Το τράβηγμα φωτογραφιών, η δημιουργία λευκωμάτων, η αναβίωση εμπειριών και τα παιχνίδια ρόλων είναι μερικοί από τους τρόπους για να σταθεροποιηθεί, να ενισχυθεί και να επεκταθεί η νέα γλώσσα.

■ Αποκτώντας τις δεξιότητες για την καταγραφή της προόδου του παιδιού σας

Με την καταγραφή της προόδου του παιδιού σας, μπορείτε να βοηθήσετε το θεραπευτή στον καθορισμό των στόχων ακοής, γραμματικών κανόνων, ομιλίας και γνώσης (βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων). Αυτό είναι απαραίτητο για να επιτευχθεί το διαγνωστικό κομμάτι της θεραπείας. Η ενεργή συμμετοχή στον καθορισμό του στόχου, θα σας κάνει περισσότερο ικανούς να ενισχύσετε αυτούς τους στόχους στο σπίτι.

■ Αναπτύσσοντας κατάλληλες τεχνικές διαχείρισης συμπεριφοράς

Η παροχή ευχάριστων δραστηριοτήτων θα ενισχύσει την εκμάθηση του λόγου. Καθώς το μωρό σας γίνεται νήπιο και εν συνεχεία ένα νεαρό παιδί, θα συνεχίσει να διασκεδάζει εάν ξέρει τα όρια της συμπεριφοράς. Είναι σημαντικό να χρησιμοποιηθούν οι ίδιοι κανόνες και οδηγίες όπως με τα ακούοντα παιδιά. Ένα παιδί με απώλεια ακοής είναι πρώτα απ' όλα παιδί και πρέπει να μάθει ποια συμπεριφορά είναι αποδεκτή και ποια μη αποδεκτή με τον ίδιο τρόπο όπως και τα άλλα παιδιά.

Βοηθώντας το Θεραπευτή

Μαζί με την παρατήρηση, τη συμμετοχή και την εκμάθηση, θα παρέχετε βοήθεια στο θεραπευτή με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Μερικοί από αυτούς περιγράφονται παρακάτω.

■ Πληροφορώντας τον θεραπευτή για τα ενδιαφέροντα του παιδιού σας και τα οικογενειακά γεγονότα

Τα παιδιά αγαπούν να μιλούν για τα ενδιαφέροντά τους και για τις δραστηριότητες των διάφορων μελών της οικογένειάς τους. Ξέρετε καλύτερα από τον καθένα τι αρέσει στο παιδί σας και τι θα τραβήξει την προσοχή του. Παρέχοντας αυτές τις πληροφορίες στο θεραπευτή, το πρόγραμμα μπορεί να γίνει κατάλληλο για να ικανοποιήσει αυτές τις ιδιαίτερες ανάγκες του.

■ Βοηθώντας το θεραπευτή να ερμηνεύσει τις πρώιμες προσπάθειες του παιδιού σας για επικοινωνία

Στα αρχικά στάδια, είστε το καταλληλότερο πρόσωπο για να καταλάβετε τις προσπάθειες επικοινωνίας του παιδιού σας. Η συμβολή σας είναι ανεκτίμητη και θα επιτρέψει στο θεραπευτή να αποκριθεί κατάλληλα. Με το να γίνεται κατανοητό, το παιδί σας ανταμείβεται για τις προσπάθειες επικοινωνίας του. Κατ' αυτό τον τρόπο, θα ενθαρρυνθεί να επικοινωνήσει περαιτέρω.

■ Αποτελώντας παράδειγμα για το παιδί σας στις θεραπευτικές συνεδρίες

Οι γονείς μπορούν να ενεργήσουν ως πρότυπα όταν εισάγεται νέα γλώσσα ή νέες δεξιότητες. Μερικά τέτοια παραδείγματα είναι ακουστικές δοκιμασίες *ερεθίσματος /απάντησης* και εναλλαγές ρόλου που ενθαρρύνουν *τη φώνηση*. Οι γονείς μπορούν επίσης να διαμορφώσουν την πολυπλοκότητα των δεξιοτήτων της συνομιλίας όπως η εναλλαγή σειράς, οι ερωταποκρίσεις, η έναρξη /η λήξη/ η αλλαγή ενός θέματος. Είναι ουσιαστικό το παιδί σας να μάθει αυτές τις δεξιότητες από την μικρότερη δυνατή ηλικία.

■ Αναφερόμενοι στην ανάπτυξη του παιδιού σας στο σπίτι

Μερικές φορές στη θεραπεία, το παιδί σας δεν μπορεί να εκθέσει την έκταση της γλώσσας και της γνωστικής ανάπτυξής του. Μπορείτε να δώσετε στο θεραπευτή πολύτιμες πληροφορίες για την ανάπτυξή του σε διαφορετικούς τομείς, παραδείγματος χάριν, νέο λεξιλόγιο, νεοαποκτηθείσες γλωσσικές δομές (αντιληπτικές και εκφραστικές), νέους λεκτικούς ήχους και γενίκευση των δεξιοτήτων της ακοής.

■ Ενημερώνοντας το θεραπευτή για οποιαδήποτε πολιτιστικά ζητήματα σχετικά με την θέση σας

Αυτές οι πληροφορίες θα βοηθήσουν περαιτέρω το θεραπευτή στην προσαρμογή του προγράμματος για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της οικογένειας, παραδείγματος χάριν, η γλώσσα σχετικά με τη θρησκεία, τους πολιτιστικούς εορτασμούς, τις κοινωνικές δραστηριότητες, τους ρόλους που διαδραματίζονται από συγκεκριμένα μέλη της οικογένειας.

Με τη λήψη ενός ενεργού ρόλου στις θεραπευτικές συνεδρίες, μπορείτε να αναπτύξετε τις κατάλληλες δεξιότητες και τη γνώση για να παρέχετε ένα περιβάλλον γνώσης με ακούσματα και γλώσσα στο σπίτι για να μεγιστοποιήσετε τις δυνατότητες της προφορικής γλώσσας του παιδιού σας.

Στρατηγικές Ανάπτυξης Ακουστικών Δεξιοτήτων

Οι στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για να αναπτύξουν τον προφορικό λόγο μέσω της ακοής περιγράφονται παρακάτω.

1. Εξασφαλίστε ότι τα ακουστικά βοηθήματα /τα κοχλιακά εμφυτεύματα φοριούνται όλη την ημέρα, κάθε ημέρα

Εάν το παιδί σας πρόκειται να αναπτύξει προφορικό λόγο, είναι ζωτικής σημασίας η συσκευή/ές ακρόασης του να είναι σε άριστη λειτουργική κατάσταση και να φοριέται καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Θα υπάρξουν ορισμένες στιγμές, παραδείγματος χάριν, η ώρα του μπάνιου, όπου δεν μπορούν να φορεθούν τα ακουστικά βοηθήματα ή ο επεξεργαστής λόγου του εμφυτεύματος αλλά είναι επιτακτικό να φοριούνται σε όλες τις άλλες ώρες της ημέρας. Αυτό μεγιστοποιεί τις ευκαιρίες σας για να παρέχετε στο παιδί σας εμπειρίες εκμάθησης της γλώσσας μέσω της ακοής.

2. Να είστε κοντά στο μικρόφωνο της συσκευής ακοής κατά την ομιλία

Όταν το παιδί σας αρχίζει να μαθαίνει να ακούει, να είστε κοντά στο μικρόφωνο κατά την ομιλία έτσι ώστε να λαμβάνει το μέγιστο ακουστικό ερέθισμα. Η παρουσία σας κοντά στο ακουστικό εύρος του παιδιού σας είναι σημαντική δεδομένου ότι αυτό παρέχει την καλύτερη πρόσβαση στους λεκτικούς ήχους και του δίνει την δυνατότητα να επιτύχει.

Καθώς ο ομιλητής κινείται μακρύτερα από τον ακροατή, ο ήχος γίνεται πολύ σιγανός. Η ακουστική εκπαίδευση είναι πολύ ευκολότερη για το παιδί σας εάν είστε κοντά στο μικρόφωνό του (περίπου 15 εκατοστόμετρα από το μικρόφωνο). Χρησιμοποιήστε κανονική ποιότητα φωνής, με κανονική ταχύτητα, ρυθμό και επίπεδο έντασης. Μιλώντας δυνατά ή φωνάζοντας δεν καθιστάτε το λεκτικό σήμα πιο ευδιάκριτο αλλά αντίθετα μπορεί αυτό να οδηγήσει σε απώλεια σαφήνειας.

Σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, το να μαθαίνει το παιδί να ακούει σε αυξανόμενες αποστάσεις από τον ομιλητή είναι μια ικανότητα που πρέπει να αναπτυχθεί. Εντούτοις, στα αρχικά στάδια, ο ομιλητής πρέπει να είναι κοντά στο μικρόφωνο ώστε το λεκτικό σήμα να είναι σαφές και ευδιάκριτο.

3. Να παρέχετε ένα ήσυχο περιβάλλον

Στα αρχικά στάδια της ακρόασης, είναι σημαντικό να υπάρχει ένα ήσυχο περιβάλλον. Εάν το περιβάλλον είναι θορυβώδες, το παιδί σας θα έχει μεγάλη δυσκολία πρόσβασης στον ήχο. Όσο γίνεται καλύτερος ακροατής, η ακρόαση στο θόρυβο είναι μια ικανότητα που θα αναπτύξει. Εντούτοις, στα αρχικά στάδια, το λεκτικό σήμα δεν πρέπει να καλύπτεται από τον περιβαλλοντικό θόρυβο.

4. Χρησιμοποιήστε μια μελωδική φωνή

Η χρήση μιας μελωδικής φωνής είναι χαρακτηριστική του τρόπου που οι ενήλικοι μιλούν και αλληλεπιδρούν φυσικά με τα πολύ μικρά μωρά. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για ένα παιδί με απώλεια ακοής που μαθαίνει να ακούει. Όταν χρησιμοποιείται μια μελωδική φωνή, υπάρχουν μεγαλύτερες αλλαγές στο ύψος, τη διάρκεια και την ένταση (τα υπερτεμαχιακά) στο λεκτικό μήνυμα, παρέχοντας έναν πλούτο ακουστικών πληροφοριών. Δίνοντας έμφαση σε αυτά τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα θα βοηθήσετε πολύ στην ανάπτυξη της ακουστικής ευαισθητοποίησης.

Τα υπερτεμαχιακά στοιχεία δίνουν έννοια στις προτάσεις. Παραδείγματος χάριν, η έκπληξη ενός ομιλητή μπορεί να γίνει κατανοητή από τον επιτονισμό παρά από τις χρησιμοποιούμενες

λέξεις. Δεδομένου ότι αυτά τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα δεν είναι ορατά αλλά είναι ιδιαίτερα ευδιάκριτα, τα παιδιά με απώλεια ακοής που αναπτύσσουν τον προφορικό λόγο μόνο μέσω της ακοής θα χρησιμοποιήσουν εύκολα τον κατάλληλο επιτονισμό και θα έχουν φυσιολογική ποιότητα φωνής.

5. Καθιερώστε την βλεμματική επαφή

Η βλεμματική επαφή με το μωρό σας είναι εξαιρετικά σημαντική. Η βλεμματική επαφή σας συνδέει με το μωρό σας και τονώνει το δεσμό μεταξύ σας. Κρατώντας το μωρό σας κοντά και κοιτώντας άμεσα το πρόσωπό του, το μωρό είναι σε θέση να ανταποδώσει το βλέμμα. Η βλεμματική επαφή είναι ένα σημαντικό μέρος της προφορικής επικοινωνίας, δεδομένου ότι αναγνωρίζουμε τους ομιλητές κοιτώντας τους.

6. Καθιερώστε την κοινή προσοχή

Η επιτυχής επικοινωνία απαιτεί κάθε πρόσωπο να ξέρει πώς να αρχίσει ένα θέμα, να σέβεται την επιλογή θέματος του άλλου προσώπου, να διατηρεί ένα θέμα, να προσαρμόζεται στις αλλαγές θέματος και να κλείνει ένα θέμα με τον κατάλληλο τρόπο. Υπάρχουν διάφορα βήματα στην ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων. Ένα από τα πρώτα βήματα είναι να καθιερωθεί η κοινή προσοχή. Μπορείτε να προετοιμάσετε το παιδί σας να κάνει συζητήσεις σε ένα μεταγενέστερο στάδιο αναπτύσσοντας την ικανότητά του να μοιράζεται την προσοχή με έναν ενήλικο προς ένα αντικείμενο/ δραστηριότητα/γεγονός μιλώντας για αυτό.

Αυτό μπορεί να γίνει με ποικίλους τρόπους:

- Χρησιμοποιήστε ενδιαφέροντα αντικείμενα και παιχνίδια που τραβούν την προσοχή του παιδιού σας.
- Ακολουθήστε την πορεία του.
- Δείξτε ξεκάθαρα πότε ένα παιχνίδι ή μια δραστηριότητα αρχίζει ή τελειώνει καθώς αυτό σημαίνει πότε το παιδί πρέπει να δείξει προσοχή και πότε πρέπει να αλλαχθεί η δραστηριότητα.

7. Συζητήστε για καθημερινές συνήθειες

Στα αρχικά στάδια, το μωρό σας στηρίζεται σε σας για κάθε ανάγκη, (φαγητό, την υγιεινή του, το μπάνιο, το ντύσιμο και την επικοινωνία). Ο λόγος είναι σημαντικότερος όταν επικεντρώνεται στις καθημερινές συνήθειες. Είναι ζωτικής σημασίας να χρησιμοποιήσετε κάθε ευκαιρία καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας να μιλήσετε για αυτό που συμβαίνει όταν λαμβάνουν χώρα αυτές οι συνήθειες.

8. Αναπτύξτε την εναλλαγή σειράς

Η προφορική επικοινωνία περιλαμβάνει την εναλλαγή σειράς στην ακρόαση και την ομιλία. Η φωνητική εναλλαγή σειράς είναι προαπαιτούμενο για την προφορική συνομιλία. Αρχίζει σε μια πολύ νεαρή ηλικία. Για να αναπτύξετε την εναλλαγή σειράς, πρέπει να παραγάγει φώνηση, και κατόπιν περιμένετε το μωρό σας να παράξει φώνηση. Επαναλάβετε το εκφώνημα του μωρού, κατόπιν προσθέστε μια διαφορετική φώνηση ή προσθέστε κάποια κατάλληλη γλώσσα. Περιμένοντας, επισημαίνετε στο μωρό σας ότι είναι η σειρά του για να μιλήσει. Τα παιδιά με απώλεια ακοής πρέπει να μάθουν αυτές τις πραγματολογικές δεξιότητες ακριβώς όπως οποιοδήποτε παιδί. Η φωνητική εναλλαγή σειράς πρέπει να ενθαρρύνεται από την αρχή. Καθώς το παιδί σας αρχίζει να χρησιμοποιεί τις φράσεις και τις προτάσεις, συνεχίστε να αναπτύσσετε τις δεξιότητες εναλλαγής σειράς δεδομένου ότι αυτές είναι απαραίτητες για τη συνομιλία.

9. Βάλτε ένα άλλο πρόσωπο να καλεί το μωρό με το όνομά του

Ο δεσμός γονέα -μωρού είναι μια φυσική σύνδεση που πρέπει να καθιερωθεί στην αρχή. Συνήθως ένα μωρό μαθαίνει να ακούει πρώτα το πρόσωπο με το οποίο συνδέεται περισσότερο. Θα συντονιστεί πρώτα με τη φωνή της μητέρας του και θα κάνει τη σύνδεση ότι η μητέρα ή ο πατέρας της είναι κοντά όταν ακούει εκείνη την φωνή. Το επόμενο βήμα είναι το μωρό να μάθει να ακούει άλλα μέλη της οικογένειας που είναι σημαντικά στη ζωή του.

Το να καλείτε το παιδί με το όνομά του είναι ένας τρόπος να το πραγματοποιήσετε αυτό. Είναι σημαντικό να μην αλλάξετε το όνομα με κανέναν τρόπο σε αυτή τη φάση έτσι ώστε, με τον καιρό, όταν ακούει το όνομά της/του, θα το αναγνωρίσει και θα αποκριθεί σε αυτό. Όταν ένα άλλο πρόσωπο καλεί το παιδί σας με το όνομά του εισάγεται στην ακρόασή του μια άσκηση ακουστικής διάκρισης και μια άσκηση ακουστικής αναγνώρισης. Είναι επίσης μια ευκαιρία να ενισχυθεί η δυνατότητά του να εντοπίζει τον ήχο και να καταλαβαίνει ότι υπάρχει ένα άλλο πρόσωπο που θα αλληλεπιδράσει με αυτό. Αυτός είναι ένας τρόπος διεύρυνσης της εμπειρίας του μωρού σας για ακρόαση, αντίδραση και αλληλεπίδραση.

10. Συνθήματα στην ακρόαση

Αυτή η στρατηγική συνθημάτων στην ακρόαση χρησιμοποιείται για να τραβήξει την προσοχή του παιδιού σας και να το ευαισθητοποιήσει απέναντι στον ήχο. Χρησιμοποιώντας κατά τη διάρκεια της ακρόασης σύνθημα στο παιδί σας δείξτε το αυτί σας λέγοντας με θεατρικότητα, «*Άκου*» ή «*Το άκουσες αυτό;*» Κατ' αυτό τον τρόπο, το παιδί σας θα αρχίσει να εστιάζεται στην ακρόαση και θα αρχίσει να καταλαβαίνει όταν ακούει ήχους. Με τα μεγαλύτερα παιδιά που επεξεργάζονται τη γλώσσα μέσω της ακοής, λέγοντας «*Άκουσε*» με ή χωρίς τις συνοδευτικές χειρονομίες τα βοηθάτε να συγκεντρωθούν και να συντονιστούν. Μια άλλη στρατηγική για τα μεγαλύτερα παιδιά είναι να τους ζητήσετε να κοιτούν ένα συγκεκριμένο στοιχείο μπροστά τους. Αυτό είναι μια ένδειξη ότι πρόκειται να ακούσουν και ότι δεν θα υπάρχουν οποιαδήποτε οπτικά συνθήματα.

11. Δώστε πρώτα ακουστικά ερεθίσματα

Εάν τα ακουστικά μονοπάτια δεν έχουν διεγερθεί στα πρώτα χρόνια, η δυνατότητα να αναπτυχθούν μπορεί να χαθεί. Γι' αυτό είναι ουσιαστικό να αρχίσει η ηχητική διέγερση σε νεαρή ηλικία. Το μωρό σας πρέπει να αρχίσει να ακούει από τη στιγμή που η συσκευή ακρόασης εφαρμόζεται. Τα ακούοντα παιδιά μαθαίνουν τη γλώσσα μέσω της ακοής και της μίμησής της. Το παιδί σας μπορεί να μάθει με τον ίδιο τρόπο, υπό τον όρο ότι έχει μια κατάλληλη συσκευή ακρόασης και ένα εντατικό πρόγραμμα αποκατάστασης της ακοής που εστιάζεται πρώτα στην ακρόαση και όχι στην όραση.

Το γλωσσικό ερέθισμα θα πρέπει να είναι πρώτα ακουστικό. Όταν παρουσιάζεται κάτι καινούριο, παραδείγματος χάριν, ένα νέο παιχνίδι, οι σχετικοί ήχοι ή η φράση που το συνοδεύουν πρέπει να ειπωθούν πολλές φορές προτού να παρουσιαστεί το παιχνίδι. Εάν αυτό γίνεται θεατρικά, θα διατηρηθεί η προσοχή του μωρού σας. Εάν το παιχνίδι παρουσιάζεται πρώτα, το μωρό σας θα εστιαστεί στο οπτικό αντικείμενο παρά στους ήχους. Μόλις παρουσιαστεί το παιχνίδι, οι ήχοι μπορούν να επαναληφθούν και μπορεί να προστεθεί άλλη κατάλληλη γλώσσα ενώ το μωρό παίζει με το παιχνίδι.

12. Χρησιμοποιήστε μόνο την ακοή

Υπάρχουν διάφορες στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να κρυφτεί το στόμα όταν μιλά ο ομιλητής. Αυτές οι στρατηγικές χρησιμοποιούνται για να στρέψουν το παιδί σας στην ακρόαση και όχι στην χειλοανάγνωση. Κατ' αυτό τον τρόπο, το ερέθισμα είναι μόνο μέσω της ακοής. Μόλις αρχίσει το παιδί σας να επεξεργάζεται τη γλώσσα μέσω της ακοής, δεν θα επιδιώξει οπτικά βοηθήματα, αλλά μέχρι εκείνη τη στιγμή μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες στρατηγικές:

- **Εστιασμένη Προσοχή**

Εισάγετε ένα ενδιαφέρον παιχνίδι, ένα βιβλίο, μια δραστηριότητα ή ένα παιχνίδι, για να εστιάσετε την προσοχή του παιδιού σας έτσι ώστε να λαμβάνει τη γλώσσα μόνο μέσω της ακοής χωρίς οποιαδήποτε οπτικά βοηθήματα.

- **Στρατηγική τοποθέτηση του παιχνιδιού, του αντικειμένου ή του χεριού**

Βάλτε ένα παιχνίδι, αντικείμενο ή ένα χέρι μπροστά στο στόμα σας με φυσικό τρόπο για να διασφαλίσετε ότι το παιδί λαμβάνει το ακουστικό ερέθισμα και μόνον αυτό.

Για παράδειγμα κρατήστε μια κούκλα μπροστά στο στόμα σας κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού. Μια κίνηση με το χέρι είναι μια χρήσιμη στρατηγική, ειδικά σε δραστηριότητες ερεθίσματος /αντίδρασης. Είναι σημαντικό το χέρι να χρησιμοποιείται σωστά έτσι ώστε να μην καλύπτει το προφορικό μήνυμα και να μην αποτρέπει το άριστο ακουστικό σήμα να φτάσει το παιδί σας.

Οι γονείς και οι θεραπευτές γίνονται ικανοί στη χρήση ποικίλων φυσικών τρόπων για να εξασφαλιστεί ότι το παιδί λαμβάνει το προφορικό μήνυμα μόνο μέσω της ακοής.

13. Χρησιμοποιήστε ακουστική υπογράμμιση

Η ακουστική υπογράμμιση στοχεύει στο να καταστήσει το βασικό στοιχείο μιας πρότασης ηχητικά δυνατότερο από τις άλλες λέξεις γύρω του στην πρόταση, παραδείγματος χάριν, «*Na to αυτοκίνητο, μπρρρρ μπρρρ*». Αυτή η στρατηγική χρησιμοποιείται συχνότερα στα αρχικά στάδια του ταξιδιού της ακρόασης. Καθώς οι ακουστικές δεξιότητες του παιδιού σας αναπτύσσονται, αυτή η στρατηγική χρησιμοποιείται λιγότερο συχνά. Εντούτοις, είναι ακόμα πολύ χρήσιμο κατά την παρουσίαση νέου λεξιλογίου ή μιας νέας γλωσσικής δομής. Παραδείγματος χάριν, το παιδί σας μπορεί να αντιμετωπίζει δυσκολία με το μόριο «θα». Ο ακουστικός επιτονισμός μπορεί να το κάνει ευκολότερο να ακουστεί, παραδείγματος χάριν, «*Θα πάω στο πάρκο*». Μόλις το παιδί σας μπορέσει να ακούσει και να προσδιορίσει τη λέξη, είναι σημαντικό να ειπωθεί η πρόταση με φυσικό ρυθμό και προσωδία.

14. Ευαισθητοποιήστε το παιδί στον εντοπισμό της ηχητικής πηγής ή του ήχου

Από την αρχή, αυτή η στρατηγική είναι σημαντική επειδή ευαισθητοποιεί το μωρό σας για να ακούσει τον ήχο όταν δεν μπορεί να τον ακούσει μόνο του. Όσο περισσότερο αυτό γίνεται παράλληλα με την ανάπτυξη των δεξιοτήτων ακρόασης, τόσο πιο σύντομα το μωρό σας θα αναπτύξει τη δυνατότητα να ακούει ήχους από διαφορετικές κατευθύνσεις. Γυρίστε το μωρό σας προς την πηγή. Το μωρό σας θα δείξει ότι μπορεί να εντοπίσει τους ήχους με ένα έντονο κοίταγμα, με μετακίνηση των ματιών, δείχνοντας, γυρίζοντας το κεφάλι του, κ.λπ. Να είστε σε επιφυλακή για αυτές τις ενδείξεις και ενισχύστε αυτήν την ικανότητα με την επιβεβαίωση της ηχητικής πηγής και την κατονομασία της. Είναι σημαντικό να χρησιμοποιηθεί κάθε ευκαιρία για να γίνει η ταύτιση μεταξύ ενός ήχου και του αντικειμένου που αντιπροσωπεύει, παραδείγματος χάριν, «*Κοίταξε επάνω στον ουρανό. Κοίταξε. Na to αεροπλάνο*».

15. Μιλάει ένα άτομο τη φορά

Όταν μιλάει ένα άτομο τη φορά έχουμε τη βάση της προφορικής συνομιλίας. Προφανώς στον ενήλικο κόσμο, συμβαίνει να μιλούν οι άνθρωποι ο ένας μαζί με τον άλλον. Εντούτοις, οι ενήλικοι μπορούν να το αντιμετωπίσουν αυτό και να διακρίνουν τις φωνές των διαφορετικών ομιλητών. Για ένα μικρό μωρό, που ακούει περισσότερους από έναν ομιλητές τη φορά είναι μια εκλεπτυσμένη ικανότητα. Το μωρό σας πρέπει να δέχεται το ερέθισμα από έναν ομιλητή τη φορά για να είναι το μήνυμα σαφές.

ii Estabrooks, 2001

16. Χρησιμοποιήστε επανάληψη

Τα περισσότερα μικρά παιδιά πρέπει να ακούσουν τα γλωσσικά μοντέλα πολλές φορές σε ποικίλα πλαίσια προτού να τα επεξεργαστούν, να τα κατανοήσουν και να τα χρησιμοποιήσουν. Η επανάληψη είναι μια φυσική στρατηγική που μπορείτε να χρησιμοποιείτε στην αρχή της ανάπτυξης του προφορικού λόγου. Οι γονείς επαναλαμβάνουν ενστικτωδώς τις πληροφορίες για τα μωρά τους. Τα παιδιά με απώλεια ακοής χρειάζονται ακόμη περισσότερη επανάληψη.

Μπορεί να πρέπει να πείτε μια νέα λέξη ή μια φράση πενήντα ή περισσότερες φορές σε συνθήκες με νόημα και σε διαφορετικά πλαίσια προτού να την κατανοήσει το μωρό σας. Επαναλαμβάνοντας τους ίδιους ήχους, λέξεις ή φράσεις κοντά στο μικρόφωνο της συσκευής ακοής θα καταστήσετε το μήνυμα πιο προσιτό. Είναι σημαντικό να υπάρχει ποικιλία στις εμπειρίες έτσι ώστε να μη γίνεται η επανάληψη ενοχλητική. Παραδείγματος χάριν, εάν θέλετε να μάθετε στο παιδί σας να ακούει τις φράσεις που συνδέονται με τα συγκεκριμένα παιχνίδια, πείτε τις φράσεις αρκετές φορές προτού να δει τα παιχνίδια. Την πρώτη φορά που παρουσιάζονται συγκεκριμένα παιχνίδια, θα μπορούσατε να τα κρύψετε κάτω από κουτιά. Την επόμενη φορά θα μπορούσατε να τα εμφανίσετε πίσω από τα μαξιλάρια του καναπέ. Μια άλλη φορά θα μπορούσατε να τα εμφανίσετε μέσα από το καλάθι των άπλυτων ρούχων. Μπορείτε να διατηρήσετε το ενδιαφέρον του παιδιού σας επαναλαμβάνοντας τη γλώσσα πολλές φορές σε διαφορετικές καταστάσεις.

Δεδομένου ότι το παιδί σας μεγαλώνει, η επανάληψη μπορεί ακόμα να χρησιμοποιηθεί ως τεχνική εάν δεν καταλαβαίνει ή δεν ακούει τον ομιλητή την πρώτη φορά. Εντούτοις, είναι η ευθύνη ενός μεγαλύτερου παιδιού να ακούσει και να καταλάβει εντολές και οδηγίες αφού τις έχει ακούσει μια φορά. Εάν οι πληροφορίες επαναλαμβάνονται συνεχώς, το παιδί σας μπορεί να αποκτήσει την κακή συνήθεια της μη ακρόασης ή μη επεξεργασίας την πρώτη φορά που κάτι λέγεται. Όταν το παιδί σας επεξεργάζεται επιτυχώς αφού έχει ακούσει κάτι μια φορά μόνο, ενισχύστε το με έναν έπαινο. Κατ' αυτό τον τρόπο, μαθαίνει να μην περιμένει την επανάληψη.

17. Χρησιμοποιήστε φράσεις και απλές προτάσεις

Είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε φράσεις ή σύντομες απλές προτάσεις στην αρχή, κατόπιν καθώς η γλώσσα του παιδιού σας αναπτύσσεται να κινηθείτε προς τις σύνθετες προτάσεις. Η βασική γλωσσική δομή είναι μια πρόταση και είναι σημαντικό να είναι αυτή το ερέθισμα από τους ενηλικίους παρά οι μεμονωμένες λέξεις. Παραδείγματος χάριν, προτού να βγάλει το μικρό παιδί σας το καπάκι από ένα μπουκάλι πείτε, «Βγάλε το καπάκι» και όχι απλά «Βγάλ' το». Υπάρχει μερικές φορές μια τάση να μειωθεί το ερέθισμα σε μεμονωμένες λέξεις με βάση την λανθασμένη πεποίθηση ότι αυτό θα βοηθήσει ένα παιδί με απώλεια ακοής. Η χρήση μιας φράσης ή μιας σύντομης απλής πρότασης παρά οι μεμονωμένες λέξεις θα καταστήσει το μήνυμα πιο προσιτό επειδή υπάρχουν περισσότερες ακουστικές πληροφορίες (υπερτεμαχιακά στοιχεία και φαινόμενα *συνάρθρωσης*).

18. Χρησιμοποιήστε πραγματικά ονόματα για τα αντικείμενα

Το παιδί σας πρέπει να ακούσει τις νέες λέξεις και φράσεις επανειλημμένα προτού να τις αποθηκεύσει στην ακουστική του μνήμη και να αρχίσει να τις χρησιμοποιεί. Είναι ευκολότερο να μάθει το σωστό όνομα ευθύς εξαρχής. Σιγουρευτείτε ότι χρησιμοποιείτε τα πραγματικά ονόματα των αντικειμένων.

19. Ενθαρρύνετε τη φώνηση

Μερικά παιδιά μπορούν να χρειάζονται παρακίνηση για να παράγουν φώνηση. Οι ακόλουθες στρατηγικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ενθαρρύνουν τη φώνηση.

Κοιτάξτε το παιδί σας με έναν ενθουσιώδη ή αγωνιώδη τρόπο για να του δώσετε να καταλάβει ότι είναι η σειρά του για να μιλήσει. Χρησιμοποιήστε αυτή την στρατηγική

σε συνδυασμό με την στρατηγική της αναμονής (όπου ένας ενήλικος περιμένει με έναν ενθουσιώδη ή αγωνιώδη τρόπο για να δείξει ότι αναμένει μια φωνητική απάντηση). Μετακινήστε ένα παιχνίδι μόνο αφού το παιδί σας παράγει φώνηση. Αυτό είναι μια μεγάλη στρατηγική παρακίνησης και είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική με τα παιχνίδια που πετάγονται, τα παιχνίδια που πηδάνε, κ.λπ. Εάν δεν υπάρχουν αυτά, η φώνηση μπορεί συνήθως να ενθαρρυνθεί απλά κρατώντας ένα παιχνίδι και περιμένοντας το παιδί σας να παράγει φώνηση προτού να το κινήσετε. Παράγετε μια απάντηση εσείς οι ίδιοι και βάλτε έναν άλλο ενήλικα ή αδερφό του παιδιού να μετακινήσει το παιχνίδι για να δείξει τι θεωρείται αναμενόμενο.

Ένας άλλος τρόπος να ενθαρρυνθεί η φώνηση είναι με το χέρι σας. Τοποθετήστε το χέρι σας με προσοχή μπροστά από το στόμα του παιδιού σας. Αυτό δείχνει ότι είναι η σειρά του να μιλήσει. Αυτή η στρατηγική μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις δραστηριότητες ερέθισμα/ αντίδραση ως τρόπος για να ανακαλύψετε τι έχει ακούσει ακριβώς το παιδί σας. Το χέρι επίσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δείξει την εναλλαγή σειράς και μπορεί να δημιουργήσει την προσδοκία στο μυαλό του παιδιού σας ότι συμμετέχει στην συνομιλία.

20. Τραβήξτε την προσοχή του παιδιού σας

Επιπλέον το παιδί σας θα μάθει περισσότερα από καταστάσεις με νόημα και όταν κάτι τραβάει την προσοχή του. Θα είναι πιο δεκτικό στην μάθηση εάν ακολουθείτε αυτό που θέλει και του τραβήξετε την προσοχή.

Μπορεί να είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν καταστάσεις για να τραβήξετε την προσοχή του παιδιού σας. Όλα τα παιδιά αγαπούν την αναμονή για το τι ακολουθεί, προσπαθήστε λοιπόν να τραβήξετε το ενδιαφέρον του με κρυμμένα ή μερικώς ορατά αντικείμενα. Εάν παίζετε με κούκλες, χρησιμοποιήστε αστείες φωνές όταν αυτές μιλάνε. Αν ντυθείτε αστεία, αν έχετε κάτι που ενδιαφέρει το παιδί κρεμασμένο στον τοίχο, αν μαζεύετε σπασμένα ή ασυνήθιστα αντικείμενα, ή αν κάνετε κάτι να γλιστρήσει μέσα από ένα βιβλίο μπορεί αυτό να είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος στην διέγερση της περιέργειας και τη σύλληψη της προσοχής.

Μην θεωρείτε ότι πρέπει να παρέχετε ακριβά υλικά ή τα πιο πρόσφατα εμπορικά παιχνίδια. Τα φυσικά προϊόντα και τα αντικείμενα που βρίσκονται γύρω από το σπίτι μπορούν να είναι εξίσου ελκυστικά στο παιδί σας. Είναι ο τρόπος που τα παιχνίδια εισάγονται και χρησιμοποιούνται που θα δεσμεύσουν το παιδί σας και οδηγούν στην μάθηση.

21. Χρησιμοποιήστε ακουστικές δραστηριότητες ερέθισματος/αντίδρασης

Το ακουστικό ερέθισμα/αντίδραση είναι ένας τρόπος για να γνωρίζετε ακριβώς ποιους ήχους το μωρό σας μπορεί να ακούσει πέρα από το φάσμα συχνότητας της ομιλίας. Χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ήχοι:

- Φωνήεντα /a/ /ee/ /oo /,
- συριστικά /s/ /z/ και
- ρινικά /m/.

Το ακουστικό ερέθισμα /αντίδραση μπορεί να αρχίσει σε πολύ νεαρή ηλικία. Για να το κάνετε αυτό, ζητήστε από το παιδί σας να κρατήσει ένα αντικείμενο στο αυτί του και να αντιδράσει όταν ακούσει τον ήχο, παραδείγματος χάριν, βάζοντας δαχτυλίδια σε μια στεφάνη, ρίχνοντας πλαστικά ζώα σε έναν κάδο με νερό. Πείτε τους ήχους χρησιμοποιώντας μια καθαρή φωνή κοντά στο μικρόφωνο της συσκευής, διασφαλίζοντας ότι το παιδί σας δεν αισθάνεται το ρεύμα του αέρα της αναπνοής.

iii Estabrooks, 2001

iv Ling, 1976

Στην αρχή, το παιδί σας δεν αναμένεται να επαναλάβει τους ήχους, αλλά μόνο να αντιδράσει για να δείξει ότι τους έχει ανιχνεύσει. Σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, αναμένεται να επαναλάβει τον ήχο, που καταδεικνύει ότι είναι σε θέση να τον διακρίνει.

Διαφοροποιήστε το χρονικό διάστημα μεταξύ κάθε ηχητικού ερεθίσματος έτσι ώστε το παιδί σας να μην συνηθίσει να περιμένει απλά τότε θα εμφανιστεί ο ήχος αντί να τον ακούσει και να τον επεξεργαστεί. Σε ένα μωρό, μπορεί να πρέπει να βοηθήσετε να κρατήσει το αντικείμενο στο αυτί του και να υποδείξετε την απάντηση.

Εάν το παιδί σας μπορεί να αποκριθεί αξιόπιστα σε ένα ερέθισμα, αυτό θα βοηθήσει στην εξέταση της ακοής και την προσαρμογή των ακουστικών βοηθημάτων. Θα βοηθήσει επίσης όταν ρυθμίζεται ο επεξεργαστής του λόγου ενός κοχλιακού εμφυτεύματος. Το ακουστικό ερέθισμα /αντίδραση είναι επίσης χρήσιμο για να ελέγξετε γρήγορα ότι η συσκευή του παιδιού σας λειτουργεί και ότι ακούει οποιαδήποτε στιγμή. Εάν το παιδί σας δεν είναι καλά, η ακοή του μπορεί να επηρεαστεί και αυτό μπορεί να αξιολογηθεί γρήγορα με τη σύγκριση των απαντήσεών του εκείνη την περίοδο με τις τυπικές απαντήσεις του.

Σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, χρησιμοποιήστε τις ακουστικές δραστηριότητες ερεθίσματος /αντίδρασης για να ρυθμίσετε τέλεια την ακοή για δυσκολότερες αντιθέσεις φωνημάτων όπως η αντίθεση στον τόπο παραγωγής (pa/ta/ka) και επίσης για να δώσετε έμφαση στους συγκεκριμένους λεκτικούς ήχους έτσι ώστε το παιδί σας να τους ενσωματώνει στο ρεπερτόριο ήχων που παράγει.

Δεδομένου ότι το παιδί σας αναπτύσσει τις ακουστικές του δεξιότητες και την εκφραστική του γλώσσα, χρησιμοποιήστε ακουστικές δραστηριότητες ερεθίσματος /αντίδρασης για να εξασκήσετε την ακρόαση σε μεγαλύτερες αποστάσεις από τον ομιλητή.

22. Βάλτε δύο ενήλικες να μιμηθούν την δραστηριότητα του ακουστικού ερεθίσματος / αντίδρασης

Στην αρχή της δραστηριότητας του ακουστικού ερεθίσματος /αντίδρασης, το παιδί σας μπορεί να μην ξέρει τι περιμένετε από αυτό και μπορεί να είναι ανίκανο να ανιχνεύσει τους ήχους σε αυτή τη φάση. Χρησιμοποιήστε δύο ενήλικους για να υποδείξουν τι πρέπει να γίνει – ένα για να παρέχει το ερέθισμα και ένα για να αντιδράσει. Το πρόσωπο που λέει τον ήχο δεν πρέπει να αντιδράσει αλλιώς το παιδί σας θα συγχυστεί για αυτό που αναμένεται. Ο ενήλικος που αντιδρά πρέπει να δείξει το αυτί του και να πει με μια θεατρική φωνή, «*Το άκουσα αυτό*». Όταν είναι η σειρά του παιδιού σας, ο δεύτερος ενήλικος πρέπει να κρατήσει το πλαστικό δαχτυλίδι ή το αντικείμενο στο αυτί του παιδιού στην παύση της αναμονής και της ακρόασης.

23. Κάντε το διασκεδαστικό

Αυτό είναι μια πολύ σημαντική στρατηγική. Τα παιδιά αγαπούν να διασκεδάζουν. Κάθε εμπειρία εκμάθησης πρέπει να είναι ευχάριστη. Όταν τα παιδιά συμμετέχουν ενεργά θα παρουσιαστεί και εκμάθηση. Τα παιδιά έχουν μια αίσθηση θαυμασμού για τον κόσμο τους. Αγαπούν την αναμονή, την πρόβλεψη και την επίδειξη. Το παιδί σας θα μάθει το καλύτερο εάν του δίνεται η ευκαιρία να εξερευνήσει τον κόσμο του κατ' αυτό τον τρόπο. Όταν η φαντασία του συλλαμβάνεται, θα συμμετάσχει και θα απολαύσει την εμπειρία εκμάθησης.

24. Παρέχετε θετική ενίσχυση

Πάντα επαινείτε το παιδί για να ενθαρρύνετε την επανάληψη της δράσης ή της λεκτικής αντίδρασης. Το παιδί σας μπορεί να κούνησε το χέρι του ως απάντηση στο «Αντίο!». Μπορεί να άκουσε το όνομά του για πρώτη φορά ή να εξέφρασε την πρώτη λέξη του αυθόρμητα. Μπορεί να έχει χρησιμοποιήσει έναν πληθυντικό σωστά ή να ακολουθήσει μια εντολή τριών στοιχείων.

Οι ανταμοιβές μπορούν να δοθούν με ποικίλους τρόπους. Μια αποτελεσματική ανταμοιβή είναι ο λεκτικός έπαινος. Πρέπει να είναι άμεσος και ευθύς. Δείχνοντας στο παιδί σας ευχαρίστηση αμέσως μετά από τη δράση/απάντηση θα ενθαρρύνετε περαιτέρω απαντήσεις. Είναι σημαντικό το παιδί σας να μην έχει καμία αμφιβολία ως προς τη δράση/ απάντηση που είναι ξανά επιθυμητή. Οι λεκτικές ανταμοιβές πρέπει να εκφραστούν στη γλώσσα που καταλαβαίνει, παραδείγματος χάριν, «Σωστά άκουσες;» μετά από έναν συγκεκριμένο στόχο ακρόασης. Σε ένα μεγαλύτερο παιδί, μπορεί να δοθεί θετική ενίσχυση για την προφορική του γλώσσα. «Άκουσα το /s/ στο τέλος της λέξης γάτες. Αυτό το είπες πολύ καλά, σωστά».

Είναι καλύτερο να εγκωμιαστεί η θετική δράση ή η απάντηση από το να επισημαίνετε συνεχώς τι ΔΕΝ κάνει το παιδί σας. Εσείς και ο θεραπευτής πρέπει να είστε επιδέξιοι στην απόσπαση της στοχοθετημένης απάντησης μέσω της ακρόασης. Με την επιβράβευση της απάντησης, το παιδί σας θα αισθανθεί σίγουρο για την εφαρμογή και την παραγωγή της ίδιας απάντησης στη συνομιλία. Η λεκτική ανταμοιβή μπορεί να συνοδευτεί από μια φυσική ανταμοιβή, παραδείγματος χάριν, ένα ελαφρύ κτύπημα στην πλάτη. Οι ανταμοιβές υπό μορφή δώρων πρέπει να περιοριστούν. Τα παιδιά πρέπει να κάνουν πράγματα για να δώσουν κίνητρο στον εαυτό τους. Πρέπει να νιώσουν ευτυχείς με τους εαυτούς τους για μια δουλειά που έκαναν καλά. Η κατάχρηση των δώρων ως ανταμοιβή δεν προετοιμάζει το παιδί σας για να ζήσει στον πραγματικό κόσμο όπου η αυτοπαρότρυνση είναι συνήθως το κλειδί στην επιτυχία.

25. Χρησιμοποιήστε παύσεις

Αυτή η στρατηγική χρησιμοποιείται για να τονίσει το γλωσσικό ερέθισμα. Στα αρχικά στάδια, χρησιμοποιήστε μελωδική φωνή για να πείτε φράσεις ή σύντομες απλές προτάσεις. Κάντε μια παύση μεταξύ των φράσεων/ προτάσεων για να δώσετε το χρόνο στα μωρά σας να επεξεργαστούν πριν να ακούσουν ξανά. Αυτή η στρατηγική μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί όταν το παιδί σας έχει αποκτήσει μερικές ακουστικές δεξιότητες. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να τονίσει το βασικό μέρος ενός πιο σύνθετου μηνύματος ή κατά την παρουσίαση νέου λεξιλογίου, μιας νέας έννοιας ή μιας γλωσσικής δομής. Θα δώσει το χρόνο στο παιδί σας να επεξεργαστεί και να καταλάβει το νέο κομμάτι πληροφορίας.

26. Χρησιμοποιήστε την αναμονή

Η αναμονή είναι μια πολύ χρήσιμη στρατηγική ειδικά στην αρχή της διαδικασίας εκμάθησης της γλώσσας. Όταν μιλάτε στο νέο μωρό σας, περιμένετε προτού να μιλήσετε πάλι, δίνοντάς του το χρόνο να αποκριθεί φωνητικά. Δεδομένου ότι περιμένετε, προσπαθήστε μια μικρή στροφή του κεφαλιού προς το παιδί σας για να τονίσει ότι περιμένετε μια απάντηση. Αυτό μπορεί να συνοδευτεί από ένα σηκωμένο φρύδι, ένα χαμόγελο ή ένα σχόλιο όπως «μμμ».

Μαζί, αυτές οι στρατηγικές θέτουν τα θεμέλια για τη φωνητική εναλλαγή σειράς. Μιλάτε, περιμένετε και ακούτε και όταν αποκρίνεται το παιδί σας, αποκρίνεστε με την κατάλληλη γλώσσα. Αυτό είναι η βάση της συνομιλίας και πρέπει να παρουσιαστεί σε πολύ νεαρή ηλικία.

Μερικές φορές οι γονείς των παιδιών με απώλεια ακοής ανυπομονούν να δώσουν όσο το δυνατόν περισσότερη γλώσσα και ξεχνάνε να δώσουν το χρόνο στο παιδί τους να αντιδράσει. Βεβαίως στην αρχή, πρέπει να δώσετε πολλά γλωσσικά ερεθίσματα, σχεδόν ένα συνεχές ερμηνευτικό σχόλιο για αυτά που συμβαίνουν στον κόσμο του παιδιού σας. Εντούτοις, αυτό πρέπει να σηματοδοτείται με αναμονή, έτσι ώστε το παιδί σας να μπορεί να αποκριθεί ή αλλιώς δεν θα έχει ποτέ την ευκαιρία να μάθει να μιλά. Η ομιλία είναι τόσο σημαντική όσο η ακοή. Τα παιδιά χρειάζονται πολλές ευκαιρίες να ασκήσουν και τα δύο, έτσι μαθαίνουν πώς να γίνουν ικανοί πληροφοριοδότες.

27. Γίνετε πρότυπο σωστής γλώσσας

Η στρατηγική του προτύπου είναι μια από τις φυσικές στρατηγικές-κλειδιά που εσείς και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας θα πρέπει να χρησιμοποιείτε κατά τη διαδικασία εκμάθησης της γλώσσας. Η στρατηγική του προτύπου απλά σημαίνει ότι θα χρησιμοποιείτε τη σωστή γραμματική και προφορά όταν μιλάτε στο παιδί σας και όταν θα επαναλαμβάνετε τα εκφωνήματά του. Σημαίνει ότι θα μιλάτε καθαρά κάθε φορά, δείχνοντας την κατάλληλη γλώσσα σε κάθε περίπτωση.

Η στρατηγική του προτύπου μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί όταν το παιδί έχει μάθει μια δεξιότητα. Ένας θεραπευτής μπορεί να ζητήσει από σας ή από κάποιο άλλο μέλος της οικογένειας να γίνετε πρότυπο για μια απάντηση. Για παράδειγμα, εάν το παιδί σας δυσκολεύεται να ακολουθήσει οδηγίες, ο θεραπευτής μπορεί να σας ζητήσει να κάνετε εσείς αυτό που πρέπει να γίνει. Με αυτό τον τρόπο, το παιδί σας μαθαίνει τι θεωρείται αναμενόμενο και θα προετοιμαστεί για να το πετύχει όταν έρθει η σειρά του.

28. Προωθήστε την ανάπτυξη της ομιλίας

Θα πρέπει να γίνετε πρότυπο σωστής γλώσσας για το παιδί σας κάθε στιγμή. Καθώς αναπτύσσεται ο προφορικός του λόγος από το βάβισμα στον *ακατάληπτο λόγο*, σε εκφωνήματα μίας ή δύο λέξεων, η προφορά των λέξεων δεν θα είναι ακριβής. Η ομιλία είναι μια αναπτυξιακή διαδικασία και προκύπτουν διάφορα *φωνήματα* σε διαφορετικές ηλικίες. Αυτό εξαρτάται από τον έλεγχο που θα έχει το παιδί σας, μέσω της εξάσκησης, στα όργανα της ομιλίας, για παράδειγμα, τη γλώσσα και τα χείλη. (βλ. Ολοκληρωμένες Κλίμακες Ανάπτυξης σελ. ---- και Ήχοι της Ομιλίας σελ. --- για την σειρά της κατάκτησης.).

Καθώς αυξάνονται οι ομιλητικοκινητικές δεξιότητες του παιδιού σας, οι προσεγγίσεις του σταδιακά θα βελτιώνονται μέχρι να πει σωστά τις λέξεις. Για να προωθήσετε την ανάπτυξη της ομιλίας, να δίνετε πάντα στο παιδί σας σωστά πρότυπα για να μιμείται. Χρησιμοποιήστε την στρατηγική «Ακούω» για να του δώσετε στοιχεία ώστε να ακούει τη σωστή *άρθρωση* πριν επαναλάβει τη λέξη. Υπογραμμίστε συγκεκριμένους ήχους που απαλείφονται. Χρησιμοποιήστε *ακουστικό βομβαρδισμό* συγκεκριμένων ήχων σε παιχνίδια εάν το παιδί σας αντιμετωπίζει δυσκολίες. Συνδυάστε ήχους που προκύπτουν, σε δραστηριότητες ερεθίσματος /αντίδρασης με βάβισμα.

29. Διευρύνετε και επεκτείνετε τη γλώσσα

Αυτή η στρατηγική διεύρυνσης και επέκτασης της γλώσσας χρησιμοποιείται για να ενθαρρύνει την ανάπτυξή της. Αυτό γίνεται με τη χρήση λόγου που είναι ελαφρώς πιο σύνθετη από το τρέχον εκφραστικό στάδιο του παιδιού σας.

Στα αρχικά στάδια, οι φράσεις και οι σύντομες απλές προτάσεις πρέπει να χρησιμοποιούνται με μια μελωδική φωνή. Βαθμιαία καθώς το μωρό σας αρχίζει το βάβισμα, εσείς και άλλοι θα πρέπει να επαναλαμβάνετε το βάβισμα και να προσθέσετε περισσότερα έτσι ώστε να ακούει διαφορετικούς συνδυασμούς φωνημάτων. Πρέπει επίσης να σχολιάζετε ό,τι κάνει το μωρό σας. Όσο το μωρό σας συνεχίζει να χρησιμοποιεί περισσότερο βάβισμα, συνεχίστε να χρησιμοποιείτε απλή γλώσσα για να περιγράψετε τι κάνει αλλά επίσης χρησιμοποιήστε και ακουστική υπογράμμιση για λέξεις-κλειδιά. Μόλις αρχίσει να χρησιμοποιεί το μωρό σας ακατάληπτη ομιλία και μια «περιστασιακή» λέξη, επεκτείνετε τη λέξη σε μια φράση ή μια πρόταση. Παραδείγματος χάριν, εάν το παιδί σας δείχνει μια εικόνα και λέει «*Μπάλα*», επεκταθείτε λέγοντας «*Ναι, αυτό είναι μια μπάλα*». Επίσης μπορείτε να επεκταθείτε προσθέτοντας, «*Έχεις μια μπάλα. Πού είναι η μπάλα σου; Είναι μια μεγάλη μπάλα*». Θυμηθείτε να αυξάνετε την πολυπλοκότητα του ερεθίσματος καθώς ο λόγος του παιδιού σας αναπτύσσεται.

30. Επεκτείνετε το λεξιλόγιο

Το παιδί σας δεν θα μάθει να ακούει παρακολουθώντας συνομιλίες ή ακούγοντας πληροφορίες από την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο. Θα μάθει νέο λεξιλόγιο και δομές μόνο από το άμεσο ερέθισμα από σας και άλλους ενηλίκους /αδέρφια. Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες σε όλες τις καθημερινές συνήθειες να του δοθούν λεξιλογικά ερεθίσματα, παραδείγματος χάριν, κατηγορίες: έπιπλα - τραπέζι /καρέκλα /καναπές, γραφείο /κομό ποσότητες: αρκετό /πολύ /λίγο /ελάχιστο/ κάμποσο αντίθετα: καθαρό /βρώμικο, μεγάλο /μικρό, επάνω /κάτω, μέσα /έξω γένη: αγελάδα /ταύρος, γάτα /γάτος, αρσενικό /θηλυκό. Είναι σημαντικό να εισαχθούν νέες λέξεις έτσι ώστε το λεξιλόγιο του παιδιού σας να αυξάνεται με ένα σταθερό ποσοστό. Παραδείγματος χάριν, εάν το παιδί σας είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει τη λέξη μεγάλο, είναι ευκαιρία να επεκταθεί εκεί η γνώση του με τη χρήση συνώνυμων όπως τεράστιο /κολοσσιαίο, κ.λπ. Μόλις το παιδί σας γίνει ικανός αναγνώστης και ακροατής, μπορεί να αποκτήσει νέο λεξιλόγιο και δομές από μόνος του, αλλά μέχρι εκείνο το σημείο, θα εξαρτάται από σας και την υπόλοιπη οικογένεια.

31. Χρησιμοποιήστε την αναδιατύπωση

Η αναδιατύπωση μπορεί να χρησιμοποιηθεί όταν το παιδί σας δείχνει ότι δεν καταλαβαίνει τη γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε. Παραδείγματος χάριν, λέτε, «*Θέλεις τη μικροσκοπική αρκούδα;*» Εάν το παιδί σας δεν αποκρίνεται, αναδιατυπώστε λέγοντας, παραδείγματος χάριν, «*Η μικροσκοπική αρκούδα είναι η μικρή αρκούδα. Θέλεις τη μικροσκοπική αρκούδα;*»

32. Χρησιμοποιήστε ερωτήσεις

Οι ερωτήσεις είναι μια συνήθης στρατηγική που χρησιμοποιείται για να ελέγξει την κατανόηση ενός παιδιού και να ενθαρρύνει τις απαντήσεις με φωνή.

Στα αρχικά στάδια γλωσσικής ανάπτυξης, τα παιδιά καταλαβαίνουν και χρησιμοποιούν απλές ερωτήσεις (πού, ποιος, τι, πότε κ.ά.) όπως «*Τι είναι αυτό;*» και «*πού;*». Χρησιμοποιούν επίσης ερωτήσεις ναι /όχι. Χρησιμοποιήστε την ερώτηση Πού;» για να ενισχύσετε τη χρήση των προθέσεων, παραδείγματος χάριν, επάνω, μέσα, πίσω και μπορούν να ενσωματωθούν στο κρυφό. Η ερώτηση «*Τι είναι;*» μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να επεκτείνει το λεξιλόγιο του παιδιού σας καθώς αυτό ρωτάει για τα ονόματα των αντικειμένων.

Είναι σημαντικό να μην υποβάλλετε συνεχώς ερωτήσεις που απαιτούν μόνο μια μονολεκτική απάντηση, παραδείγματος χάριν, «*Τι είναι αυτά;*» και ερωτήσεις ναι /όχι. Ερωτήσεις όπως «*Τι είναι αυτό;*» πρέπει μόνο να τίθενται σε ένα πλαίσιο όπου απαιτείται πραγματικά μια απάντηση. Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για να εξετάζετε συνεχώς το παιδί σας.

Δεδομένου ότι το παιδί σας ωριμάζει, μπορείτε να χρησιμοποιείτε ερωτήσεις που είναι πιο σύνθετες έτσι ώστε να μάθει πώς να αιτιολογεί, να εκφράζει ιδέες, συναισθήματα και έννοιες και να αναπτύξει δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, πρόβλεψης και κατανόησης του αιτίου και του αποτελέσματος, παραδείγματος χάριν, «*Γιατί; Τι νομίζεις ότι θα συμβεί; Τι θα συμβεί εάν; Τι πρέπει να κάνει αυτός;*», κ.λπ. (Βλ. Ολοκληρωμένες Κλίμακες της Ανάπτυξης, σελ ---- για την ιεραρχία της ανάπτυξης των μορφών ερώτησης.)

33. Χρησιμοποιήστε ανοιχτές -ημιτελείς προτάσεις

Αυτό είναι η στρατηγική όπου αρχίζετε μια πρόταση και το παιδί σας πρέπει να την τελειώσει, παραδείγματος χάριν, «*Ο κύριος Νίκος κάθεται στο...*» «*Το φεγγάρι λάμπει τη νύχτα και ο ήλιος λάμπει...*». Είναι ένας άτυπος τρόπος να ενισχύσετε τις γλωσσικές δεξιότητες του παιδιού σας, τις έννοιες και τις ακουστικές του ικανότητες.

34. Χρησιμοποιήστε μια φυσική φωνή

Στα αρχικά στάδια της ακουστικής εκπαίδευσης, να χρησιμοποιείτε μια μελωδική φωνή και ακουστική υπογράμμιση με το μωρό σας. Καθώς οι ακουστικές ικανότητες του παιδιού σας αναπτύσσονται, χρησιμοποιήστε μια πιο φυσική φωνή με λιγότερη ακουστική υπογράμμιση. Το παιδί σας πρέπει να ακούσει έναν φυσικό τόνο, με κατάλληλο **επιτονισμό**, προσωδία, ρυθμό και μελωδία ώστε να αναπτύξει ομιλία που ακούγεται φυσική.

35. Δώστε χρόνο στο παιδί σας να επεξεργαστεί

Εάν το παιδί σας δεν ακολουθήσει μια οδηγία ή δεν αποκριθεί προφορικά αμέσως, είναι καλύτερο να περιμένετε παρά να επέμβετε για να αναδιατυπώσετε ή να επαναλάβετε τις πληροφορίες. Συχνά το παιδί σας έχει ακούσει το μήνυμα αλλά χρειάζεται χρόνο να το επεξεργαστεί. Επαναλάβετε τις πληροφορίες εάν δεν υπάρχει καμία απάντηση μετά από μια σύντομη παύση.

36. Δώστε τις οδηγίες μόνο μία φορά μέσω της ακοής

Δεδομένου ότι το παιδί σας αναπτύσσει περισσότερες ακουστικές δεξιότητες, καλλιεργήστε του την προσδοκία ότι το μήνυμα θα ειπωθεί μια φορά μόνο. Το παιδί σας θα μάθει ότι είναι ευθύνη του να ακούσει και να κατανοήσει από την πρώτη φορά που κάτι λέγεται. Χρησιμοποιήστε την στρατηγική της αναμονής και δώστε χρόνο στο παιδί σας να επεξεργαστεί τις πληροφορίες. Εάν το παιδί σας δεν αποκριθεί αφότου το μήνυμα έχει ειπωθεί μια φορά, θα πρέπει να ζητήσει το ίδιο να επαναληφθούν οι πληροφορίες.

37. Χρησιμοποιήστε διευκρινίσεις

Όταν το παιδί σας είναι μεγαλύτερο, ένας από τους καλύτερους τρόπους να ανακαλύψετε εάν έχει καταλάβει το μήνυμα είναι να το ρωτήσετε «Εσύ τι άκουσες;». Αυτό θέτει την ευθύνη σε αυτό για να ακούει και να κατανοεί τις πληροφορίες. Εάν δεν καταλαβαίνει ή εάν δεν έχει ακούσει το μήνυμα, πρέπει να διδαχθεί τη σωστή γλώσσα για να ζητήσει διευκρινίσεις, παραδείγματος χάριν, «*Δεν το άκουσα αυτό; Συγγνώμη; Πείτε το πάλι παρακαλώ; Τι είπατε; Το επαναλαμβάνετε αυτό παρακαλώ;*». Αυτή η στρατηγική μπορεί να δώσει έμφαση εκεί που το παιδί σας έχει δυσκολία με τη γλώσσα ή κάποια έννοια.

Όλες αυτές οι στρατηγικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διευκολύνουν την ακουστική εκπαίδευση. Τα τρία βίντεο: *Babies Babble*, *Toddlers Talk* και *Children Chatter*, παρουσιάζουν γονείς και θεραπευτές να χρησιμοποιούν αυτές τις στρατηγικές στο σπίτι και σε κλινικές προκειμένου να αναπτύξουν τον προφορικό λόγο μέσω της ακοής.

Τα βίντεο παρουσιάζουν τις στρατηγικές στην αγγλική γλώσσα, αλλά αποτελούν ένα καλό παράδειγμα για γονείς που κατέχουν την αγγλική γλώσσα. Και μια πηγή παραστάσεων, καταστάσεων και ιδεών ακόμα και για γονείς που δεν είναι γνώστες της αγγλικής.

Ολοκληρωμένες Κλίμακες Ανάπτυξης

Η γλώσσα μάς δίνει τη δυνατότητα να κατανοήσουμε και να εκφράσουμε ιδέες, σκέψεις, απόψεις και συναισθήματα.

Στη διαδικασία εκμάθησης της γλώσσας, η ακουστική κατανόηση της γλώσσας, δηλαδή η αντιληπτική γλώσσα, πάντα προηγείται της ανάπτυξης της εκφραστικής γλώσσας. Ένα μικρό κορίτσι θα γυρίσει στο κάλεσμα της μητέρας της, ή θα αποχαιρετήσει κουνώντας το χέρι όταν της ζητηθεί, πολύ πριν μπορέσει να πει το όνομά της ή να πει *για*. Όπως η ανάπτυξη της κατανόησης και της έκφρασης της γλώσσας, η ανάπτυξη των πραγματολογικών δεξιοτήτων είναι απαραίτητη ώστε να γίνεται σωστή χρήση της γλώσσας σε διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια και για διαφορετικούς σκοπούς.

Από τη γέννηση μέχρι τη σχολική ηλικία είναι μία περίοδος τεράστιας ανάπτυξης στη ζωή ενός παιδιού. Ένα μωρό εξελίσσεται από πλήρως εξαρτημένο σε ένα επικοινωνιακά ικανό άτομο και σε ένα μαθητή με ανεξάρτητη σκέψη από τη στιγμή που ξεκινάει το σχολείο.

Οι ακόλουθοι πίνακες είναι μία ολοκληρωμένη κλίμακα που σκιαγραφεί τυπικά τα στάδια ανάπτυξης στους τομείς της ακοής, της αντιληπτικής και της εκφραστικής γλώσσας, της ομιλίας, της γνώσης και της κοινωνικής επικοινωνίας. Έχουν υιοθετηθεί από έναν αριθμό πηγών:

- Cottage Acquisition Scales for Listening, Language and Speech
- Preschool Language Scale - 4 (PLS 4)
- The Bzoch-League Receptive-Expressive Emergent Language Scale Second Edition (REEL - 2)
- The Early Learning Accomplishment Profile Kit (E-LAP)
- The Learning Accomplishment Profile Revised Edition Kit (LAP-R)
- The Rosetti Infant-Toddler Language Scale
- St. Gabriel's Curriculum

(Για πλήρεις αναφορές και περιγραφή, βλ. Κλίμακες Ανάπτυξης και Διαγνωστικά Εργαλεία σελ.----.)

Ένα παιδί με απώλεια ακοής περνάει αυτά τα στάδια ανάπτυξης. Ωστόσο θα χρειαστεί μεγαλύτερη έκθεση στον προφορικό λόγο από την μικρότερη δυνατή ηλικία. Η γλώσσα, ο λόγος, η γνώση και οι πραγματολογικές δεξιότητες θα πρέπει να αναπτυχθούν ταυτόχρονα και μέσω της ακοής σε ένα συστηματικό πρόγραμμα που ακολουθεί τα τυπικά στάδια ανάπτυξης.

Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι οι δεξιότητες που αναφέρονται στις παρακάτω σελίδες βασίζονται σε έναν μέσο όρο. Υπάρχει μία σημαντική διακύμανση ανάμεσα στις πρώτες και στις τελευταίες φορές που τα παιδιά πετυχαίνουν τα διάφορα αναπτυξιακά ορόσημα. Το παιδί σας μπορεί να μην κατακτήσει ένα ορόσημο μέσα σ' ένα δεδομένο χρονοδιάγραμμα, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι δε θα το καταφέρει. Αυτές οι αναπτυξιακές κλίμακες θεωρούνται μόνο ένας οδηγός. Έχουν συμπεριληφθεί για να βοηθήσουν στη δημιουργία ενός προγράμματος που θα ικανοποιεί τις ατομικές ανάγκες ενός συγκεκριμένου παιδιού.

0 έως 3 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ακουστική αντίληψη ○ Αναποκρίνεται σε ήχους με χαμόγελο, στροφή του κεφαλιού, ηρεμία, ξάφνιασμα ○ Αναποκρίνεται σε δυνατούς ήχους ○ Αναγνωρίζει τη φωνή της μητέρας/ αυτού που το φροντίζει 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Τρομάζει σε αιφνίδιες φωνές ○ Στρέφεται στο πρόσωπο του ομιλητή ○ Αναποκρίνεται στην ομιλία με το να ηρεμεί ή να γελάει ○ Ηρεμεί σε οικεία φωνή 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Κλαίει για να δηλώσει πείνα ή θυμό ○ Αρχίζει να προφέρει ήχους για να εκφράσει ευχαρίστηση ○ Σποραδικά προφέρει ήχους ως απάντηση σε ήχους που μοιάζουν με φωνή 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Κλαίει ○ Αρχίζει να προφέρει ήχους εκτός του κλάματος, π.χ. γουργουρητά 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αντίληψη γνωστών ανθρώπων/ καταστάσεων ○ Κοιτά πεταχτά αντικείμενα/ πρόσωπα ○ Προσοκοεί συγκεκριμένα γεγονότα, π.χ. την ώρα που θα το ταΐσουν 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Φαίνεται να ακούει τον ομιλητή ○ Έχει σύντομη οπτική επαφή αλλά μέχρι τον 3ο μήνα κοιτάζει κανονικά στο πρόσωπο του ομιλητή, εντοπίζει τον ομιλητή με τα μάτια και ξεκινάει να κοιτάει περισσότερο στο στόμα από ό,τι όλο το πρόσωπο ○ Απαντάει γελώντας, ειδικά στη μητέρα/ άτομο που το φροντίζει

4 έως 6 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> ο Ο ήχος αρχίζει να αποκτά νόημα ο Ακούει με μεγαλύτερη ακρίβεια ο Αρχίζει να συσχετίζει το νόημα με τον ήχο, π.χ. ανταποκρίνεται σποραδικά στο όνομά του ο Ανταποκρίνεται σε αλλαγές των κυματισμών της φωνής ο Αρχίζει να εντοπίζει την πηγή της φωνής με ακρίβεια ο Ακούει τη φωνή του 	<ul style="list-style-type: none"> ο Εντοπίζει συχνά την πηγή του ήχου με στροφή του κεφαλιού ή του ματιού ο Σποραδικά ανταποκρίνεται στο όνομά του ο Διακρίνει ανάμεσα στο θυμό και σε φιλικούς τόνους φωνής, π.χ. κλαίει ως αντίδραση σε μία θυμωμένη φωνή ο Συνήθως σταματά να κλαίει σε απάντηση στη φωνή 	<ul style="list-style-type: none"> ο Προφέρει ήχους για ανάγκες και επιθυμίες ο Προφέρει ήχους ανταποκρινόμενο στο τραγούδι ο Ξεφυσά με πλατάγισμα των χελιών, γουργουρητά, κραυγές ο Προφέρει ήχους ανταποκρινόμενο στην ομιλία ο Αρχίζει να χρησιμοποιεί ποικίλα φωνήματα για να εκφράσει ευχαρίστηση και δυσaréσκεια ο Προφέρει ήχους όταν βρίσκεται μόνο ή με άλλους 	<ul style="list-style-type: none"> ο Γελάει ο Ξεφυσά με πλατάγισμα των χελιών ο Γουργουρίζει ο Κραυγάζει ο Αρχίζει να αλλάζει τη διάρκεια, τον τόνο και την ένταση της φωνής (προσωδιακά χαρακτηριστικά) ο Χρησιμοποιεί το φωνήεν «α» όπως στη λέξη «αυτοκίνητο» ο Παράγει ήχους με χαρακτηριστικά συμφώνου-εκρηκτικούς θορύβους, ρινικά [μ] ο Παίζει κάνοντας ήχους 	<ul style="list-style-type: none"> ο Κοιτάει αντικείμενα και απλώνει τα φτάσει ο Αρχίζει να μαθαίνει σχετικά με την αιτία και το αποτέλεσμα, π.χ. παίζει με την κουδουνίστρα ο Αναγνωρίζει γνωστά πρόσωπα ο Τοποθετεί αντικείμενα στο στόμα 	<ul style="list-style-type: none"> ο Διατηρεί οπτική επαφή ο Αγαπάει παιχνίδια όπως το Αχ κουνελάκι ο Παράγει διαφορετικά φωνήματα για διαφορετικούς λόγους ο Μιμείται εκφράσεις του προσώπου ο Προφέρει από μόνο του ήχους και προτρέπει τον ενήλικο για αλληλεπίδραση ο Αρχίζει να κατανοεί την φωνητική εναλλαγή σειρών, π.χ. αντιδρά στο φωνητικό ερέθισμα από έναν ενήλικο

7 έως 9 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Εντοπίζει την πηγή του ήχου με ακρίβεια ○ Διακρίνει υπερτεμαχιακά στοιχεία της διάρκειας, τόνου και έντασης της φωνής ○ Έχει μεγαλύτερη διάρκεια προσοχής ○ Συνδέει το νόημα με τις λέξεις ○ Διακρίνει το φωνηεντικό από το συλλαβικό περιεχόμενο 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Φαίνεται να αναγνωρίζει τα ονόματα των μελών της οικογένειας σε σχετική συζήτηση, ακόμα και όταν δε βλέπει το πρόσωπο που ονομάζεται ○ Ανταποκρίνεται με την κατάλληλη κίνηση του χεριού σε λέξεις όπως πάνω, ψηλά, γεια, κ.τ.λ. ○ Απολαμβάνει τη μουσική ή το τραγούδι ○ Φαίνεται να ακούει ολοκληρωτή τη συζήτηση ανάμεσα στους άλλους ανθρώπους ○ Συνήθως σταματά αυτό που κάνει όταν ακούσει το όνομά του ○ Φαίνεται να αναγνωρίζει τα ονόματα κάποιων συνηθισμένων αντικειμένων εντοπίζοντάς τα όταν ονομάζονται ○ Πιο συχνά διακόπτει τη δραστηριότητα ως αντίδραση στο «όχι» ○ Θα διατηρήσει το ενδιαφέρον πάνω από ένα λεπτό 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Επαναλαμβάνει συλλαβές CV [πα πα] στο βάβισμα ○ Αρχίζει να ανταποκρίνεται με φωνήματα όταν ακούει το όνομά του ○ Παιζει περισσότερο παιχνίδια, π.χ. ΑΧ κουνελάκι, κου-κου-τάα, παλαμάκια, κ.τ.λ. και προφέρει ήχους κατά τη διάρκεια των παιχνιδιών ○ Φαίνεται να «τραγουδάει» ○ Προφέρει ήχους για να χαιρετήσει (υποδεχτεί) έναν γνωστό του ενήλικο ○ Φωνάζει για να τραβήξει την προσοχή ○ Χρησιμοποιεί κάποιες κινήσεις και τη γλώσσα κατάλληλα, π.χ. κουνάει το κεφάλι του για το «όχι» ○ Προφέρει ήχους δυνατά 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Βαβίζει CV CV [πα πα.] [μπα μπα] ○ Χτυπά τη γλώσσα ○ Χρησιμοποιεί μία μελωδική φωνή ○ Μιμείται τρόπους της φωνής ○ Χρησιμοποιεί χαμηλά-κεντρικά φωνήεντα πιο συχνά το [α] (ζεστό), [α] (αυτοκίνητο) ○ Χρησιμοποιεί μερικά σύμφωνα [π, μπ, μ, ντ] 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Μιμείται φυσικές δραστηριότητες ○ Αναγνωρίζει γνωστά του αντικείμενα ○ Τοποθετεί αντικείμενα στο ένα χέρι και μετά στο άλλο ○ Κρατά έναν κύβο και παίρνει άλλο ○ Χαμογελάει στον εαυτό του στον καθρέφτη ○ Του αρέσει να κρυβεται και να εφευρίσκει παιχνίδια ○ Δίνει, δείχνει με το δάχτυλο ○ Τραβάει κυλίνδρους από τη βάση τους 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αρχίζει να καταλαβαίνει ότι η επικοινωνία είναι μία αμοιβαία διαδικασία ○ Δείχνει επιθυμία να αλληλεπιδρά με τους ανθρώπους ○ Γίνεται πιο ζητήρς με τα γνωστά του πρόσωπα ○ Επιδεικνύει προσμονή για δραστηριότητες ○ Κουνάει το κεφάλι, χαιρετάει και χτυπάει παλαμάκια ○ Φωνάζει για να τραβήξει την προσοχή ○ Ζητάει με το να προσπαθεί να φτάσει κάτι ή με το να το δείχνει με το δάχτυλο ○ Του αρέσει να παίζει παιχνίδια ○ Συνεχίζει να αναπτύσσει δεξιότητες εναλλαγής σειράς ○ Αρχίζει να συμμετέχει στο διάβασμα του βιβλίου με έναν ενήλικο με το να κοιτάζει τις εικόνες του

10 έως 12 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Συσχετίζει το νόημα με περισσότερες λέξεις ○ Παρακολουθεί τη φωνή του και τις φωνές των άλλων ○ Εντοπίζει τον ήχο από απόσταση ○ Διακρίνει τη φωνή του ομιλητή από ανταγωνιστικό ερέθισμα 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Φαίνεται να αρέσκεται στο άκουσμα καινούργιων λέξεων ○ Γενικά είναι ικανό να ακούει το λόγο χωρίς να αποσπάται από άλλους παρεμβαλλόμενους ήχους ○ Σποραδικά δίνει παιχνίδια και αντικείμενα στον ενήλικο μετά από προφορική παράκληση ○ Σποραδικά υπακούει απλές εντολές, π.χ. τοποθέτησε αυτό κάτω ○ Ανταποκρίνεται στη μουσική με το σώμα ή με κίνηση του χεριού σε ακριβή χρονική στιγμή ○ Επιδεικνύει κατανόηση προφορικών αιτημάτων με κατάλληλες κινήσεις του κεφαλιού και του σώματος ○ Δείχνει αυξημένη προσοχή στο λόγο 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Χρησιμοποιεί ακατάληπτη γλώσσα τεσσάρων ή παραπάνω συλλαβών-μικρή πρόταση όπως δομές χωρίς πραγματικές λέξεις ○ Ξεκινά να χρησιμοποιεί ποικίλες μορφές ακατάληπτης γλώσσας με τα ενήλικα πρότυπα χρωματισμού φωνής όταν παίζει μόνο του ○ Ξεκινά παιχνίδια που συνδυάζουν το λόγο με την κίνηση όπως το 'γύρω γύρω όλοι' ○ Μιλά σε παιχνίδια/ αντικείμενα χρησιμοποιώντας μακρόχρονα πρότυπα φώνησης ○ Συχνά ανταποκρίνεται σε τραγούδια ή ρυθμούς με το να προφέρει ήχους ○ Μιμείται την κίνηση συνδυασμένη με τον ήχο ○ Μπορεί να χρησιμοποιεί τις πρώτες λέξεις, π.χ. γεια, μαμά 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Μιμείται ήχους και τον αριθμό των συλλαβών που χρησιμοποιούνται από τους άλλους ○ Χρησιμοποιεί υπερτεμαχιακά στοιχεία ○ Χρησιμοποιεί μακρόχρονες ακολουθίες επαναλαμβανόμενων συλλαβών ○ Τα φωνήεντα και τα σύμφωνα παραλλάσσονται συστηματικά [μπα ντι μπα ντι] ○ Χρησιμοποιεί κυρίως άηχα σύμφωνα και έρρινα [π, μπ, ντ, μ] 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αντιστέκεται όταν του παίρνουν το παιχνίδι ○ Συσχετίζει μία ενέργεια με ένα αντικείμενο, π.χ. το κουτάλι με το ανακάτεμα, το αυτοκίνητο με το σπρώξιμο ○ Ανταποκρίνεται στο γέλιο με επανάληψη της ενέργειας ○ Παίρνει μια πινέζα από έναν πίνακα με πινέζες ○ Ενώνει δύο ταυτόσημα αντικείμενα ○ Επιχειρεί να κατασκευάσει έναν πύργο με δύο κομμάτια 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αρχίζει να καταλαβαίνει την ερώτηση και την απάντηση, π.χ. κουνάει το κεφάλι του κατάλληλα για το όχι ○ Η κατανόηση της αλληλεπίδρασης συνεχίζει να αναπτύσσεται ○ Καταλαβαίνει τους χαϊρετισμούς ○ Οι δεξιότητες εναλλαγής σειράς συνεχίζουν και αναπτύσσονται ○ Προφέρει ήχους ως απάντηση στο κάλεσμα της μητέρας του ○ Δείχνει επιθυμία να αλλάξει δραστηριότητες ○ Ανταποκρίνεται στο γέλιο με επανάληψη της ενέργειας ○ Αρχίζει να καθοδηγεί τους άλλους με το τράβηγμα ή το σπρώξιμο ○ Προφέρει ήχους με κίνηση για να διαμαρτυρηθεί

13 έως 15 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Αναγνωρίζει περισσότερες λέξεις ○ Επεξεργάζεται την απλή γλώσσα ○ Ακουστική μνήμη ενός στοιχείου στο τέλος μιας φράσης/ πρότασης ○ Ξεχωρίζει γνωστές φράσεις ○ Εκτελεί παρόμοιες εντολές ενός βήματος 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Καταλαβαίνει περισσότερες νέες λέξεις κάθε βδομάδα ○ Εκτελεί εντολές ενός βήματος κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού ○ Καταλαβαίνει απλές ερωτηματικές προτάσεις π.χ. Πού είναι ο μπαμπάς ○ Αναγνωρίζει και δείχνει κατανόηση πολλών αντικειμένων με το να τα δείχνει ○ Καταλαβαίνει περισσότερες οικείες φράσεις ○ Αρχίζει να αναγνωρίζει ονόματα διαφόρων μελών του σώματος, π.χ. μάτια, χέρια ○ Του αρέσουν οι ρίμες - στίχοι 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Χρησιμοποιεί 7 ή περισσότερες λέξεις με συνέπεια ○ Χρησιμοποιεί τη φωνή και κινήσεις για να αποκτήσει επιθυμητά αντικείμενα ○ Συνεχίζει να χρησιμοποιεί ακατάληπτη γλώσσα με περισσότερες εξελισσόμενες πραγματικές λέξεις ○ Ενσωματώνει την παύση και την μελωδικότητα της φωνής στην ακατάληπτη γλώσσα ○ Μιμείται νέες λέξεις αυθόρμητα ○ Τραγουδάει 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Μιμείται εναλλασσόμενα φωνήεντα ○ Προσεγγίζει μονές λέξεις ○ Χρησιμοποιεί περισσότερα φωνήεντα στο προφορικό παιχνίδι ○ Χρησιμοποιεί πιο συχνά μπροστινά άηχα σύμφωνα [π, μπ, ντ], ρινικά [μ, ν] ○ Χρησιμοποιεί τριβόμενα [χ] ○ Χρησιμοποιεί ημιφωνήεν [w] 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Διατηρεί το ενδιαφέρον σε επιθυμητά αντικείμενα για δύο ή περισσότερα λεπτά ○ Τοποθετεί τον κύκλο σε έναν πίνακα με σχήματα ○ Κατασκευάζει έναν πύργο με δύο κύβους ○ Αρχίζει να φτιάχνει βούλες σε χαρτί με χοντρά παστέλ ○ Μιμείται περισσότερες ενέργειες, π.χ. το χαϊδεμα της κούκλας ○ Επιδεικνύει λειτουργική χρήση των αντικειμένων ○ Μετακινεί το καπάκι ενός κουτού για να βρει το κρυμμένο παιχνίδι 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Συνεχίζει να αναπτύσσει την οπτική επαφή με τον ομιλητή για περισσότερη ώρα ○ Εναλλάσσει τη σειρά του καθώς εξελίσσεται η εκφραστική γλώσσα ○ Παίζει παιχνίδια πάρε-δώσε ○ Εμπλέκει άλλους με το να δείχνει πράγματα, π.χ. παπούτσια/ ρούχα κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού ○ Αρχίζει να καταλαβαίνει ερωτήσεις που ξεκινούν με ερωτηματικά μόρια όπως, 'πού', 'ποιος', 'πότε'

16 έως 18 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ξεχωρίζει περισσότερες φράσεις ○ Αναγνωρίζει και συσχετίζει περισσότερες λέξεις με συγγενικά αντικείμενα, π.χ. παιχνίδια, μέρη του σώματος, φαγητό, ρουχισμό ○ Μιμείται λέξεις που έχει ακούσει 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Καταλαβαίνει περισσότερες απλές ερωτήσεις ○ Αρχίζει να καταλαβαίνει πιο μεγάλες φράσεις με λέξεις-κλειδιά στη μέση της πρότασης ○ Κατατάσσει το λεξιλόγιο σε κατηγορίες ○ Αναγνωρίζει περισσότερα μέρη του σώματος ○ Βρίσκει γλωσσά αντικείμενα χωρίς να τα βλέπει ○ Καταλαβαίνει 50 ή περισσότερες λέξεις ○ Αναγνωρίζει μερικά είδη ρουχισμού, παιχνίδια και φαγητά 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Η ακατάληπτη γλώσσα εξαφανίζεται ○ Αυξάνει το λεξιλόγιο, 10 ή περισσότερες λέξεις με νόημα ○ Μειώνει τη χρήση κινήσεων-βασίζεται στην ομιλία για να επικοινωνήσει ○ Μιμείται λέξεις που έχει ακούσει ○ Ζητάει περισσότερα πράγματα 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αυξάνει τις προσεγγίσεις μόνων λέξεων ○ Παρουσιάζονται περισσότερα φωνήεντα ○ Ακόμα παράγει κυρίως μπροστινά σύμφωνα [π, μπ, ντ, μ, ν, τ] 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Μιμείται το μούτζουρωμα σε κύκλους ○ Τοποθετεί 3 έως 6 πινέζες σε πίνακα ○ Βρίσκει το επιθυμητό παιχνίδι πίσω από ένα εμπόδιο ○ Σηκώνει μικρά αντικείμενα ○ Αναποδογυρίζει το μπλουκάκι για να πάρει ένα παιχνίδι ○ Δείχνει στις εικόνες ενός βιβλίου και αρχίζει να γυρίζει τις σελίδες ○ Κατανοεί την μονιμότητα των αντικειμένων 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ζητά αντικείμενα ή βοήθεια από ενήλικα με κινήσεις ή με το να προφέρει ήχους ○ Ξεκινάει την προφορική αλληλεπίδραση ○ Προτιμά να βρίσκεται με γλωσσούς του ανθρώπους ○ Δείχνει επιφυλακτικότητα με τους ξένους ○ Μιμείται άλλα παιδιά

19 έως 24 μήνες

19 έως 24 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> Ακουστική μνήμη 2 αντικειμένων Ξεχωρίζει τραγούδια Κατανοεί ποικιλία φράσεων Ξεχωρίζει περιγραφικές φράσεις Εκτελεί μια εντολή δύο βημάτων, π.χ. Πάρε την μπάλα σου και πέταξέ την Αναγνωρίζει την ταυτότητα ανά κατηγορία 	<ul style="list-style-type: none"> Συμπληρώνει δύο παρακλήσεις με ένα αντικείμενο Διαλέγει δύο παρόμοια αντικείμενα Κατανοεί φράσεις ενέργειας Δείχνει ποικίλα μέρη του σώματος, π.χ. αγκώνα, μάγουλο Αρχίζει να καταλαβαίνει προσωπικές αντωνυμίες-εγώ, εσύ, αυτός Αναγνωρίζει καινούργιες λέξεις καθημερινά Αυξάνει την κατανόηση- αποκωδικοποιεί απλό συντακτικό Μέχρι τους 24 μήνες καταλαβαίνει 250- 300 λέξεις 	<ul style="list-style-type: none"> Σποραδικά μιμείται 2-3 λεκτικές φράσεις Χρησιμοποιεί καινούργιες λέξεις τακτικά Αυξάνει το εκφραστικό λεξιλόγιο σε 30 ή παραπάνω λέξεις Επιχειρεί «ιστορίες»- μεγαλύτερες εκφράσεις στην ακατάληπτη γλώσσα για να γίνει κατανοητό Αρχίζει να χρησιμοποιεί το όνομά του όταν αναφέρεται στον εαυτό του Χρησιμοποιεί κτητικές αντωνυμίες-δικό μου Μπορεί να χρησιμοποιεί ερωτήσεις με το ερωτηματικό μόριο «πού» Που- είναι το- αυτοκίνητο Μέχρι τους 24 μήνες μπορεί να χρησιμοποιεί 2-3 λεκτικές φράσεις με ουσιαστικά, μερικά ρήματα και μερικά επίθετα 	<ul style="list-style-type: none"> Προσεγγίζει λέξεις αντικαθιστά το /r/ με το /y/ Χρησιμοποιεί υπερτεμαχικά στοιχεία Παρουσιάζονται τα περισσότερα φωνήεντα και οι δίφθογγοι Τα σύμφωνα [k, γk, τ, ν, γk] εμφανίζονται Τα σύμφωνα [π, μπ, μ, χ, ν, ντ] έχουν καθιερωθεί Χρησιμοποιούνται σε αρχική θέση στις λέξεις Σύμφωνα συχνά παραλείπονται στη μέση και στην τελική θέση 	<ul style="list-style-type: none"> Μιμείται το συμβολικό παιχνίδι, π.χ. δραστηριότητες νοικοκυριού Χρησιμοποιεί ένα αντικείμενο ως σύμβολο για κάποιο άλλο Τοποθετεί το τρίγωνο, τον κύκλο, το τετράγωνο στον πίνακα σχημάτων Μιμείται κάθετα χτυπήματα Περνάει σε κλωστή τρεις χάντρες Αρχίζει να σκίζει χαρτιά Μιμείται την τοποθέτηση του σετ φλιτζανιών Αρχίζει να κατηγοριοποιεί τα αντικείμενα στο παιχνίδι Χρησιμοποιεί δύο παιχνίδια μαζί Στοιβάζει κομμάτια/ χτίζει πύργο Συμπληρώνει απλό παζλ με αφηνώματα Ενεργοποιεί μηχανοκίνητο παιχνίδι 	<ul style="list-style-type: none"> Αρχίζει να αναπτύσσει περισσότερη εμπιστοσύνη στον εαυτό του και χαίρεται να βρίσκει με άλλους ανθρώπους Ξεκινάει το υποκριτικό παιχνίδι Ανταποκρίνεται στις παρακλήσεις από τους ενήλικες Εξασκεί τη συζήτηση με τον τρόπο που μιλάνε οι ενήλικες για γνωστά θέματα Χρησιμοποιεί λέξεις για να αλληλεπιδράσει Ζητά πληροφορίες, π.χ. Τι είναι αυτό Αναπτύσσει την εναλλαγή σειράς στη συζήτηση

25 έως 30 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Ακουστική μνήμη 2 αντικειμένων σε διαφορετικά γλωσσικά πλαίσια ○ Ακούει γνωστά τραγούδια σε κασέτα ○ Κατανοεί μεγαλύτερες φράσεις ○ Ακούει από απόσταση 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αρχίζει να καταλαβαίνει περίπλοκη γλώσσα ○ Κατανοεί περισσότερες περιήλικες φράσεις ενέργειας ○ Καταλαβαίνει λεπτομέρειες, π.χ. Τι χρησιμοποιούμε για να πιούμε- δείχνει το ποτήρι ○ Αρχίζει να καταλαβαίνει διαφορές μεγεθών, π.χ. μεγάλο/ μικρό ○ Αρχίζει να καταλαβαίνει προθέσεις, π.χ. μέσα, πάνω, κάτω ○ Το αντιληπτικό λεξιλόγιο αυξάνεται ○ Αρχίζει να καταλαβαίνει τις έννοιες της ποσότητας, π.χ. ένας, όλο ○ Καταλαβαίνει αντωνυμίες, π.χ. αυτός, αυτή, αυτοί, εμείς 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Χρησιμοποιεί 2-3 λεκτικές φράσεις πιο συστηματικά ○ Χρησιμοποιεί μερικές προσωπικές αντωνυμίες, π.χ. εμένα, εσένα ○ Ζητά βοήθεια ○ Χρησιμοποιώντας 2 ή περισσότερες λέξεις, π.χ. πλύσιμο χεριών ○ Αρχίζει να ονομάζει βασικά χρώματα ○ Αναφέρεται στον εαυτό του με την αντωνυμία εμένα ○ Επαναλαμβάνει δύο νούμερα μετρώτας ○ Απαντά ερωτηματικές προτάσεις, π.χ. Τι είναι αυτό, Τι... κάνει, Ποιος τραγουδά παιδικούς ρυθμούς και αγαπημένα του τραγούδια ○ Καταλαβαίνει και απαντά στην ερώτηση «μπορείς» ○ Χρησιμοποιεί την άρνηση 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Του αρέσει να πειραματίζεται με τα προσαδικά στοιχεία ○ Αρχίζει να χρησιμοποιεί σωστά τους τόνους ○ Επαναλαμβάνει λέξεις και φράσεις ○ Εμφανίζονται τα σύμφωνα [φ, ψ] ○ Σύμφωνα, π.χ. [μ, π, μπ] ○ Χρησιμοποιούμενα σε μέση θέση ○ Λέξεις/ φράσεις συνοπτικές-μεσαία σύμφωνα συχνά παραλείπονται ○ Τείνει να προφέρει υπερβολικά λέξεις ○ Η διαφορική προφορά της ίδιας λέξης παρατηρείται συχνά ○ Ψιθυρίζει 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Συνεχίζει το συμβολικό παιχνίδι, π.χ. μιλάει στο τηλέφωνο ○ Συμπληρώνει ενέργειες, π.χ. χτυπάει τα χέρια και «κόλλα πέντε» ○ Χρησιμοποιεί τα παιχνίδια σωστά ○ Εκτελεί σχετικές πράξεις στο παιχνίδι ○ Γυρίζει μία σελίδα τη φορά ○ Κάνει κάθεται, οριζόντιες γραμμές και κύκλο ○ Συνταιριάζει ταύσημες εικόνες και σχήματα ○ Τοποθετεί δύο τμήματα ενός συνόλου μαζί ○ Καταλαβαίνει το αριθμητικό περιεχόμενο του ένα και του δύο 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Του αρέσει να μιλάει, π.χ. υποκρίνεται ότι συζητάει με κάποιον στο τηλέφωνο ○ Ολοκληρώνει ενέργειες, π.χ. Κόλλα το ○ Αρχίζει να αναπτύσσει το παράλληλο παιχνίδι με άλλα παιδιά ○ Μιλάει περισσότερο στο παιχνίδι ○ Μοιράζεται τα παιχνίδια ○ Ζητά βοήθεια ○ Χρησιμοποιώντας δύο ή περισσότερες λέξεις ○ Χρησιμοποιεί περισσότερες φράσεις

31 έως 36 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Συνεχίζει να επεκτείνει την ακουστική μνήμη-ακουστική μνήμη 3 στοιχείων με διαφορετικά γλωσσικά γνωρίσματα ○ Βάζει στη σειρά 2 είδη πληροφορίας ○ Ακούει μαγνητοφωνημένες ιστορίες ○ Εκτελεί 2-3 εντολές 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Καταλαβαίνει περισσότερα συνηθισμένα ρήματα ○ Καταλαβαίνει και ανταποκρίνεται σε πιο πολύπλοκη γλώσσα και περιήλικες διαταγές ○ Εκτελεί 2-3 προφορικές διαταγές σε μία πρόταση ○ Καταλαβαίνει διάφορες προθέσεις, π.χ. μέσα, πάνω, κάτω ○ Επεκτείνει την ανάπτυξη αντίληψης ○ Ξεχωρίζει τα μέρη ενός αντικειμένου ○ Καταλαβαίνει την έννοια του χρόνου, π.χ. σήμερα, χθες, αύριο ○ Καταλαβαίνει ερωτήσεις όπως Τι λείπει;. Ποιο από αυτά δεν ταιριάζει; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ξέρει το γενετικό λεξιλόγιο ○ Μιλιάει σχετικά με αυτά που έχει ζωγραφίσει ○ Συστήνεται με το όνομα και με το επώνυμο όταν ερωτηθεί ○ Συσχετίζει πρόσφατες εμπειρίες ○ Σχηματίζει με 3-4 λέξεις απλές προτάσεις ○ Αρχίζει να χρησιμοποιεί πιο πολύπλοκη γλώσσα ○ Χρησιμοποιεί ερωτήσεις, π.χ. ποιος, τι, πού, γιατί ○ Χρησιμοποιεί αντωνυμίες, π.χ. αυτός, αυτή, αυτοί, εμείς, εσύ, εμένα ○ Χρησιμοποιεί μερικούς πληθυντικούς ○ Χρησιμοποιεί περισσότερες αρνητικές λέξεις, π.χ. δεν, καθόλου, κανένας 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Κάνει κάποιες αντικαταστάσεις, χρησιμοποιεί το [φ] για το [β], το [γ] για το [ρ] ○ Τα μεσαία σύμφωνα παραμένουν ασυνεπή ○ Τα τελικά σύμφωνα παρεμβάλλονται πιο τακτικά ○ Τα σύμφωνα [λ, ρ, σ (παχύ), σ, ζ, τσ] αναδύονται ○ Τα φωνήεντα και οι δίφθογγοι καθιερώνονται ○ Παραλείπει κάποια άτονα μέρη του λόγου ○ Η προφορά γίνεται πιο σωστή ○ Ψιθυρίζει συχνά 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Μοιράζεται τα παιχνίδια και εναλλάσσει τη σειρά του πιο σωστά ○ Αναπτύσσει το παράλληλο παιχνίδι ○ Αρχίζει να αναπτύσσει ενδιαφέρον στο γράψιμο και στη ζωγραφική ○ Αρχίζει το φανταστικό παιχνίδι ○ Συνταίριζει 6 χρωματιστές κάρτες ○ Ταξινομεί και κατηγοριοποιεί, π.χ. κομμάτια και πινέζες ○ Ονομάζει ένα αντικείμενο όταν ένα μέρος αυτού φαίνεται σε μία εικόνα ○ Προσθέτει δύο κομμάτια του σώματος που λείπουν σε ένα σχέδιο ○ Δείχνει ενδιαφέρον στο πώς και γιατί λειτουργούν τα πράγματα ○ Συμπληρώνει 2-3 αλληλοσυνδεόμενα κομμάτια παζλ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Εναλλαγή σειράς και μοιράζεται ○ Απαγγέλλει ρυθμικούς μερικές φορές αλλάζει τις καταλήξεις ○ Ασχολείται με δραστηριότητες για να κάνει κάτι πιστευτό ○ Αρχίζει να ζητάει την άδεια από τους άλλους για να κάνει κάτι ○ Εκφράζει συναισθημα ○ Ξεκινάει τη συζήτηση ○ Χρησιμοποιεί ερωτήσεις για διάφορους λόγους, π.χ. για να πάρει πληροφορίες, για να ζητήσει κάτι

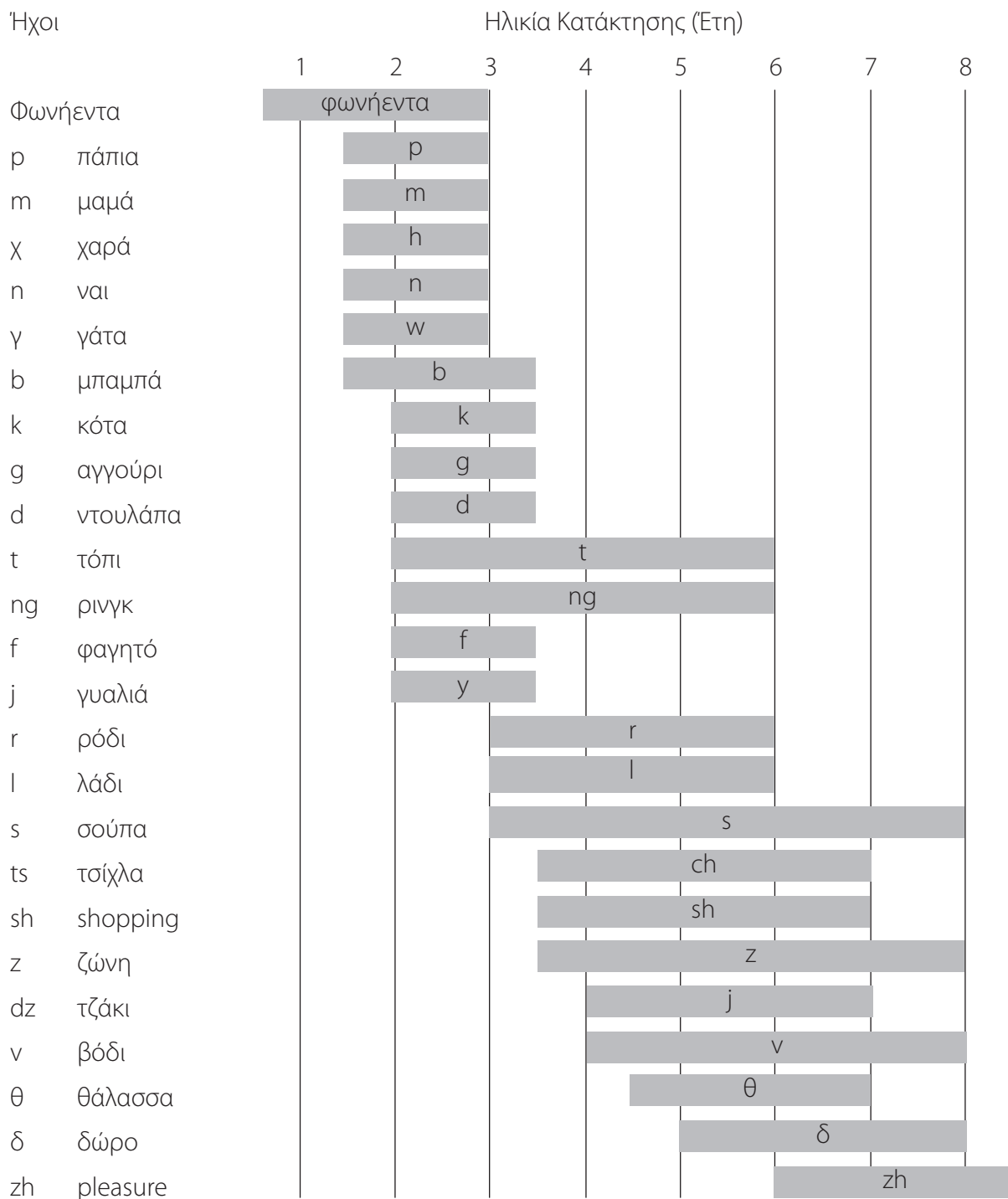
37 έως 42 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> ○ Η ακουστική μνήμη αυξάνεται στα 5 στοιχεία ○ Βάζει στη σειρά 3 ή περισσότερα είδη πληροφοριών ○ Ξαναλέγει μια σύντομη ιστορία ○ Εκτελεί 3 οδηγίες ○ Επεξεργάζεται πολύπλοκες δομές προτάσεων ○ Παρακολουθεί μια πρόταση 6 λέξεων 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Μπορεί να ακούσει μια ιστορία 10-15 λεπτών ○ Κατανασεί ένα αυξανόμενο επίπεδο πολύπλοκης γλώσσας ○ Καταλαβαίνει περισσότερα δύσκολα νοηματικά πλαίσια, π.χ. ποιότητα, ύφανση, ποσότητα ○ Καταλαβαίνει την έννοια μέρας /νύχτας, π.χ. ξεχωρίζει τις πρωινές από τις βραδινές δραστηριότητες ○ Εκτελεί οδηγίες χρησιμοποιώντας έννοιες του άδειου/ γεμάτου, ίδιου/ διαφορετικού ○ Καταλαβαίνει τοπικές προθέσεις, π.χ. δίπλα σε ○ Αρχίζει να καταλαβαίνει συγκριτικά επίθετα, π.χ. είμαι ψηλότερος από εμένα ○ Καταλαβαίνει περίπου 900 λέξεις 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Διεξάγει συζήτηση χρησιμοποιώντας πολλές σωστές γραμματικές δομές (πληθυντικούς, κτήση, αντωνυμίες, προθέσεις, επίθετα) ○ Χρησιμοποιεί ερωτήσεις με το 'πότε' και το 'πόσο' ○ Χρησιμοποιεί το έτος, επομένως/ διότι ○ Αναμεταδίδει ένα μήνυμα ○ Περιγράφει για ποιο σκοπό μπορούν να χρησιμοποιηθούν κάποια αντικείμενα ○ Αρχίζει να απαντάει σε ερωτήσεις 'Τι θα γίνει αν...' ○ Απαντάει στο 'Τι λείπει' ○ Ξεχωρίζει τι δεν ταιριάζει και εξηγεί γιατί ○ Επιχειρεί να εξηγήσει ερωτήσεις για τη λύση ενός προβλήματος, π.χ. Τι θα γίνει αν 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Χρησιμοποιεί περισσότερους συνδυασμούς, π.χ. [μπ, πτ, μπρ, ντρ, γκρ, σμ] ○ Τα σύμφωνα [j, β, θ] αναδύονται ○ Παραμένουν κάποιες αντικαταστάσεις, π.χ. συμπλέγματα του [ρ] ○ Πιο σταθερή προφορά των λέξεων από τη μια αναπαραγωγή στην άλλη 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ξεκινάει την ανταπόκριση ένας προς έναν ○ Εκτελεί εντολές χρησιμοποιώντας έννοιες, π.χ. άδειο, γεμάτο, ίδιο, διαφορετικό ○ Αναπτύσσει πιο δύσκολα νοηματικά πλαίσια, π.χ. ποιότητα, ποσότητα, ύφανση (υφή) ○ Συγκρίνει αντικείμενα ○ Αρχίζει να λύνει εύκολα προβλήματα ○ Αναπτύσσει τη φαντασία 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Εναλλάσσει τη σειρά του ○ Παίζει καλύτερα με τα άλλα παιδιά ○ Δείχνει κατανόηση για τα συναισθήματα/ ανάγκες των άλλων ○ Αλληλεπιδρά μέσω απλής συζήτησης ○ Ξεκινάει τη συζήτηση ○ Του αρέσουν τα παιχνίδια με ρόλους

43 έως 48 μήνες

Ακρόαση (Ακοή)	Αντιληπτική Γλώσσα	Εκφραστική Γλώσσα	Ομιλία	Γνώση	Κοινωνική Επικοινωνία (Πραγματολογία)
<ul style="list-style-type: none"> Επεξεργάζεται μεγαλύτερες και περισσότερες γλωσσικές δομές, π.χ. Μπορείς να βρεις τι είναι αυτό που ζει στο δέντρο, έχει πούτπουλα και έχει κίτρινο λοφίο Εκτελεί εντολές με πιο δύσκολες έννοιες, π.χ. Τοποθέτησε το χοντρό μπλε τετράγωνο πίσω από την άδεια κανάτα. Ξαναλέγει μεγαλύτερες ιστορίες λεπτομερειακά – 5 ή περισσότερες προτάσεις Εντοπίζει μια πρόταση με 8 λέξεις 	<ul style="list-style-type: none"> Συνεχίζει να επεκτείνει την κατανόηση του λεξιλογίου Καταλαβαίνει ενικό/πληθυντικό Καταλαβαίνει τη διαφορά ανάμεσα σε παρελθόν/παρόν/ μέλλον Απαντάει αναλογίες τελικής λέξης Αναγνωρίζει τα αντικείμενα που λείπουν από το σκηνικό Καταλαβαίνει μέρα/πρωί/ απόγευμα/ βράδυ κάνει συγκρίσεις ταχύτητας/ βάρους καταλαβαίνει 1 500- 2000 λέξεις 	<ul style="list-style-type: none"> Χρησιμοποιεί το δικό του/ δικό της/ δικό τους Πιο συστηματική χρήση των πληθυντικών- ανύμαλων και ομαλών Μιλάει για εικόνες και ιστορίες βιβλίων Χρησιμοποιεί περισσότερο το περίπλοκο φανταστικό παιχνίδι Χρησιμοποιεί αρνήσεις και βοηθητικά (εγκλιτικά) ρήματα, π.χ. δε θα έπρεπε/ δε θα/ δεν μπορεί Χρησιμοποιεί συγκρίσεις Κάνει εξαγωγές συμπερασμάτων Αναπτύσσει καθημερινές εκφράσεις Χρησιμοποιεί τις ερωτήσεις Πόσο κάνει; Πώς; Χρησιμοποιεί 800-1500 λέξεις Χρησιμοποιεί πιο περίπλοκες γλωσσικές δομές 	<ul style="list-style-type: none"> Μειώνει τις παραλείψεις και τις αντικαταστάσεις Περισσότερα σύμφωνα είναι καθιερωμένα Περισσότεροι συνδυασμοί αναδύονται στην αρχική και τελική θέση Η ταχύτητα και ο ρυθμός είναι φυσιολογικά Χρησιμοποιεί κατάλληλα το επίπεδο έντασης Χρησιμοποιεί σωστά τον επιτονισμό Για ένα συνοδευτικό πίνακα βλ. Ηχοι της Ομιλίας σελ.-- 	<ul style="list-style-type: none"> Σχεδιάζει εύκολα αντικείμενα Καταλαβαίνει την έννοια της ώρας, π.χ. σήμερα/ αύριο/ χθες/ πρωί/ απόγευμα/ βράδυ Μετράει δάχτυλα ποδιών και χεριών Συσχετίζει ένα αντικείμενο με μία εργασία/ επάγγελμα, π.χ. θερμόμετρο/ γιατρός Συνεχίζει να αναπτύσσει την φαντασία Αυξάνεται η συγκέντρωση Αντιγράφει απλές εικόνες με γραμμές Ενώνει σχέδια Κάνει εξαγωγές συμπερασμάτων 	<ul style="list-style-type: none"> Αυξάνει την αυτοπεποίθηση και την αυτοεκτίμησή του Παρακλήσεις που γίνονται από τους άλλους, π.χ. υπάλληλος μαγαζιού Χρησιμοποιεί σωστά τον τονισμό Ξεκινάει τη συζήτηση Προσαρμόζεται στις αλλαγές του θέματος Χρησιμοποιεί γλώσσα για διαφορετικούς επικοινωνιακούς σκοπούς, π.χ. απόκτηση πληροφοριών, παροχή πληροφοριών, έκφραση αναγκών/ συναισθημάτων, συμφωνίες

Ήχοι της Ομιλίας*

* Τυπικός μέσος όρος των ανώτερων ηλικιακών ορίων για την παραγωγή συμφώνων

Acknowledgement Βιβλιογραφία - Πηγές

Source: Estabrooks, W. (1998) Cochlear Implant for Kids, 1998 Warren Estabrooks and The Alexander Graham Bell Association of the Deaf. Inc. Reprinted by Permission.

Πρακτική Ακουστικής Εκπαίδευσης

Title Page (Illustrator pdf file)

Left blank intentionally reverse side of Auditory Habilitation Practice Title Page

Εισαγωγή

Τα τρία βίντεο της σειράς «Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ» ακολουθούν τα χαρακτηριστικά στάδια ανάπτυξης των παιδιών για την ακοή, τη γλώσσα, την ομιλία και τη γνώση.

Ο στόχος των βίντεο είναι να παρουσιαστούν στους γονείς και στους επαγγελματίες οι στρατηγικές που θα ενισχύσουν την προφορική γλωσσική ανάπτυξη μέσω της ακοής. Τα βίντεο παρουσιάζουν πρακτικούς τρόπους που μπορείτε να αναπτύξετε τη γλώσσα του παιδιού σας μέσω της ακοής στο σπίτι σας. Τα τμήματα από το σπίτι και τις κλινικές συμπεριλαμβάνονται για να παρουσιάσουν την ανάγκη για ένα πρόγραμμα και τη συνέχειά του στο σπίτι.

Το πρώτο βίντεο, **Babies Babble** επιδεικνύει πώς ένα μωρό αναπτύσσεται από τη διάγνωση της απώλειας ακοής έως τον 15^ο μήνα. Είναι ένας πολύ σημαντικός χρόνος για σας ως γονείς ώστε να δεθείτε με το μωρό σας. Μετά από μια διάγνωση απώλειας ακοής, μπορεί να σταματήσετε να μιλάτε στο μωρό σας, επειδή σκέφτεστε ότι δεν μπορεί να σας ακούσει να μιλάτε. Είναι ζωτικής σημασίας να μην συμβαίνει αυτό. Η πρόωρη λεκτική επικοινωνία ανάμεσα σε σας και το μωρό σας πρέπει να καθιερωθεί από την αρχή και να συνεχιστεί σε όλη την ανάπτυξη του μωρού σας.

Το *Babies Babble* σας παρουσιάζει πώς να καθιερώσετε τις στρατηγικές επικοινωνίας που είναι προϋποθέσεις για τη συζήτηση όπως η βλεμματική επαφή και η εναλλαγή της σειράς. Η κατανόηση της ανάγκης να φοριούνται οι συσκευές ακοής κάθε στιγμή της ημέρας και η ανάγκη να βρίσκεστε κοντά στο μικρόφωνο της συσκευής ακοής όταν μιλάτε είναι βασικά στοιχεία αυτού του βίντεο. Επίσης τονίζεται ο μελωδικός τρόπος ομιλίας στο μωρό σας.

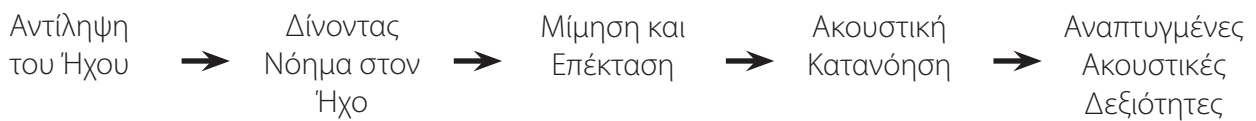
Το δεύτερο βίντεο, το **Toddlers Talk** παρουσιάζει την ανάπτυξη του νηπίου από 16 έως 30 μηνών. Είναι ο χρόνος της κατανόησης της γλώσσας. Σαν γονείς, πρέπει να παρέχετε σαφή και σωστά γλωσσικά πρότυπα. Το μικρό παιδί σας χρησιμοποιεί την ακοή για να καταλάβει περισσότερο τη γλώσσα και να επικοινωνεί τις ανάγκες του και τα θέλω του. Προχωράει από τη χρήση του ακατάληπτου λόγου στις μεμονωμένες λέξεις και τις απλές φράσεις. Κατόπιν στη χρήση εκφωνημάτων δύο ή τριών λέξεων. Το βίντεο ακολουθεί τέσσερα μικρά παιδιά καθώς οι γονείς τους αναπτύσσουν την ακοή, τη γλώσσα, την ομιλία και τις γνωστικές δεξιότητές τους.

Το τρίτο βίντεο, το **Children Chatter** παρουσιάζει το αποκορύφωμα του γονικού ερεθίσματος από τον 31ο μήνα έως το παιδί που είναι έτοιμο για το σχολείο. Είναι ο χρόνος που παγιώνουν τα παιδιά την αντιληπτική και εκφραστική γλώσσα τους. Κινούνται από τις απλές προτάσεις προς τις σύνθετες γραμματικές δομές. Η ομιλία τους γίνεται σαφέστερη. Είναι σε θέση να επεξεργαστούν τους πιο σύνθετους ακουστικούς στόχους όπως η ακρόαση με περιβαλλοντικό θόρυβο.

Μετατρέπονται σε ακούοντα, σκεπτόμενα και ομιλούντα άτομα.

Τα Στάδια της Ακρόασης

Τα στάδια της ακρόασης μέσω των οποίων ένα παιδί προχωρεί περιγράφονται κατωτέρω:

Αντίληψη του Ήχου

Η αντίληψη του ήχου είναι το πρώτο βήμα στην εκμάθηση της ακρόασης. Το μωρό σας αρχίζει να ανιχνεύει τους ήχους γύρω του. Μπορεί να αποκριθεί στη φωνή σας ή στους δυνατούς ήχους του περιβάλλοντος. Η παρατήρηση της αντίδρασης του μωρού σας (όπως ένα χαμόγελο ή μια κίνηση των ματιών) είναι σημαντική για να καθοριστεί εάν αρχίζει να ανιχνεύει τους ήχους. Αυτή η ικανότητα είναι το θεμέλιο της διαδικασίας ακουστικής εκπαίδευσης.

Δίνοντας Νόημα στον Ήχο

Σε αυτό το στάδιο, το παιδί σας αρχίζει να συνδέει έναν ήχο με το σχετικό αντικείμενό του ή /και αρχίζει να αναγνωρίζει γνωστές φράσεις. Οι ήχοι γίνονται τώρα ευνόητοι.

Παρουσιάζονται στο παιδί, οι πιο ακουστικά διαθέσιμοι ήχοι, παραδείγματος χάριν, το /βββ/ για το αεροπλάνο, το /μπρρρ / για το αυτοκίνητο ή το ντριν ντριν για το τηλέφωνο. Πάλι, η παρατήρηση της αντίδρασης του μωρού σας είναι σημαντική για να δείτε εάν είναι σε θέση να προσδιορίσει τι ακούει. Παραδείγματος χάριν, μπορείτε να πείτε, ντριν ντριν και κάντε το κάθε φορά που σηκώνετε το τηλέφωνο. Μετά από πολλές επαναλήψεις, το μωρό σας μπορεί να κοιτάξει προς το τηλέφωνο όταν ακούσει ντριν ντριν. Αυτό σημαίνει ότι έχει αρχίσει να συνδέει την έννοια με τον ήχο.

Μίμηση και Επέκταση

Σε αυτό το στάδιο, το παιδί σας μιμείται τη γλώσσα που διαμορφώνεται. Συνεχίζει να μιμείται ακόμα και αφού έχει αρχίσει να παράγει τις λέξεις και τις φράσεις αυθόρμητα.

Ακουστική Κατανόηση

Η ακουστική κατανόηση είναι η δυνατότητα του παιδιού να επεξεργαστεί και να ανακαλέσει τη γλώσσα που έχει ακούσει. Περιλαμβάνει τη μακροχρόνια και βραχυπρόθεσμη μνήμη και τις πιο σύνθετες ακουστικές δεξιότητες όπως η αφήγηση και η ακουστική συσχέτιση. Η ακουστική κατανόηση πρέπει να αναπτυχθεί για να μπορέσει το παιδί σας να επικοινωνήσει αποτελεσματικά μέσω του προφορικού λόγου.

Αναπτυγμένες Ακουστικές Δεξιότητες

Καθώς η δυνατότητα του παιδιού σας να κατανοήσει το λόγο μέσω της ακοής αυξάνεται και είναι σε θέση να ακούει περισσότερα **ανοιχτά σύνολα ήχων**, μπορούν να ενσωματωθούν δυσκολότερες δραστηριότητες ακρόασης. Αυτές είναι η ακρόαση από μια απόσταση, η ακρόαση με περιβαλλοντικό θόρυβο, η ακρόαση ενός ηχογραφημένου σήματος με και χωρίς περιβαλλοντικό θόρυβο και η διατήρηση μιας συνομιλίας στο τηλέφωνο.

Επίπεδα Ακρόασης

Τα ακόλουθα επίπεδα ακρόασης μπορούν να είναι χρήσιμα για την ανατροφοδότηση του θεραπευτή σας. Παρέχουν έναν περιεκτικό πίνακα ελέγχου των σταδίων της ακρόασης που πρέπει να αναπτυχθούν κατά τη διάρκεια των ετών πριν από το σχολείο.

Ακρόαση (επίπεδα I-VIII)

✓ επιτυχημένη, + αναδύομενη, – μη αναπτυγμένη

Επίπεδο I

✓	+	-

Αντίληψη του Ήχου

- Αποκρίνεται σε πολύ χαμηλούς δυνατούς αδρούς ήχους, όπως ένα τύμπανο, ένα κουδούνι, ή ένα αντικείμενο που παράγει κλικ που παράγονται μέσα σε μια ακτίνα 3 ποδιών (1 μέτρο) από το επίπεδο του αυτιού.
- Αποκρίνεται στη μουσική με έναν ισχυρό ρυθμό, όπως ένας ζωηρός βηματισμός (παρέλασης).
- Αποκρίνεται σε δυνατούς εσωτερικούς περιβαλλοντικούς ήχους όταν κατευθύνεται η προσοχή στον ήχο (μπλέντερ, μίξερ, ηλεκτρική σκούπα, τηλεόραση, κ.λπ.).
- Αποκρίνεται στους εξωτερικούς περιβαλλοντικούς ήχους (αυτοκίνητο, αεροπλάνο, όχημα της πυροσβεστικής, ασθενοφόρο, αυτοκίνητο αστυνομίας, πουλιά που τραγουδούν, κ.λπ.) όταν η προσοχή του κατευθύνεται στους ήχους.
- Δείχνει όταν κάτι ακούγεται με την υπόδειξη του αυτιού, το κούνημα της κεφαλής, ή ένα χαμόγελο.
- Παρουσιάζει μια διάκριση της μουσικής, των αξιοσημείωτων εσωτερικών /εξωτερικών περιβαλλοντικών ήχων ή της ομιλίας χωρίς κατευθυνόμενη προσοχή στον ήχο.
- Παρατηρεί την ακουστική ανατροφοδότηση που παράγεται όταν το εκμαγείο του ακουστικού βοηθήματος είναι μερικώς εκτός θέσης (σε περίπτωση ακουστικού βαρηκοΐας).
- Δείχνει όταν το ακουστικό βοήθημα ή το κοχλιακό εμφύτευμα δεν λειτουργεί.

Επίπεδο II

✓	+	-

Ο Ήχος έχει Νόημα

Αποκρίνεται σε:

- Μουσική με χορό, τραγούδι ή χτύπημα των χεριών.
- Μερικούς απλούς λεκτικούς ήχους που συνοδεύονται από χειρονομία (σσι!, Γεια, Όχι, ή Έλα).
- Στο όνομά του.

Συσχετίζει:

- Ένα συγκεκριμένο ήχο με ένα αντικείμενο στο περιβάλλον (Το ακούω αυτό! Είναι το αυτοκίνητο της μητέρας).
- Ένα συγκεκριμένο ήχο με ένα γεγονός (Αυτό είναι το αυτοκίνητο της μητέρας... Αχα, η μαμά γύρισε σπίτι! Ώρα για φαΐ.)
- Μαθαίνει να συσχετίζει έναν ήχο με ένα παιχνίδι, ένα αντικείμενο ή ένα συμβάν.

Επίπεδο V

✓	+	-

Δεξιότητες Εντοπισμού

- Εντοπίζει έναν ήχο που παρουσιάζεται στο επίπεδο του αυτιού μέσα σε μια ακτίνα 3-ποδιών (1 μέτρο) εμπρός ή από κάθε πλευρά, αλλά όχι πίσω.
- Εντοπίζει έναν ήχο που παρουσιάζεται στο επίπεδο του αυτιού μέσα σε μια ακτίνα 3-ποδιών (1 μέτρο) από πίσω του.
- Καταλαβαίνει και ελέγχει αδρούς, περιβαλλοντικούς, μουσικούς ή λεκτικούς ήχους στα 6 πόδια (2 μέτρα), έπειτα στα 9 πόδια (3 μέτρα), στα 12 πόδια (4 μέτρα), και τελικά, μέσα στο ίδιο δωμάτιο σε όλες τις κατευθύνσεις.
- Καταλαβαίνει τους ήχους που προέρχονται από μια συγκεκριμένη θέση ή κατεύθυνση από ένα άλλο δωμάτιο.
- Καταλαβαίνει τους ήχους με μια συγκεκριμένη θέση ή κατεύθυνση από έξω.

Επίπεδο VI

✓	+	-

Απόσταση και Κατευθυνόμενη Ακρόαση

- Παρουσιάζει εγγήγορη στους αδρούς ήχους σε όλες τις κατευθύνσεις στα 3 πόδια (1 μέτρο), 6 πόδια (2 μέτρα) και 9 πόδια (3 μέτρα).
- Κάνει διακρίσεις μεταξύ των αδρών ήχων σε όλες τις κατευθύνσεις σε αυξανόμενα διαστήματα των 3-ποδιών (1 μέτρο).
- Κάνει διακρίσεις σε άλλες πτυχές του ήχου (υψηλός ή χαμηλός, δυνατός ή σιγανός, γρήγορος ή αργός, κ.λπ.), σε όλες τις κατευθύνσεις σε αυξανόμενα διαστήματα των 3-ποδιών (1 μέτρο).
- Αποκρίνεται στο όνομά του σε αυξανόμενες αποστάσεις σε όλες τις κατευθύνσεις.
- Αποκρίνεται σε μερικές σύντομες, γνωστές εντολές σε αυξανόμενες αποστάσεις σε όλες τις κατευθύνσεις βάσει της δομής του ρυθμού και των μελωδικών προτύπων.
- Κάνει διακρίσεις μεταξύ γνωστών λέξεων ποικίλου αριθμού συλλαβών σε αυξανόμενες αποστάσεις.
- Κάνει διακρίσεις σε γνωστό λεξιλόγιο βάσει των διαφορών σε φωνήεντα και σύμφωνα (καπέλο, παλτό, τυρόπιτα) σε όλες τις κατευθύνσεις σε αυξανόμενες αποστάσεις.

Επίπεδο VII

✓	+	-

Ακρόαση με Περιβαλλοντικό Θόρυβο

Αναγνωρίζει τα εξής με αυξανόμενες αποστάσεις σε όλες τις κατευθύνσεις με τον προστιθέμενο περιβαλλοντικό θόρυβο:

- Όνομα.
- Γνωστές λέξεις (κλειστό σύνολο → ανοικτό σύνολο).
- Σύντομες, γνωστές, περιγραφικές φράσεις.
- Σύντομες, γνωστές, περιγραφικές προτάσεις.
- Ακολουθεί γνωστές, απλές εντολές ενός στοιχείου.
- Ακολουθεί πιο περίπλοκες εντολές 2 στοιχείων και 3 βημάτων με περιβαλλοντικό θόρυβο (πήγαινε έξω, φέρε μου το χαρτί).

Τα Μωρά Βαβίζουν

Αυτό το βίντεο είναι το πρώτο στη σειρά **«Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ»**. Περιγράφει την ανάπτυξη των μωρών από τη διάγνωση έως την ηλικία των 15 μηνών, στην ακοή, τη γλώσσα, την ομιλία, το γνωστικό επίπεδο και την πραγματολογία. Τα τμήματα από το σπίτι και τις κλινικές καταδεικνύουν τις στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αναπτύξουν την ακοή και την ομιλία. (βλ. Στρατηγικές Ανάπτυξης Ακουστικών Δεξιοτήτων, σελ. ---)

Οι γονείς και οι επαγγελματίες συνεργάζονται, δίνοντας ο ένας στον άλλο ανατροφοδότηση για την πρόοδο του μωρού. Δεδομένου ότι οι γονείς είναι με τα μωρά τους την περισσότερη ώρα σε αυτήν την νεαρή ηλικία, θα παράσχουν φυσικά το βασικό γλωσσικό ερεθίσμα. Η φύση και η ποιότητα αυτού του ερεθίσματος είναι κρίσιμες. Η ένας-προς-έναν αλληλεπίδραση μεταξύ του γονέα και του μωρού είναι η κεντρική ιδέα αυτού του βίντεο.

Το Ταξίδι αρχίζει

Το ταξίδι αρχίζει από τη διάγνωση και την τοποθέτηση του κατάλληλου ακουστικού βοηθήματος. Ανάλογα με το βαθμό απώλειας ακοής, το μωρό σας μπορεί να είναι υποψήφιος για ένα κοχλιακό εμφύτευμα. Εάν το μωρό σας έχει το κατάλληλο ακουστικό βοήθημα ή /και ένα κοχλιακό εμφύτευμα, οι αρχές και οι στρατηγικές είναι οι ίδιες. Από την αρχή, το μωρό σας πρέπει να φοράει το ακουστικό βοήθημα ή /και το κοχλιακό εμφύτευμά του, καθ' όλες τις ώρες που είναι ξύπνιο για τη μέγιστη έκθεσή του σε ακουστικά ερεθίσματα.

Μπορεί να είναι αρκετά δύσκολη στιγμή για εσάς όταν το μωρό σας μάθει πώς να φθάνει και να βγάλει το ακουστικό του βοήθημα ή /και το κοχλιακό εμφύτευμα. Εάν τοποθετείτε με συνέπεια τις συσκευές πίσω στη θέση τους αμέσως, το μωρό σας θα μάθει ότι πρέπει να μείνουν εκεί. Τοποθετήστε ένα παιχνίδι ή τρόφιμο στο χέρι του μωρού για να το αποσπάσετε ενώ βάζετε τις συσκευές πίσω στη θέση τους. Μια άλλη στρατηγική είναι να αφοσιωθεί το μωρό σας σε ενδιαφέρουσες δραστηριότητες και να του μιλάτε ενώ παίζει.

Δεδομένου ότι το μωρό σας δείχνει περισσότερο ενδιαφέρον στο περιβάλλον του, θα αφοσιωθεί στα παιχνίδια του και θα είναι λιγότερο πιθανό να αφαιρέσει το ακουστικό του βοήθημα. Επίσης, όσο μάθει να ακούει, δεν θα θέλει να το αφαιρέσει, αφού θα αποτελεί για το μωρό σας το συνδεδετικό κρίκο με τον κόσμο του ήχου.

Εάν το μωρό σας συνεχίζει να βγάλει το ακουστικό του βοήθημα ή /και το κοχλιακό εμφύτευμα, ελέγξτε αν τα αυτιά του είναι καθαρά και υγιή και επισκεφτείτε τον γιατρό σας για να σας εξασφαλίσει ότι το μωρό σας βοηθιέται και οι ρυθμίσεις είναι οι κατάλληλες για αυτό.

Δεσμός Γονέα-Παιδιού

Ο φυσικός δεσμός μεταξύ εσάς και του μωρού σας δεν πρέπει να διακοπεί από μια διάγνωση βαρηκοΐας. Όλα τα πράγματα που κάνατε, όπως η εστίαση βλεμματικής επαφής, η προτροπή να παίρνει αντικείμενα και η μελωδική ομιλία σας πρέπει να συνεχιστούν. Η εκμάθηση της ακοής μπορεί να αρχίσει μόλις εγκατασταθεί το ακουστικό του βοήθημα. Είναι η στιγμή που πρέπει να κρατάτε το μωρό κοντά σας και να του μιλάτε με κανονική φωνή κοντά στο μικρόφωνο του ακουστικού βοηθήματος ή /και του κοχλιακού εμφυτεύματος.

Χρησιμοποιώντας μια μελωδική φωνή, δίνετε έμφαση στα *υπερτεμαχιακά στοιχεία* όπως το ύψος, την διάρκεια και την ένταση της φωνής, κάνοντας την ομιλία πιο εύηχη. Το μωρό σας θα ανταποκριθεί κοιτάζοντας το πρόσωπό σας. Αυτό είναι η αρχή της βλεμματικής επαφής, η οποία είναι ένα σημαντικό βήμα στην καθιέρωση της επικοινωνίας. Μιλήστε στο μωρό σας για τα άμεσα πράγματα στο περιβάλλον του και προειδοποιήστε το για τους ήχους γύρω του. Μπορεί να ανταποκριθεί με χαμόγελο ή χτυπώντας παλαμάκια. Μετά τη σταθεροποίηση αυτή, το μωρό σας θα καθησυχαστεί και όταν του μιλάτε θα αρχίζει να σας κοιτά με μεγαλύτερη προσήλωση στο πρόσωπο.

Το βίντεο παρουσιάζει την αλληλεπίδραση μεταξύ μιας μητέρας και του μωρού της. Η μητέρα κοιτάζει το μωρό της στο πρόσωπο και το κρατά στενά κοντά της. Μιλά άμεσα σε αυτό, τραγουδώντας και χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες ενέργειες. Ακόμα κι όταν το μωρό δεν την κοιτάζει όλη την ώρα, ο προσδιορισμός της πηγής του ήχου και το ακουστικό ερέθισμα θα το βοηθήσουν να κατευθύνει το βλέμμα του προς το πρόσωπο της μητέρας του. Όταν κοιτάζει μακριά, η μητέρα του μιλά για τα πράγματα που κοιτάζει, π.χ. την εικόνα ενός τραίνου στον τοίχο.

Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες στο σπίτι για να χρησιμοποιηθούν οι στρατηγικές ομιλίας κοντά στο μικρόφωνο, η βλεμματική επαφή και η μελωδική ομιλία. Η αλλαγή της πάνας, για παράδειγμα, είναι μία ιδανική στιγμή δεδομένου ότι είναι ένα από τα συχνότερα πράγματα που κάνετε με το μωρό σας. Μιλήστε του για αυτό που συμβαίνει. Χρησιμοποιήστε σωστή γλώσσα σε φράσεις και τα πραγματικά ονόματα για τα αντικείμενα και τα μέρη του σώματος.

Τα μωρά αγαπούν να ακούν τραγούδια και γελάνε, ειδικά όταν αυτά συνοδεύονται από ενέργειες. Τα τραγούδια και τα ποιήματα είναι ένας άριστος τρόπος να ενθαρρυνθεί η αλληλεπίδραση και να ενισχυθεί ο δεσμός μεταξύ εσάς και του μωρού σας. Προωθούν επίσης την ανάπτυξη των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της ομιλίας όπως η διάρκεια, η ένταση και η προσωδία.

Το βίντεο παρουσιάζει μια μητέρα που παίζει ένα παιχνίδι που ο γιος της προφανώς αγαπά πολύ. Η μητέρα μιλά για το παιχνίδι που παίζει και ο γιος της δείχνει τη χαρά του βγάζοντας φωνούλες. Χρησιμοποιεί τα πραγματικά ονόματα για τα μέρη του σώματος, δίνοντας έτσι στο γιο της κάθε ευκαιρία να ακούσει τη γλώσσα. Η επανάληψη της γλώσσας είναι ουσιαστική σε αυτήν την νεαρή ηλικία.

Ένα ήσυχο περιβάλλον

Είναι πολύ σημαντικό στα πρώτα στάδια της ακρόασης να παρέχουμε ένα ήσυχο περιβάλλον στο μωρό. Οι ιδανικές συνθήκες ακρόασης είναι να μην υπάρχει κανένας παρασιτικός θόρυβος όπως η τηλεόραση, το ραδιόφωνο ή άλλοι δυνατοί οικιακοί ήχοι όπως το πλυντήριο ρούχων και το πλυντήριο πιάτων. Το να έχετε χαλιά και κουρτίνες στα δωμάτια, όπου εμφανίζεται η αλληλεπίδραση γονέα /μωρού, μπορεί να βοηθήσει ώστε να ελαχιστοποιηθεί η αντήχηση.

Έχοντας ένα ήσυχο περιβάλλον και μιλώντας κοντά στο μικρόφωνο ο προφορικός λόγος γίνεται πιο ευδιάκριτος στο μωρό σας.

Αντίληψη του Ήχου

Αφότου το μωρό σας έχει αποκτήσει το ακουστικό του βοήθημα ή /και το κοχλιακό εμφύτευμα, ο καθένας που ασχολείται με το μωρό πρέπει να αρχίσει να παρατηρεί την αντίδρασή του στους ήχους. Μπορεί να τρομάξει στους ξαφνικούς θορύβους, καθησυχάστε το αρχίζοντας να του μιλάτε και να κοιτάτε επίμονα προς τον ήχο. Θα μάθει να εντοπίζει τη φωνή σας πρώτα. Αποκαλέστε το μωρό σας με το όνομά του και θα μάθει να ανταποκρίνεται. Μην διαφοροποιείτε τον τρόπο που το αποκαλείτε, δεδομένου ότι πρέπει να το ακούει επανειλημμένως προτού να αποκριθεί σε αυτό. Να το αποκαλείτε με το όνομά του μόνο όταν υπάρχει λόγος και επιβραβεύστε το εάν γυρίσει ή βγάλει φωνούλα. Όταν μάθει πλέον το μωρό σας να αντιδρά στη φωνή σας, ζητήστε από άλλα μέλη της οικογένειας να το αποκαλούν με το όνομά του και έτσι θα μάθει να ανταποκρίνεται και σε διαφορετικές φωνές.

Μπορείτε να εκθέτετε το μωρό σας σε ποικίλους περιβαλλοντικούς ήχους έτσι ώστε να αρχίσει να μαθαίνει ότι οι ήχοι έχουν τη σημασία τους. Για να το κάνετε αυτό, γυρίστε το μωρό προς την πηγή του ήχου, δείξτε το αυτί, πείτε του: «Άκου» και ονομάστε έπειτα τον ήχο. Π.χ. με ένα αεροπλάνο, στρέψτε το μωρό προς τον ήχο και ονομάστε το. Πείτε: «Άκου... ένα αεροπλάνο. Είναι επάνω στον ουρανό. Κοίτα το αεροπλάνο. Ακούς το αεροπλάνο;» Αυτό είναι μια σημαντική στρατηγική για να αναπτύξει την ικανότητα του εντοπισμού του ήχου. Στο βίντεο μια μητέρα χρησιμοποιεί αυτήν την στρατηγική όταν κάποιος χτυπάει την πόρτα.

Φωνητική Εναλλαγή Σειράς

Καθώς το μωρό σας αρχίζει να ακούει τη φωνή του, πειραματίζεται με αυτή. Είναι μία καλή στιγμή να αναπτυχθεί η μίμηση ήχων. Ακούστε τις φωνούλες που βγάζει, περιμένετε να τελειώσει και έπειτα επαναλάβετε τους ήχους αυτούς, προσθέτοντας μερικούς νέους ακόμα. Επαναλαμβάνετε αυτή τη διαδικασία συχνά έτσι ώστε να ενισχυθεί η μίμηση ήχων.

Το βίντεο παρουσιάζει μια μητέρα που περιμένει το μωρό της να σταματήσει να βγάζει φωνούλες για να αντιδράσει. Αυτή η στρατηγική είναι άριστη να χρησιμοποιηθεί σε μια νεαρή ηλικία. Θα βοηθήσει το μωρό σας για να αναπτύξει τη μίμηση ήχων και θα δημιουργήσει μια προσδοκία σε εσάς ότι θα μιμηθεί τη φωνή σας. Η μίμηση ήχων είναι ένα άλλο σημαντικό βήμα στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων επικοινωνίας. Τα θεμέλια του διαλόγου καθιερώνονται.

Παραγόμενοι Ήχοι

Οι **παραγόμενοι ήχοι** είναι ήχοι που συνδέονται με γνωστά πράγματα στη ζωή ενός μωρού. Χρησιμοποιούνται επειδή καλύπτουν λεκτικούς ήχους της γλώσσας και βάζουν θεμέλια για τη γλωσσική ανάπτυξη και την εκμάθηση της ομιλίας.

Το βίντεο παρουσιάζει έναν θεραπευτή που παρουσιάζει μερικούς παραγόμενους ήχους με κατάλληλα παιχνίδια. Εισάγει τον κάθε ήχο και έπειτα χρησιμοποιεί το σύνθημα «Άκου» για να στραφεί το μωρό προς αυτόν. Επαναλαμβάνει τον ήχο αρκετές φορές πριν ακόμα παρουσιάσει το παιχνίδι. Ο θεραπευτής χρησιμοποιεί τη μητέρα -μοντέλο- για να επαναλαμβάνει τον ήχο. Κάθε φορά που η μητέρα επαναλαμβάνει τον ήχο το παιχνίδι κινείται. Επαναλαμβάνετε αυτό με το μωρό. Αυτό είναι μια άριστη στρατηγική για να ενθαρρύνετε τη φώνηση του μωρού.

Πάντα ένας ήχος πρέπει να παρουσιάζεται σε συνδυασμό με το όνομα ενός παιχνιδιού, π.χ. *το αυτοκίνητο κάνει μπρ... μπρ..., ο κλόουν λέει χα, χα, χα, το τρένο κάνει τσαφ-τσουφ*. Πείτε τον ήχο προτού να δει το μωρό σας το παιχνίδι. Μόλις δει το μωρό σας το παιχνίδι, επαναλάβετε τους

ήχους ενώ παίζει με αυτό. Χρησιμοποιήστε αυτή τη στρατηγική πριν πείτε τον ήχο έτσι ώστε το μωρό σας να έχει την ευκαιρία να τον μιμηθεί. Χρησιμοποιήστε *εξειδικευμένη γλώσσα* αλλά να θυμάστε ότι ο κύριος στόχος είναι η μίμηση των παραγόμενων ήχων. Στα αρχικά στάδια, χρησιμοποιήστε ήχους που να διαφέρουν σε διάρκεια ώστε να βοηθήσετε το μωρό σας να μάθει να κάνει ακουστική διάκριση. Π.χ. η αγελάδα κάνει *μουουου, μουουου* σε αντίθεση με την πάπια που κάνει *πα, πα, πα*. Βαθμιαία, μετά από πολλές επαναλήψεις, το μωρό σας κάνει την σύνδεση του ήχου με το ανάλογο παιχνίδι.

Εκμεταλλευθείτε κάθε ευκαιρία να χρησιμοποιείτε ήχους με το μωρό σας. Η επανάληψη είναι το κλειδί. Χρησιμοποιήστε εικόνες, βιβλία, παιχνίδια, ζώα και πραγματικά αντικείμενα για να ενισχύσετε τους ήχους. Π.χ. χρησιμοποιήστε τους κατάλληλους ήχους κατά τη διάρκεια ενός παιχνιδιού με ένα λεωφορείο-παιχνίδι αλλά και όταν βλέπετε ένα λεωφορείο στο δρόμο.

Στο βίντεο, η μητέρα χρησιμοποιεί την ώρα του φαγητού και του παιχνιδιού για να ενισχύσει μερικούς από τους παραγόμενους ήχους που εισάγονται στη θεραπεία. Μιλά κοντά στο μικρόφωνο και χρησιμοποιεί μελωδική φωνή. Η εκμάθηση αυτών των ήχων είναι διασκεδαστική για το μωρό σας και θα έχει περισσότερο νόημα όταν το μωρό ασκηθεί πάνω στα καθημερινά του βιώματα.

Είναι σημαντικό να παρατηρηθεί εάν το μωρό συνδέει τον παραγόμενο ήχο με το αντικείμενο. Δώστε χρόνο στο μωρό για να δείξει ότι αναγνώρισε τον ήχο, είτε αγγίζοντας το αντικείμενο αυτό είτε στρέφοντας το βλέμμα του προς αυτό. Εάν το κάνει αυτό, σημαίνει ότι αρχίζει να συνδέει την έννοια με τον ήχο. Σε αυτή τη φάση, μπορεί επίσης να αρχίσει να χρησιμοποιεί τον ανάλογο ήχο αυθόρμητα.

Μόλις προσδιορίσει το μωρό σας έναν παραγόμενο ήχο, το επόμενο βήμα είναι να μάθει να προσδιορίζει το όνομα του αντικειμένου χωρίς την υπαγόρευση του παραγόμενου ήχου. Πείτε τη λέξη σε μια πρόταση και αρχικά χρησιμοποιήστε την τεχνική της ακουστικής υπογράμμισης, για παράδειγμα, πείτε «*Πού είναι η πάπια;*». Δώστε χρόνο στο μωρό σας να ανταποκριθεί. Εάν δεν καταλαβαίνει, επαναλάβετε την πρόταση με τον παραγόμενο ήχο για να βοηθήσετε το παιδί, π.χ. «*πού είναι η πάπια, που κάνει πα πα πα;*»

Καθώς το μωρό σας έρχεται περισσότερο σε επαφή με τους ήχους, καταλαβαίνει περισσότερο και τον κόσμο του. Μπορεί να καταλάβει έναν γνωστό χαιρετισμό, π.χ. γεια σου, και μπορεί να χρησιμοποιεί τη φωνή του, περισσότερο από πριν, για τις ανάγκες και τα θέλω του. Έχει αυξήσει την αντίληψή του για τον ήχο, την βλεμματική του επαφή και τις πρώιμες δεξιότητες εναλλαγής σειράς. Ενδιαφέρεται για τους ανθρώπους, τις φωνές και τα παιχνίδια. Είναι ουσιαστικό να συνεχίσετε να ενθαρρύνετε την ακουστική του ανάπτυξη έτσι ώστε το μωρό σας να μάθει ότι οι ήχοι έχουν τη σημασία τους.

Απλές Φράσεις

Όπως χρησιμοποιήσατε τους παραγόμενους ήχους, εισάγετε και απλές φράσεις που είναι μέρος του λόγου που χρησιμοποιείτε με τα μωρά στις καθημερινές δραστηριότητες και το παιχνίδι τους. Π.χ. «Χτένισε, χτένισε τα μαλλιά σου- άνοιξε, άνοιξε, άνοιξε την πόρτα- πάρε, πάρε, πάρε το ποτήρι». Αυτές οι φράσεις ενσωματώνουν διάφορες ομάδες λεξιλογίου όπως τα ουσιαστικά, τα ρήματα και τις αντωνυμίες. Η αναγνώριση, η κατανόηση και η χρήση αυτών των φράσεων είναι ένα σημαντικό βήμα στη γλωσσική ανάπτυξη.

Στο βίντεο μια μητέρα επαναλαμβάνει τις φράσεις ενώ ντύνει το μωρό της και ενώ πίνει κάτι. Είναι κοντά στο μικρόφωνο και χρησιμοποιεί μελωδική ομιλία.

Παρατηρήστε το μωρό σας για να δείτε εάν αρχίζει να καταλαβαίνει μερικές γνωστές φράσεις. Μπορεί να κάνει την κίνηση να πιάσει το καπέλο του όταν ακούει την κατάλληλη φράση. Δώστε χρόνο στο μωρό να ανταποκριθεί με τη δράση του ή την φώνησή του. Αυτό είναι η αρχή της ακολουθίας των απλών εντολών. Θυμηθείτε ότι πρέπει να δεχτείτε την απάντηση του μωρού σας και έπειτα να διαμορφώσετε εσείς τη σωστή φράση. Επαναλάβετε τις φράσεις πολλές φορές σε διαφορετικά πλαίσια. Ένα μωρό με απώλεια ακοής έχει την ανάγκη να ακούει τις νέες λέξεις και φράσεις επανειλημμένως προτού να αρχίσει να τις καταλαβαίνει.

Κοντά στα πρώτα γενέθλια του μωρού σας, τα εκφωνήματά του αρχίζουν να αλλάζουν από το βάβισμα στην ακατάληπτη ομιλία. Αυτό σημαίνει ότι συνεχίζει να βαβίζει επαναλαμβάνοντας φωνήεντα και κάποια σύμφωνα αλλά τώρα προσθέτει και μερικές μεμονωμένες λέξεις. Αυτές οι λέξεις αποτελούν προσεγγίσεις λέξεων και συχνά δεν εκφράζονται με σωστή ομιλία. Ως γονείς καταλαβαίνετε συνήθως τις λέξεις και διαμορφώνετε τη σωστή προφορά. Είναι σημαντικό να συνεχίσετε με απλές προτάσεις, όχι με μεμονωμένες λέξεις. Καθώς η κατανόηση του μωρού σας αναπτύσσεται, να εμπλουτίζετε το λεξιλόγιό σας. Το μωρό σας έχει ανάγκη να ακούει σωστά και καθαρά λέξεις, σε περιστάσεις που να έχουν νόημα. Δώστε χρόνο στο μωρό σας να ανταποκριθεί και να ενθαρρύνετε τις προσπάθειες επικοινωνίας του. Όταν το μωρό σας αναγνωρίζει περισσότερες λέξεις και φράσεις μέσω της ακουστικής οδού μόνο, αρχίστε να χρησιμοποιείτε μια φυσικότερη φωνή με λιγότερη μελωδικότητα.

Ακουστικό Ερέθισμα / Αντίδραση

Οι δραστηριότητες ακουστικού ερεθίσματος /αντίδρασης είναι τμήμα της ανάπτυξης της ακουστικής ικανότητας του μωρού σας, που εισάγονται για να εξασφαλίσουν ότι το μωρό μπορεί να διακρίνει μια σειρά ήχων. Για να αναπτύξει τις δεξιότητες ακρόασης και ομιλίας, είναι σημαντικό να είναι γνωστό ακριβώς ποιους ήχους το μωρό σας μπορεί να ακούσει. Επειδή μπορεί τώρα να φθάσει και να πιάσει αντικείμενα, μπορεί να διδαχθεί να κρατάει ένα αντικείμενο στο αυτί του και όταν ακούει έναν ήχο να το βάλει μέσα σε ένα κουτί. Το μωρό σας πρέπει να μάθει να περιμένει, και να τοποθετεί το αντικείμενο μέσα στο κουτί ΑΦΟΤΟΥ ακούει τον ήχο. Στα αρχικά στάδια, εσείς και ο θεραπευτής θα πρέπει να κάνετε τα μοντέλα για να διδάξετε στο μωρό σας τι να κάνει. Για να διατηρήσετε το ενδιαφέρον του μωρού, χρησιμοποιήστε ποικίλα παιχνίδια για αυτήν την δραστηριότητα, π.χ. να βάζει πλαστικά παιχνίδια μέσα σε νερό, να πετάει μακριά τα παιχνίδια, οχήματα πάνω σε μια κεκλιμένη ράμπα.

Οι 6 ήχοι του Ling χρησιμοποιούνται για το ερέθισμα (/oo/, /ee/, /ar/, /m/, /sh/, /s/). Καλύπτουν το εύρος της ομιλίας από τις χαμηλές στις υψηλές συχνότητες. Αν το μωρό σας μπορεί να εντοπίσει όλους αυτούς τους ήχους τότε έχει τη δυνατότητα να ακούσει τους περισσότερους ήχους του λόγου.

Στο βίντεο, μια μητέρα γίνεται μοντέλο για την αντίδραση σε έναν ήχο. Η μητέρα κρατά ένα αντικείμενο στο αυτί της και όταν λέει ο θεραπευτής τον ήχο λέει: «*Το άκουσα*» και έπειτα ρίχνει το αντικείμενο μέσα σε ένα κουτί. Είναι προφανές ότι το μωρό της αντιδράει στους ήχους καθώς γυρίζει στη φωνή.

Το επόμενο βήμα για το μωρό σας είναι να βάλει μόνο του το αντικείμενο στο κουτί όταν ακούει το ερέθισμα. Κατά την εκμάθηση αυτής της δραστηριότητας, το μωρό σας μπορεί να συνεχίσει να παράγει εκφωνήματα. Πρέπει να μάθει να είναι ήρεμο περιμένοντας να ακούσει τον ήχο. Αυτό μπορείτε να το διαμορφώσετε εσείς στο μωρό σαν μοντέλα. Η μητέρα μπορεί να παράγει εκφωνήματα και ο θεραπευτής μπορεί να της πει: «*Σσσσσ... μαμά. Άκου!*»

Θυμηθείτε να λέτε αυτούς τους ήχους με ποικίλα διαστήματα σιωπής μεταξύ καθενός. Αυτό συμβαίνει για να μάθει το μωρό σας να ακούει και να δίνει ακριβείς απαντήσεις, χωρίς η απάντησή του να γίνεται από συνήθεια χωρίς να δίνει σημασία στον ήχο.

Αυτή η δραστηριότητα είναι όχι μόνο ουσιαστική για την διάκριση και έπειτα την αναγνώριση των λεκτικών ήχων αλλά και για τον έλεγχο της λειτουργίας του ακουστικού βοηθήματος ή /και του κοχλιακού εμφυτεύματος. Το μωρό σας θα πρέπει επίσης να εκτελέσει αυτήν την δραστηριότητα σε διάφορες ακουστικές διαγνωστικές δοκιμασίες ακρόασης και για την «χαρτογράφηση» (*mapping*) του επεξεργαστή ομιλίας. Το να είναι σε θέση το μωρό να αποκριθεί με αξιοπιστία είναι σημαντικό.

Στο βίντεο (2), το *Toddlers Talk*, θα δείτε την πρόοδο ενός μικρού παιδιού που από την διάκριση ήχων έφτασε στο να τους επαναλαμβάνει. Ενθαρρύνετε το μικρό παιδί σας για να το κάνει αυτό διότι αυτό δείχνει ακριβώς τι ακούει.

Ακουστική Μνήμη - Επιλογή Αντικειμένων

Το βίντεο δείχνει ένα θεραπευτή να ζητάει από το μωρό να επιλέξει ένα αντικείμενο και να το πετάξει μακριά. Το μωρό αναγνωρίζει επιτυχώς τη γάτα. Το να επιλέξει το μωρό ένα αντικείμενο από ένα κλειστό σύνολο αντικειμένων είναι η αρχή της ανάπτυξης της ακουστικής μνήμης. Στα αρχικά στάδια, η λέξη-αντικείμενο που ζητάμε τοποθετείται στο τέλος της πρότασης. Π.χ. «πέταξε τη γάτα». Το επόμενο βήμα είναι να τοποθετήσουμε τη λέξη στη μέση μίας πρότασης.

Π.χ. «η μικρή γάτα θέλει να πάει σπίτι». Βεβαιωθείτε ότι το μωρό έχει σταθεροποιήσει τη λέξη ή τον παραγόμενο ήχο στο τέλος μίας πρότασης πριν προχωρήσετε στη χρήση αυτής στη μέση. Στην αρχή μπορείτε να δίνετε έμφαση στη ζητούμενη λέξη αλλά αυτό πρέπει σταδιακά να μειωθεί και η ομιλία να είναι κανονική σε όλο το μήκος της πρότασης.

Στο σπίτι, υπάρχουν πολλές διασκεδαστικές δραστηριότητες για την ανάπτυξη της ακουστικής μνήμης. Τα ζώα μπορούν να τοποθετηθούν πάνω στο κρεβάτι, τα αυτοκίνητα μέσα στο γκαράζ, παιχνίδια μέσα σε χρωματιστά κουτιά, κτλ.

Η ανάπτυξη της ακουστικής μνήμης θα τονισθεί περισσότερο στο **Toddlers Talk**.

Όσο το μωρό σας ωριμάζει, οι γνωστικές του λειτουργίες επίσης θα αναπτύσσονται. Αγαπάει να συμμετέχει σε δραστηριότητες και αρχίζει να μιμείται διαδικασίες όπως το να κάνει μπάνιο την κούκλα του. Με το παιχνίδι του επιδεικνύει την λειτουργική χρήση αντικειμένων. Η διάρκεια συγκέντρωσης και προσοχής του μεγαλώνουν. Τα εκφωνήματά του μπορεί να περιλαμβάνουν μερικές διαφοροποιημένες συλλαβές και μερικές λέξεις από μίμηση. Μπορεί επίσης να αντιγράψει ποικίλα πρότυπα επιτονισμού. Το μωρό αρχίζει να καταλαβαίνει το διάλογο και η φωνητική του μίμηση αναπτύσσεται. Το μωρό εκφράζεται με απλή ομιλία έχοντας μόνο ακούσει. Π.χ. μπορεί να αναγνωρίσει μερικές λέξεις και φράσεις, αρχίζει να ακολουθεί απλές εντολές και να έχει ακουστική μνήμη ενός ή και περισσότερων αντικειμένων.

Εφόσον το μωρό σας αρχίζει να παράγει εκφωνήματα με νόημα, εσείς πρέπει να εμπλουτίζετε το λεξιλόγιό του και να χρησιμοποιείτε σωστά γραμματικά δομημένο λόγο.

Διαδραματίζετε ένα ρόλο «κλειδί» σε αυτήν την τόσο σημαντική περίοδο ανάπτυξης του μωρού σας. Το ταξίδι, μέσω της ακουστικής οδού, έχει αρχίσει.

Left blank intentionally

Ιδέες Επέκτασης στα Μωρά

Αυτές οι ιδέες επέκτασης προτείνονται για να δείτε πώς ο λόγος του μωρού σας μπορεί να επεκταθεί και πώς μπορείτε να καθοδηγήσετε το μωρό σας μέσω των διάφορων βημάτων σύμφωνα με τις ολοκληρωμένες κλίμακες ανάπτυξης.

Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες ακολουθούν την σειρά του βίντεο.

Στρατηγικές

Οι στρατηγικές αντανakλούν τα παραδείγματα των στρατηγικών που καταδεικνύονται στο βίντεο.

Δεξιότητες και έννοιες

Οι δεξιότητες και οι έννοιες εφαρμόζονται στο στάδιο που βρίσκεται το μωρό σας.

Βασική Γλώσσα

Αυτή είναι η γλώσσα που επαναλαμβάνεται πολλές φορές για να βοηθήσει το μωρό σας να συλλάβει τους συγκεκριμένους ήχους, λέξεις ή προτάσεις που μαθαίνει στο στάδιο της ακουστικής του ανάπτυξης. Καθώς το παιδί σας μαθαίνει να ακούει δεν θα πρέπει να ακούει τόσο πολλές επαναλήψεις της νέας γλώσσας.

Επεκταμένη γλώσσα

Χρησιμοποιήστε επεκταμένη γλώσσα πέρα από τη βασική γλώσσα. Αυτό παρέχει ένα εμπλουτισμένο γλωσσικό περιβάλλον στο μωρό σας.

Σχετικές δραστηριότητες

Αυτές είναι προτάσεις για την βασική και την επεκταμένη γλώσσα σε ποικίλες καθημερινές ρουτίνες και δραστηριότητες.

Τι ακολουθεί...

Αυτό παρουσιάζει την πρόοδο για κάποια από τα επόμενα βήματα των ολοκληρωμένων κλιμάκων της ανάπτυξης στους τέσσερις τομείς της ακοής, της γλώσσας, της ομιλίας και της γνώσης.

Αυτές οι ιδέες είναι μόνο προτάσεις. Μπορεί να προτιμήσετε να χρησιμοποιήσετε διαφορετική γλώσσα που σας είναι γνωστή και σχετική με την οικογενειακή σας κατάσταση.

Παρασκευή ενός ποτού

Στρατηγικές

- Να είστε κοντά στο μικρόφωνο κατά την ομιλία.
- Να παρέχετε ένα ήσυχο περιβάλλον.
- Χρησιμοποιήστε φράσεις και απλές προτάσεις.
- Χρησιμοποιήστε επανάληψη.
- Περιγράψτε τι κάνετε.
- Τραβήξτε την προσοχή του μωρού.
- Καθιερώστε κοινή προσοχή.
- Καθιερώστε βλεμματική επαφή.
- Επαναλάβετε τα εκφωνήματα του μωρού.
- Προσθέστε περισσότερο βάβισμα.
- Χρησιμοποιήστε μια μελωδική φωνή.
- Ακολουθήστε το βλέμμα των ματιών του μωρού.
- Παρατηρήστε την απάντηση του μωρού στον ήχο.

Δεξιότητες/ έννοιες και γλώσσα

- Καθιέρωση της αντίληψης του ήχου.
- Ανάπτυξη της σχέσης μεταξύ ήχου και της σημασίας του.
- Ανάπτυξη της κατανόησης των πραγματικών ονομάτων των αντικειμένων.
- Ανάπτυξη της κατανόησης των ενεργητικών ρημάτων.
- Ανάπτυξη των εκφωνημάτων.
- Εντοπισμός του ήχου με στροφή της κεφαλής.
- Ανάπτυξη πιασίματος, αναζήτησης και κρατήματος.
- Έναρξη εναλλαγής σειράς.
- Ανάπτυξη της βλεμματικής επαφής.
- Ανάπτυξη της κοινής προσοχής.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Μμμ διψάω.
- Θέλω κάτι να πιω.
- Άνοιξε την πόρτα. Άνοιξέ την. Άνοιξε την πόρτα.
- Κλείσε την πόρτα. Σπρώξ' την. Σπρώξ' την. Σπρώξ' την να κλείσει.
- Ωραίο νερό, ωραίο, νόστιμο.
- Βγάλε το καπάκι. Βγάλτο.
- Γύρισέ το. Γύρω γύρω. Γύρω γύρω.
- Βάλε το νερό. Βάλε, βάλε, βάλε. Βάλε το νερό.

**Επεκταμένη
γλώσσα
(ερέθισμα από
ενήλικο)**

- Άνοιξε το ντουλάπι. Άνοιξε την πόρτα.
- Η μαμά θέλει κάτι να πει. Διψάω.
- Ο μπαμπάς θέλει κάτι να πει; Ο μπαμπάς θέλει κάτι να πει. Διψάει και αυτός.
- Πάρε τα ποτήρια.
- Άνοιξε /κλείσε την πόρτα.
- Πού είναι το νερό;
- Ωχ, ωχ, το νερό είναι κρύο.
- Είναι στο ψυγείο. Το νερό είναι στο ψυγείο.
- Βγάλε έξω το νερό.
- Βάλε το νερό στο ποτήρι.
- Σκούπισέ το, σκούπισέ το, σκούπισε, σκούπισε.
- Ωχ! Ωχ! Το έχυσα.

**Σχετικές
δραστηριότητες
στο σπίτι**

- Να φτιάχνει/ να φέρνει οποιοδήποτε ποτό /φαγητό.
- Να παίρνει τα τρόφιμα από το ψυγείο /τα ντουλάπια.
- Τακτοποιώντας τα ψώνια.
- Ελέγχοντας τα ντουλάπια /ψυγείο για να δει ποια τρόφιμα έχουν τελειώσει.
- Βάζοντας υγρά, π.χ. στο μπάνιο, στο μαγείρεμα και την ώρα του παιχνιδιού.
- Γέμισμα του πλυντηρίου πιάτων.
- Πότισμα του κήπου.
- Ταϊζοντας τα κατοικίδια ζώα.
- Βγάζοντας τα καπάκια από τα δοχεία.
- Εκκίνηση ανεμιστήρων/ φώτων/ μηχανών.

Τι ακολουθεί...

- Ενθαρρύνετε την πιο μακροχρόνια προσοχή.
- Εισάγετε νέο λεξιλόγιο για διαφορετικά ποτά.
- Εισάγετε άλλα ρήματα, π.χ. κουνώ, ανακατεύω.
- Χρησιμοποιήστε συγκεκριμένες φράσεις σε πολλές καταστάσεις, π.χ. βγάζω το καπάκι (για τα μπουκάλια, τα δοχεία τροφίμων, τα παιχνίδια).
- Αναπτύξτε τις έννοιες καυτό /κρύο, μέσα /έξω, μέσα στο σπίτι /έξω από το σπίτι.
- Ενθαρρύνετε το μωρό να παράγει φώνηση πριν δώσει το ποτό.
- Ενθαρρύνετε το μωρό ώστε να ανταποκριθεί στο όνομά του.
- Να μιλάτε με απλές φράσεις και προτάσεις.
- Χρησιμοποιήστε μια μεγαλύτερη ποικιλία βαβισμάτων συμπεριλαμβανομένων των συμφώνων και των φωνηέντων.
- Χρησιμοποιήστε τους Ήχους «Μαθαίνω να Ακούω».
- Αναπτύξτε την ακουστική μνήμη για να ακολουθεί απλές εντολές, π.χ. Πες γεια.

Ανάγνωση Βιβλίων

Στρατηγικές

- Να είστε κοντά στο μικρόφωνο κατά την ομιλία.
- Χρησιμοποιήστε πρώτα την ακοή.
- Χρησιμοποιήστε μια μελωδική φωνή.
- Χρησιμοποιήστε επανάληψη.
- Περιμένετε να απαντήσει το μωρό.
- Να παρέχετε ένα ήσυχο περιβάλλον.
- Τραβήξτε την προσοχή του μωρού.
- Ακολουθήστε το βλέμμα του μωρού.
- Παρατηρήστε την απάντηση του μωρού στον ήχο.

Δεξιότητες /έννοιες και γλώσσα

- Ανάπτυξη της κοινής προσοχής.
- Καθιέρωση της αντίληψης του ήχου.
- Συσχέτιση του ήχου με την σημασία του.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Γύρισε τη σελίδα. Γύρισέ την.
- Άνοιξε το βιβλίο. Άνοιξέ το.
- Κλείσε το βιβλίο.
- Κλείσε το.
- Κοίτα το...
- Το ____ κάνει ____ (παραγόμενοι ήχοι), π.χ. «Το περιστέρι κάνει γρουγγου γρουγγου. Κοίτα το περιστέρι που κάνει γρουγγου γρουγγου.
- Κοίτα τον κλόουν. Κάνει χα χα χα / χα χα χα. Πέφτει και ξαναπέφτει.

Επεκταμένη γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Ορίστε ένα καλό βιβλίο. Ας ρίξουμε μια ματιά.
- Ααα! Κοίτα μιλάει για...
- Ας δούμε τι είναι στην επόμενη σελίδα.
- Τι όμορφο...
- Δες! Τι είναι εκεί πάνω; Είναι ένα περιστέρι. Είναι γκρι. Κάνει γρουγγου γρουγγου. Πετάει.
- Κοίτα την κατσίκα. Η κατσίκα τρώει χόρτα. Πεινάει.
- Κοίτα τον αστείο κλόουν. Είναι αστείος, Γελάει. Τι κάνει; Πέφτει κάτω.

Σχετικές δραστηριότητες στο σπίτι

- Συζήτηση με φωτογραφίες, περιοδικά, διάφορα βιβλία.
- Τραγούδια και δραστηριότητες σχετικές με εικόνες από βιβλία.
- Χρήση ρυθμών (μελωδιών) δράσης και παιχνιδιών με τα δάχτυλα π.χ. «Αχ κουνελάκι», «Πάει ο λαγός να πιει νερό», «Μια ωραία πεταλούδα».
- Βιβλία ανάγνωσης με ενέργειες /εικόνες που ξεπηδούν / εικόνες που κινούνται.

Τι ακολουθεί...

- Ενθαρρύνετε τη φώνηση.
- Αναπτύξτε τη φωνητική εναλλαγή σειράς μέσω της επανάληψης των εκφωνημάτων του μωρού.
- Χρησιμοποιήστε απλές περιγραφές των πραγμάτων στα βιβλία και στο σπίτι.
- Χρησιμοποιήστε φράσεις και απλές προτάσεις.
- Εισάγετε ερωτήσεις, π.χ. *πού;* και απάντηση με μια εμπρόθετη φράση, π.χ. *Πού είναι η γάτα; Είναι στο κρεβάτι.*

Ενισχύοντας τους Παραγόμενους Ήχους

Στρατηγικές

- Χρήση πρώτα της ακοής.
- Χρήση της επανάληψης.
- Χρήση ακουστικής υπογράμμισης.
- Χρήση ακουστικών συνθημάτων.
- Να είστε κοντά στο μικρόφωνο κατά την ομιλία.
- Να το κάνετε διασκεδαστικό.
- Να παρέχετε ένα ήσυχο περιβάλλον.

Δεξιότητες /έννοιες και γλώσσα

- Συσχέτιση του ήχου με τη σημασία του.
- Ανάπτυξη του λεξιλογίου των αντικειμένων και των παραγόμενων ήχων.
- Ανάπτυξη της εναλλαγής σειράς.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Να το πουλί. Κάνει τσίου τσίου.
- Άκου. Να το λεωφορείο. Κάνει βρρρρουμ βρρρρουμ...
- Ακούω το αυτοκίνητο. Κάνει βρρρρουουμ βρρρρουουμ...
- Μμμμ είναι ώρα για φαγητό.
- Να το φαγητό σου, μμμμ.
- Να η γάτα. Μιάου μιάου κάνει η γάτα.
- Να ο κλόουν, πηδάει ψηλά, πολύ ψηλά.

Επεκταμένη γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Κοίταξε τα πουλιά. Πετούν, τσίου τσίου.
- Τα οχήματα, π.χ. «Κοίταξε τη φωτεινή κόκκινη πυροσβεστική, ίου ίου. Πάει γρήγορα. Πάει να σβήσει μια φωτιά, ίου ίου ίου.
- Να το λεωφορείο. Είναι ένα λεωφορείο. Κοίτα τον κόσμο/ τους άντρες/ τα παιδιά στο λεωφορείο.
- Άκου, να το αυτοκίνητο του μπαμπά. Μπιπ μπιπ. Άκουσα την κόρνα. Έρχεται ο μπαμπάς. Να το αυτοκίνητο, βρρρρουουμ.....
- Ζώα του αγροκτήματος, π.χ. Να η αγελάδα. Ζει στο αγρόκτημα, μουουου μουουου. Τρώει χόρτα, μμμμ. Η αγελάδα μάς δίνει το γάλα, μουουου μουουου.

Σχετικές δραστηριότητες στο σπίτι

Δώστε στο μωρό όσες εμπειρίες μπορείτε με τους ήχους «Μαθαίνω να Ακούω»:

Τα πουλιά στον κήπο	τα τρόφιμα
Κινητά τηλέφωνα	τα ψώνια
Βιβλία	κάνοντας φούσκες
Κατοικίδια ζώα	να πλύνει επάνω
Ώρα του παιχνιδιού	οχήματα
Ώρα του μπάνιου	

- Τι ακολουθεί...**
- Επιλέξτε ένα αντικείμενο με τον ήχο να επαναλαμβάνεται στο τέλος της πρότασης, π.χ. Πού είναι η γάτα που λέει μιάου μιάου; (κλειστό σύνολο).
 - Επιλέξτε ένα αντικείμενο με μόνο έναν ήχο στο τέλος της πρότασης, π.χ. Πού είναι η κασίκα που λέει μμμεεε; (κλειστό σύνολο).
 - Ξεκινήστε με 3 στοιχεία στο κλειστό σύνολο και επεκταθείτε στα 6.
 - Περιγράψτε τα αντικείμενα και τη λειτουργία τους, π.χ. «Κοίτα τις ρόδες στο λεωφορείο. Πηγαίνουν γύρω γύρω. Είναι ένα μεγάλο λεωφορείο».
 - «Ορίστε το ποτήρι σου. Μπορείς να πιεις από το ποτήρι».
 - Αντιστοιχίστε αντικείμενο σε αντικείμενο.

Φρουτοσαλάτα

Στρατηγικές

- Χρήση πρώτα της ακοής.
- Παρουσίαση σωστής γλώσσας.
- Χρήση επεκταμένης γλώσσας.
- Χρήση ακουστικών συνθημάτων.
- Χρησιμοποιήστε έναν άλλο ενήλικο /τον αδελφό ως πρότυπο.
- Τραβήξτε την προσοχή του μωρού.
- Χρησιμοποιήστε την ακουστική υπογράμμιση.
- Να είστε κοντά στο μικρόφωνο κατά την ομιλία.

Δεξιότητες /έννοιες και γλώσσα

- Ανάπτυξη της κατανόησης της χρήσης.
- Κατανόηση του λεξιλογίου σχετικού με τα μέρη ενός αντικειμένου, π.χ. η φλούδα, οι σπόροι.
- Κατανόηση απλών φράσεων.
- Έναρξη εκτέλεσης μιας απλής εντολής.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Έχω μια μπανάνα.
- Σου αρέσουν οι μπανάνες;
- Μου αρέσουν οι μπανάνες, μμμμ.
- Είναι μια μεγάλη /μικρή μπανάνα.
- Ξεφλούδισε τη μπανάνα. Ξεφλούδισέ την.
- Έχω ένα μαχαίρι.
- Κόβω, κόβω, κόβω με το μαχαίρι.
- Κόψε την μπανάνα.
- Μύρισε την μπανάνα, μμμμ.

**Επεκταμένη
γλώσσα
(ερέθισμα από
ενήλικο)**

- Έχω μια φράουλα /ένα ακτινίδιο /έναν ανανά.
- Κοίτα τους σπόρους.
- Κοίτα τη φλούδα. Είναι χνουδωτό/ λείο/ τραχύ.
- Με τι πρέπει να το κόψω;
- Χρειάζομαι ένα μαχαίρι. Ένα μαχαίρι θα κόψει την μπανάνα.
- Χρειάζομαι ένα μπολ.
- Κόψε όλα τα φρούτα. Κόψε το ακτινίδιο.
- Βάλε όλα τα φρούτα στο κύπελλο.
- Η φλούδα είναι βρώμικη. Δεν σου αρέσει;
- Αα! Δεν θέλεις να το μυρίσεις.
- Δεν τρώμε τη φλούδα. Η φλούδα πάει στο καλάθι με τα σκουπίδια/ στα σκουπίδια.
- Είναι ωραίο /καλό/ γευστικό /δεν είναι ωραίο.

**Σχετικές
Δραστηριότητες**

- Κάνοντας ένα πάρτι τσαγιού.
- Παρασκευή ενός σάντουιτς/ ποπ-κορν.
- Βάζοντας πρόσωπα στα μπισκότα /σε κέικ.
- Παιχνίδια με το κουκλόσπιτο- πόρτες /καμινάδες/ φράχτη. Το μαξιλάρι πάει στο κρεβάτι. Το κρεβάτι είναι για ύπνο. Το κρεβάτι είναι στην κρεβατοκάμαρα.
- Παιχνίδια με όχημα-παιχνίδια- ρόδες/ τιμόνια/ ψήκτρες/ τα φτερά στο αεροπλάνο.
- Μέρη του σώματος, π.χ. άνθρωποι/ ζώα
- Οικιακά αντικείμενα, π.χ. τα πόδια του τραπεζιού, το χερούλι της πόρτας, τα καπάκια των δοχείων.

Τι ακολουθεί...

- Ονομάστε όλα τα μέρη των αντικειμένων που ενδιαφέρουν το μωρό.
- Συζητήστε για τη χρήση πολλών διαφορετικών αντικειμένων.
- Μειώστε τη χρήση των παραγόμενων ήχων.
- Αναπτύξτε την ακουστική μνήμη σε ένα κλειστό σύνολο με τη λέξη στο τέλος της πρότασης. Επιλογή ενός αντικειμένου, π.χ. Πού είναι το...;
- Εκτέλεση μιας εντολής (κλειστό σύνολο).
- Ανάπτυξη της εναλλαγής σειράς.
- Δώστε έμφαση στις προθέσεις μέσα, κάτω, π.χ. Το τραίνο είναι πάνω στις γραμμές.
- Αναπτύξτε τις έννοιες ίδιο/ διαφορετικό.

Ήχοι «Μαθαίνω να Ακούω»

Ήχος

βββ...
τσαφ τσουφ τσαφ τσουφ
χοπ χοπ χοπ
κουάξ κουάξ κουάξ
μπιπ μπιπ/μπρρρ
BBB...(βαθύ/με τα χείλη)
πλαφ πλουφ
τικ τακ τικ τακ
ουααα.../ αουου...
ιου ιου ιου ιου
ιιι...
χα χα χα
πάμε
αχαχα
ιιι..χασαα!
φχιιου...
ουα ουα ουα
γεια!
ψ ψ ψ / Νιάου
γαβ γαβ γαβ
μουου...
τλ τλ τλ
μπεεε...
χονκ χονκ χονκ (εισπνοή)
πα πα πα
ουου...
χοπ χοπ χοπ
τσιου τσιου τσιου
κικιρίκου
κρα κρα κρα
γύρω γύρω όλοι
μμμ...
τόινγκ
σσσ...
σσσ... κοιμάται
ΟοΟοΟο...
μεεε...
γκρρρ...

Παιχνίδι

αεροπλάνο
τραίνο
παιχνίδια που πηδάνε
βάτραχος
αυτοκίνητο
Πλοίο
βάρκα
ρολόι
πέσιμο, κόψιμο
ασθενοφόρο
πίθηκος
κλόουν, γέλιο
τρέξιμο
Άγιος Βασίλης
Κάουμπού!
Τσουλήθρα
κούκλα μωρών
καθρέφτης
γάτα
σκυλί
αγελάδα
άλογο
πρόβατο
γουρούνι
πάπια
κουκουβάγια
κουνέλι
πουλάκι
κόκορας
κόρακας
ανεμόμυλος, ρόδες
τρόφιμα/οποιοδήποτε καλό πράγμα
παιχνίδια που πετάγονται
φίδι
παιχνίδια ύπνου
νανούρισμα του μωρού
Κατσίκα
αρκούδα

Acknowledgement

* Adapted From: Estabrooks, W. (1998) Cochlear Implants for Kids, © 1998 Warren Estabrooks and The Alexander Graham Bell Association of the Deaf. Inc. Reprinted by Permission.

Τα Νήπια Μιλούν

Αυτό το βίντεο είναι το δεύτερο στη σειρά **«Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ»**. Το ταξίδι μέσω της ακουστικής οδού και το ταξίδι της γλώσσας συνεχίζονται, ακολουθώντας την ανάπτυξη ομιλίας των νηπίων από 16-30 μηνών. Δείχνει στους γονείς πώς να μεταφέρουν δραστηριότητες που γίνονται σε μία συνεδρία στο σπίτι.

Είναι μία σημαντική στιγμή, για εσάς ως γονείς, αφού είσαστε ο βασικός γλωσσικός φορέας για το παιδί σας. Το μικρό παιδί σας καταλαβαίνει όλο και περισσότερα και εσείς καλείστε να χρησιμοποιείτε σωστό, καθαρό και δομημένο λόγο. Είναι η ώρα που πρέπει να ακούσετε το παιδί σας, να του μιλήσετε και να του δώσετε πολλές και ποικίλες εμπειρίες. Να θυμάστε ότι, όσο το παιδί μαθαίνει ακόμα να ακούει, είναι σημαντικό να υπάρχει ήσυχο περιβάλλον.

Η Ώρα του Παιχνιδιού

Το να παίζετε με το παιδί σας μπορεί να είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους να του παρασχεθεί σημαντική μάθηση προφορικού λόγου. Περισσότερη και καλύτερη μάθηση θα επιτευχθεί όταν το παιδί βρίσκει ενδιαφέρον στο παιχνίδι. Σε αυτή την ηλικία, η προσοχή του παιδιού σας αναπτύσσεται και έτσι είναι ικανό να διατηρήσει το ενδιαφέρον του για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Αυτή είναι μία στιγμή που πρέπει να ερμηνεύσετε τι κάνει και τι λέει το παιδί σας. Εάν δεν έχει τον τρόπο να εκφράσει τι θέλει να πει, δημιουργήστε φράσεις και απλές προτάσεις. Επαναλάβετε αρκετές φορές ώστε να καταφέρει να συνδέσει την δραστηριότητα με τη φράση και αργότερα να χρησιμοποιήσει μέρη της φράσης αυτής με νόημα. Π.χ. όταν πίνετε τσάι πείτε: «θέλω τσάι» και επαναλάβετε. Προσθέστε τη λέξη θέλω μέσα και σε άλλες φράσεις σε μία ποικιλία καταστάσεων όπως: «θέλω γάλα», «θέλω νερό», κτλ. Με αυτόν τον τρόπο το παιδί μαθαίνει όχι μόνο να ακούει τη λέξη αλλά και να γενικεύει τη χρήση της και σε άλλες καταστάσεις.

Το βίντεο δείχνει μία μητέρα να χρησιμοποιεί ρήματα και φράσεις ενώ κάνει την κούκλα μπάνιο μαζί με την κόρη της. Η μητέρα χρησιμοποιεί σωστή και καθαρή ομιλία μέσα από απλές προτάσεις που περιγράφουν τι κάνουν και χρησιμοποιεί τα πραγματικά ονόματα των αντικειμένων και των ενεργειών. Χρησιμοποιεί περιγραφικές λέξεις όπως: «βρώμικο», «καθαρό», κτλ. βοηθώντας έτσι στην γνωστική ανάπτυξη του παιδιού. Το παιδί συμμετέχει ενεργά και δείχνει ότι ευχαριστείται με το παιχνίδι αυτό αφού βρίσκει νόημα. Η μητέρα ακολουθεί την κόρη στη ροή του παιχνιδιού, μερικές φορές όμως προσθέτει νέες δραστηριότητες, μεταφέροντας έτσι και άλλες εμπειρίες στο παιδί.

Το παιδί έχει ανάγκη να ακούει το ίδιο μοντέλο ομιλίας ξανά και ξανά μέσα σε διαφορετικά πλαίσια όμως ώστε να καταφέρει να κατανοήσει την πληροφορία. Όσο αναπτύσσεται, αυτές οι συνηθισμένες λέξεις και φράσεις θα γίνουν μέρος των πρώτων προσπαθειών της για επικοινωνιακή έκφραση.

Να σημειωθεί ότι η μητέρα πρέπει να δίνει χρόνο στο παιδί για να εκμαιεύσει την αντίδραση-απάντησή του και να απαιτεί παραγωγή φώνησης για να δράσει σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα. Π.χ. να δώσει νερό στο παιδί μόνο εάν πει: «θέλω». Αυτό αναπτύσσει στο μυαλό του παιδιού την ανάγκη μίας αντίδρασης-απάντησης.

Θυμηθείτε να εμπλουτίζετε πάντα το λεξιλόγιο του μικρού παιδιού σας. Μόλις καταλάβει και χρησιμοποιήσει μια ιδιαίτερη λέξη ή μια φράση, είναι χρόνος να εισαχθεί μία νέα. Π.χ. εάν ξέρει τη λέξη «μεγάλο» εισάγετε τη λέξη «τεράστιο», εάν ξέρει τη φράση «γύρω-γύρω» εισάγετε τη λέξη «περιστρέφω».

Το επόμενο τμήμα επιδεικνύει πώς να χρησιμοποιεί η μητέρα μια απλή δραστηριότητα όπως μία αλλαγή μπαταριών σε ένα παιχνίδι για να παράγει περισσότερη ομιλία. Επαναλαμβάνει τις βασικές φράσεις και μιλά στο παιδί της σε όλη τη διαδικασία. Αυτός είναι ένας άριστος τρόπος να αναπτυχθεί η γνωστική ικανότητα της αιτίας και του αποτελέσματος. Αυτό είναι ένα πρόωρο βήμα στην ανάπτυξη της δυνατότητας λύσης προβλημάτων. Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες να αναπτυχθεί στο σπίτι αυτή η ικανότητα, π.χ. παίζοντας με παιχνίδια που αποτελούνται από μηχανικά μέρη, φτιάχνοντας και γκρεμίζοντας πύργους, προσθέτοντας χρώμα σε ένα μαγειρικό μίγμα, φυτεύοντας τον κήπο κ.ά.

Χρησιμοποιήστε την ώρα του παιχνιδιού για να μεγιστοποιήσει το παιδί σας τις γλωσσικές του εμπειρίες και για να αναπτύξει τις γνωστικές του δεξιότητες. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε έναν κόσμο φαντασίας και ονείρου. Το μικρό παιδί σας είναι στο στάδιο της εξερεύνησης του κόσμου του. Είναι πρόθυμο να μάθει. Εκμεταλλευτείτε την κάθε ευκαιρία.

Ακουστική Μνήμη - Απλές Εντολές

Δεδομένου ότι η ακουστική αντίληψη του μικρού παιδιού σας αναπτύσσεται, θα καταλαβαίνει περισσότερες απλές εντολές. Σε αυτή τη φάση, θα μπορεί να ακολουθεί μόνο μια εντολή τη φορά αλλά καθώς ωριμάζει πρέπει να είναι σε θέση να επεξεργάζεται περισσότερες από μία εντολές. Στο βίντεο (3) υπάρχουν παραδείγματα παιδιών που ακολουθούν σύνθετες εντολές.

Οι εντολές μπορούν να ενσωματωθούν σε πολλές δραστηριότητες παιχνιδιού και σε καθημερινές ενέργειες. Π.χ. οι κούκλες μπορούν να πιουν γάλα, αντικείμενα μπορούν να τοποθετηθούν σε διάφορα δωμάτια του σπιτιού, τα οχήματα μπορούν να μπουν στο γκαράζ, κ.ά. Το μικρό παιδί σας θα δείξει ότι κατανοεί σε ποικίλες καταστάσεις: π.χ. να πάει στο λουτρό όταν ακούει ότι «είναι ώρα για μπάνιο», ή θα πάρει το κύπελλο της γάτας όταν βλέπει τη γάτα και ακούει ότι «είναι ώρα να ταΐσουμε τη γάτα». Αυτό είναι μια μετάβαση για να ανοιχτούν οι «ορίζοντες» του ακούσματος του παιδιού σας.

Στο βίντεο, υπάρχουν διάφορα παραδείγματα μικρών παιδιών που ακολουθούν εντολές. Στη διάρκεια μπάνιου του μωρού, η μητέρα χρησιμοποιεί πολλά ρήματα με πραγματικό περιεχόμενο και περιμένει την κόρη της να τα επεξεργαστεί. Το μικρό παιδί αρχίζει να ακολουθεί τις εντολές. Π.χ. όταν λέει η μητέρα το «κούνα κούνα κούνα την πούδρα», το μικρό παιδί κουνάει την πούδρα. Σε αυτή τη φάση το μικρό παιδί απαιτεί ακόμα καθοδήγηση από τη μητέρα του αλλά αυτό είναι ένα ενδιάμεσο βήμα.

Το μικρό παιδί, στο επόμενο στάδιο, ακολουθεί διάφορες λεκτικές εντολές χωρίς καθοδήγηση. Ενώ τρώει το πρωινό του, κατόπιν βοηθώντας στην εκκίνηση του πλυντηρίου πιάτων, ακολουθεί απλές εντολές, για τις οποίες εμφανίζει ακουστική επεξεργασία, ανάπτυξη της ακουστικής μνήμης και είναι αρχή της ακρόασης «ανοιχτού συνόλου». Π.χ. δείχνει το μάγουλό της, σκουπίζει το στόμα της, γυρίζει το μπουκάλι ανάποδα και κλείνει την πόρτα του πλυντηρίου πιάτων, όταν καλείται να το κάνει. Οι γονείς της χρησιμοποιούν το γνωστό στο παιδί λόγο και δίνουν τις εντολές μόνο μία φορά.

Καθημερινές Συνήθειες

Άλλα τμήματα του βίντεο δείχνουν πώς μπορείτε να χειρίζεστε καθημερινές στερεότυπες δραστηριότητες όπως το ντύσιμο, το μαγείρεμα, την ώρα του φαγητού κ.ά., προκειμένου να παραχθεί λόγος, να αναπτυχθεί η ακουστική αντίληψη και να εισάγετε νέες έννοιες. Οι γονείς στο βίντεο όχι μόνο παρέχουν επαναλαμβανόμενη απλή ομιλία, αλλά χρησιμοποιούν και εξειδικευμένη γλώσσα για να εμπλουτιστεί το λεξιλόγιο και η δομή του λόγου, των νηπίων. Παρέχουν ένα πλούσιο σε γλώσσα-μάθηση περιβάλλον. Δεδομένου ότι τα νήπια επεξεργάζονται περισσότερο ακουστικά ερεθίσματα, θα συντονιστούν ευκολότερα μέσα σε αυτήν την διαδικασία.

Οι γονείς χρησιμοποιούν σχεδόν κανονικό ρυθμό ομιλίας. Αναμένουν ότι το μικρό παιδί θα ακούσει και θα καταλάβει την κανονική ομιλία και λόγο. Αλλάζουν μόνο τον τονισμό ή τη χρήση του ακουστικού ερεθίσματος εάν το μικρό παιδί δεν καταλαβαίνει ή εάν υπάρχουν νέες λέξεις, νέες ή δύσκολες έννοιες ή ένας συγκεκριμένος λεκτικός ήχος που ενισχύεται.

Την ώρα του πρωινού

Οι στρατηγικές και η αλληλεπίδραση που βλέπετε σε αυτό το βίντεο μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε οποιοδήποτε γεύμα. Καθ' όλη τη διάρκεια του πρωινού, ο πατέρας αναπτύσσει δεξιότητες διαλόγου, ανταποκρινόμενος στις εκφράσεις της κόρης του με απλές προτάσεις και έπειτα με προσθήκη νέων πληροφοριών.

Το μικρό παιδί δείχνει ότι καταλαβαίνει γνωστές φράσεις και μπορεί να ακολουθήσει μια εντολή. Χρησιμοποιεί μονολεκτικές εκφράσεις. Ο πατέρας επεκτείνει την κατανόηση του μικρού παιδιού του με τη χρήση ποικίλων γλωσσικών δομών και νέου λεξιλογίου, παραδειγματος χάριν, επίθετα (ζεστός, αχιστός, μυρωδάτος καφές), άρνηση (δεν είναι άδειο.) και απλές ερωτήσεις (Πού είναι το τσιμιδάκι-πεταλούδα σου;).

Κάποια στιγμή για να προωθήσει το ενδιαφέρον και για να δημιουργήσει μια δραστηριότητα εκμάθησης γλώσσας, ο πατέρας ρίχνει σκόπιμα τον καφέ στο δίσκο της ψηλής καρέκλας. Αυτό αναφέρεται συχνά ως σαμποτάζ. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να επεκτείνει τη γλώσσα. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί σε πολλές διαφορετικές καταστάσεις για να ενθαρρύνει

την αλληλεπίδραση. Παραδείγματος χάριν, μπορείτε να τοποθετήσετε ένα παιχνίδι στο λάθος κουτί, ένα αγαπημένο αρκουδάκι μπορεί να χάσει το μάτι του ή μπορείτε να δώσετε ένα μπολ όταν σας ζητηθεί ένα ποτήρι.

Ντύσιμο

Η στρατηγική που δίνει επιλογές στο νήπιό σας βοηθάει με την ανάπτυξη της ανεξαρτησίας και είναι ένας τρόπος να εισάγετε ερωτήσεις και δομές τύπου «είτε...είτε». Κατά το ντύσιμο, το παιχνίδι ή την ανάγνωση ενός βιβλίου, το ενδιαφέρον του μικρού παιδιού σας είναι πιθανότερο να διατηρηθεί εάν έχει επιλέξει τι θέλει.

Σε αυτό το τμήμα, η μητέρα δίνει στο νήπιό της μια επιλογή δύο ομοειδών ρούχων / πουκάμισων κατά το ντύσιμο. Τα περιγράφει και αναμένει η κόρη να μιλήσει για να της πει ποιο θέλει. Έπειτα μιλάει για αυτό που έχει επιλέξει η κόρη της. Σε όλο αυτό το τμήμα, γονείς μιλάνε για αυτό που κάνουν και αναμένουν το νήπιο για να μιλήσει, να γίνει ένα κομμάτι της συζήτησης. Χρησιμοποιούν το σωστό όνομα για κάθε στοιχείο ρουχισμού και χρησιμοποιούν τις κατάλληλες φράσεις για τις ενέργειες, παραδείγματος χάριν, *Βάλε τα πόδια σου στο τζιν. Σήκωσε ψηλά τα χέρια. Αναπτύσσουν έννοιες μιλώντας με ανοιχτό/κλειστό, επάνω/κάτω και ίδιο/διαφορετικό.*

Στο βίντεο, η μητέρα δίνει στην κόρη της μια επιλογή δύο στοιχείων μέσω της ακοής σε μια κατάσταση κλειστού συνόλου. Το επόμενο βήμα είναι να επεκταθεί ο αριθμός στοιχείων σε τρία. Σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, η μητέρα θα δώσει στο μικρό παιδί μια επιλογή σε μια κατάσταση ανοιχτού συνόλου. Παραδείγματος χάριν, ενώ εργάζεται στην κουζίνα, αυτή θα πει, *Θέλεις να φορέσεις το ροζ ή το πράσινο πουκάμισο σήμερα;*

Γέμισμα του πλυντηρίου πιάτων

Μια απλή δραστηριότητα όπως το γέμισμα του πλυντηρίου πιάτων μπορεί να ενσωματώσει ποικίλες γλωσσικές δομές και να εισαγάγει νέο λεξιλόγιο που το μικρό παιδί σας πρέπει να ακούσει σε αυτή τη φάση. Πολλές άλλες καθημερινές συνήθειες προσφέρουν παρόμοιες ευκαιρίες για εκμάθηση γλώσσας. Θυμηθείτε να κερδίζετε όσο το δυνατόν περισσότερα σε κάθε ευκαιρία καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας.

Το βίντεο παρουσιάζει μια μητέρα που γεμίζει το πλυντήριο πιάτων με την κόρη της για να αναπτύξει γλώσσα, έννοιες και ακουστική μνήμη. Η κόρη της ακολουθεί μια εντολή ενός βήματος και χρησιμοποιεί μονολεκτικές εκφράσεις. Η μητέρα εκμεταλλεύεται την ευκαιρία:

- ονομάστε αντικείμενα της κουζίνας και εργαλεία (ουσιαστικά), παραδείγματος χάριν, το κύπελλο, το πιάτο, το φλιτζάνι, το μαχαίρι, το πιρούνι, το κουτάλι
- μιλήστε για τη θέση όπου τα αντικείμενα πηγαίνουν στο πλυντήριο πιάτων (εμπρόθετη φράση), παραδείγματος χάριν, *το κύπελλο πηγαίνει στο πάνω μέρος.*
- περιγράψτε τα αντικείμενα (επίθετα), παραδείγματος χάριν, *το μαχαίρι είναι κοφτερό.*
- μιλήστε για τα αντικείμενα που δεν μπορούν να πλυθούν στο πλυντήριο πιάτων (άρνηση), παραδείγματος χάριν, *η κατσαρόλα δεν μπαίνει μέσα.*
- δώστε μια εντολή (ακουστική κατανόηση), παραδείγματος χάριν, *κλείσε την πόρτα.*

Πότισμα των Φυτών

Εδώ, η μητέρα και το νήπιό της είναι στον κήπο μαθαίνοντας για τις διαφορές μεταξύ των λουλουδιών και των δέντρων. Η μητέρα χρησιμοποιεί αυτήν την ευκαιρία για να εισαγάγει νέο λεξιλόγιο (*πασχαλιά*) και αρνητικές δομές (*δεν υπάρχει κανένα λουλούδι*). Συνεχίζει να χρησιμοποιεί το λόγο για να περιγράψει τι κάνουν.

Δεδομένου ότι το νήπιό σας ωριμάζει, ο ακατάληπτος λόγος του θα εμπλουτιστεί περισσότερο με εκφράσεις μίας ή δύο λέξεων. Επίσης θα μιμηθεί φράσεις. Είναι προσεκτικό στην ακρόαση και την επεξεργασία της γλώσσας μέσω της ακοής. Πρέπει να επεκτείνετε την κατανόηση του νηπίου σας στο λεξιλόγιο και στις γλωσσικές δομές. Πρέπει να συνεχίσετε να αναπτύσσετε την ακουστική μνήμη και να ενθαρρύνετε το νήπιό σας να μιλήσει. Χρησιμοποιήστε τις στρατηγικές του προτύπου και της επέκτασης. Χρησιμοποιήστε την στρατηγική της αναμονής για να δώσετε χρόνο στα νηπιά σας να επεξεργαστούν την πιο σύνθετη γλώσσα που ακούνε. Δώστε τους χρόνο να μιλήσουν. Δείξτε τη σωστή προφορά των λέξεων και δώστε ακουστική έμφαση στους συγκεκριμένους λεκτικούς ήχους που αναπτύσσονται.

Τα επόμενα τμήματα στο βίντεο δείχνουν πώς μια μητέρα χρησιμοποιεί αυτές τις στρατηγικές για να αναπτύξει τις προφορικές γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες του γιου της. Επιδεικνύεται επίσης πώς ενσωματώνει ό,τι έχει μάθει στη θεραπευτική συνεδρία, στις καθημερινές συνήθειές της και στην αλληλεπίδραση με το γιο της. Στη θεραπευτική συνεδρία, ο θεραπευτής χρησιμοποιεί ποικίλες δραστηριότητες

- κάρτες με λέξεις που αρχίζουν με /s/.
- ένα τραγούδι.
- ένα διαδραστικό βιβλίο μιας επίσκεψης στο ζωολογικό κήπο.

Υπάρχουν επίσης δραστηριότητες που αναπτύσσουν την ακουστική μνήμη δύο στοιχείων και που εισάγουν νέο λεξιλόγιο.

Το Ψήσιμο

Η μητέρα χρησιμοποιεί τη δραστηριότητα της παρασκευής κέικ για να ενισχύσει μερικούς από τους στόχους που απαριθμούνται παραπάνω. Χρησιμοποιεί μια φυσική φωνή και αναμένει το νήπιό της να ακούσει, να ακολουθήσει τις οδηγίες και να σχολιάσει τις ενέργειες. Το νήπιό της κάθεται κοντά της έτσι ώστε να μπορεί να ακούσει και να δει τι συμβαίνει. Είναι πολύ προσηλωμένος και προσεκτικός.

Η μητέρα καθοδηγεί το γιο της μέσω της ακολουθίας του ανακατώματος και ψησίματος. Χρησιμοποιεί τη γλώσσα αφήγησης για να εισαγάγει κάθε βήμα, όπως, *επόμενο, μετά από και έπειτα*. Σε κάθε στάδιο, εξηγεί κάθε τι που κάνουν, χρησιμοποιεί την επέκταση της γλώσσας, διαμορφώνει τις εκφράσεις του γιου της και σχολιάζει αυτό που λέει. Χρησιμοποιεί τα επιφωνήματα όπως «Πωπω» για να διατηρήσει το ενδιαφέρον του αλλά πάντα προσθέτει κάτι για να επεκτείνει την μάθησή του. Ενισχύει το λεξιλόγιό του, παραδείγματος χάριν, χρησιμοποιώντας το *ανακατεύω* παρά το *γύρω γύρω*. Χρησιμοποιεί το λόγο για τις έννοιες της ποσότητας, *Είναι αρκετό*, και επιρρήματα όπως *πολύ μεγάλο* και συγκρίσεις όπως *μοιάζει με ένα βουνό*.

Αυτή η δραστηριότητα δεκαπέντε λεπτών παρείχε μια θαυμάσια εμπειρία εκμάθησης. Το μικρό παιδί ήταν προσηλωμένο και η μητέρα του κεφαλαιοποίησε αυτήν την προσοχή για

να εμπλουτίσει το λόγο και να εισαγάγει νέες έννοιες. Το μικρό παιδί επεξεργάστηκε το λόγο μέσω της ακοής.

Χειροτεχνία

Σε αυτήν την δραστηριότητα, η έννοια *Γιορτή του Πατέρα* εισάγεται δεδομένου ότι η μητέρα και το μικρό παιδί κάνουν μια κάρτα για τον μπαμπά. Αυτή η ειδική ημέρα θα γίνεται κατανοητή λίγο περισσότερο κάθε χρόνο. Η μητέρα έχει ποικίλα υλικά για να υποκινήσει την αλληλεπίδραση, παραδείγματος χάριν, το χαρτί χειροτεχνίας, χρώματα και λαδομπογιές. Παρεμπιπτόντως διδάσκει στο μικρό παιδί της τα ονόματα των χρωμάτων αλλά αυτό δεν είναι ο κύριος στόχος της αλληλεπίδρασης. Τα χρησιμοποιεί ως επίθετα στα πλαίσια της παραγωγής της κάρτας. Ο στόχος είναι να δοθεί έμφαση στον ήχο του /s/ στις λέξεις, παραδείγματος χάριν, αστέρι, σαύρα, να εμπλουτίσει το λεξιλόγιο αρθρώσεις και να γίνει εκτέλεση δύο εντολών. Όταν λέει *Το έβαλα στην παλάμη σου αλλά κάπως πήγε στο χέρι σου*, το μικρό παιδί δείχνει τα σωστά μέρη του σώματος.

Το μικρό παιδί χρησιμοποιεί ακατανόητο λόγο και φράσεις μιας ή δύο λέξεων. Η μητέρα του επαναλαμβάνει τις δύο λέξεις του και προσθέτει περισσότερες, έτσι ακούει μια εκτεταμένη πρόταση. Παραδείγματος χάριν, όταν λέει *Πού αστέρι;* η μητέρα αποκρίνεται με *Πού είναι το αστέρι; Δεν ξέρω αλλά έχει πολλά περισσότερα εκεί από όπου προέρχεται.* Η μητέρα κάνει άριστη χρήση των στρατηγικών του προτύπου και της επέκτασης.

Ακουστικό Ερέθισμα/Αντίδραση

Το πρώτο βίντεο έχει ένα τμήμα που επιδεικνύει πώς να παρουσιάσετε μια δραστηριότητα ερεθίσματος /απάντησης σε ένα μωρό. Σε αυτό το βίντεο ένα μικρό παιδί κρατά ένα αντικείμενο μόνο του και αποκρίνεται με ακρίβεια όταν ο θεραπευτής λέει έναν ήχο. Όχι μόνο ανιχνεύει τους ήχους αλλά και τους προσδιορίζει. Επαναλαμβάνει ό,τι έχει ακούσει. Αυτό καταδεικνύει ότι είναι σε θέση να προσδιορίσει τους ήχους μέσω της ακοής χωρίς οπτικά στοιχεία.

Αυτό είναι μια σημαντική ικανότητα που αναπτύσσεται. Το λεκτικό βάβισμα μπορεί τώρα να ενσωματωθεί στη δραστηριότητα ερεθίσματος /απάντησης για να ασκήσει τους συγκεκριμένους λεκτικούς ήχους. Αυτό παρουσιάζεται στο τρίτο βίντεο.

Η ανάπτυξη αυτής της δεξιότητας είναι πολύ σημαντική. Το βάβισμα του προφορικού λόγου μπορεί πλέον να ενσωματωθεί στην δραστηριότητα ερέθισμα /αντίδραση για να μπορέσουν να εξασκηθούν συγκεκριμένοι ήχοι του λόγου. Αυτή η άσκηση παρουσιάζεται στο βίντεο 3.

Ακρόαση από Απόσταση

Καθώς αναπτύσσονται οι ακουστικές δεξιότητες, το βρέφος μπορεί πλέον να μάθει και την ακρόαση από απόσταση. Στο βίντεο υπάρχει ένα μικρό απόσπασμα, όπου η μητέρα παίζει με τον γιο της στον κήπο. Το βρέφος μπορεί, από κάποια απόσταση, να επεξεργαστεί αυτά που του λέει η μητέρα του για το πώς είναι ένα καγκουρό και αρχίζει το ίδιο να πηδά. Παρόλα αυτά, θα πρέπει να θυμάστε ότι οποιαδήποτε νέα γλώσσα θα πρέπει πρώτα να ενισχυθεί σε ένα σχετικά ήσυχο περιβάλλον.

Ακουστική Μνήμη –Επιλογή Αντικειμένων

Στο **Babies Babble** περιγράψαμε τα αρχικά στάδια ανάπτυξης της ακουστικής μνήμης με επιλογή αντικειμένων. Καθώς αναπτύσσεται η ακουστική κατανόηση του λόγου από το παιδί σας, η ακουστική μνήμη μπορεί να επεκταθεί. Αυτό μπορεί να γίνει με την αύξηση του αριθμού των κατευθύνσεων προς παρακολούθηση ή του αριθμού των αντικειμένων που επιλέγονται.

Από τη στιγμή που το παιδί σας επεξεργάζεται μεμονωμένες λέξεις στην επιλογή αντικειμένων, προχωρήστε στην επεξεργασία δύο λέξεων. Να θυμάστε ότι η εκφραστική ικανότητα του παιδιού σας δεν θα είναι στο ίδιο επίπεδο με την ικανότητα κατανόησής του. Σε αυτό το στάδιο δεν θα μπορεί να επαναλαμβάνει ολόκληρη την πρόταση αλλά θα ανταποκρίνεται με τις κατάλληλες αντιδράσεις. Ξεκινήστε με ένα περιορισμένο σύνολο, των τριών, τεσσάρων παιχνιδιών και αυξήστε τον αριθμό του συνόλου καθώς η ακουστική μνήμη του παιδιού σας αυξάνεται.

Υπάρχει μία πληθώρα συνδυασμών και τάξεων από λέξεις που μπορούν να ενσωματωθούν στην άσκηση επιλογής αντικειμένων.

Ουσιαστικό και ουσιαστικό	Βρες το <u>αυτοκίνητο</u> και το <u>λεωφορείο</u> Πιάσε το κουτάλι και το μαχαίρι
Επίθετο και ουσιαστικό	Θέλω το <u>μεγάλο κουτάλι</u> . Πού είναι η <u>μαμά-δεινόσαυρος</u>
Ουσιαστικό και φράση με πρόθεση	Βάλε το <u>μωρό στο κρεβάτι</u> Βάλε την <u>αγελάδα στην καρότσα</u>
Ουσιαστικό και ρήμα	Δείξε πώς το <u>ψάρι κολυμπάει</u> <u>Κόψε το μήλο</u>
Ουσιαστικό και κτητική αντωνυμία	Πού είναι οι κάλτσες μου;

Η ανάπτυξη της ακουστικής μνήμης μπορεί εύκολα να ενσωματωθεί στο παιχνίδι, το διάβασμα βιβλίων και στις καθημερινές δραστηριότητες.

Ανάγνωση Βιβλίων

Η αγάπη για τα βιβλία θα εισάγει το παιδί σας στον κόσμο της φαντασίας και σε έναν κόσμο έξω από το άμεσο περιβάλλον του. Τα παιδιά αρέσκονται στην επανάληψη αγαπημένων ιστοριών και συχνά κάθονται για αρκετή ώρα ακούγοντας και συμμετέχοντας στη διήγηση μιας ιστορίας. Θα συμμετέχουν και θα χρησιμοποιούν επαναλαμβανόμενες φράσεις.

Η ακουστική ικανότητα του «ακουστικού κλεισίματος» μπορεί να εισαχθεί, ξεκινώντας από το αγαπημένο για το παιδί σας, κομμάτι της ιστορίας, για παράδειγμα, «Θα φυσήξω και θα ξεφυσήξω και θα ρίξω το σπίτι.....». Το να περιμένετε από το παιδί σας να συμπληρώσει μια τέτοια πρόταση είναι μία χρήσιμη στρατηγική για να το βοηθήσετε να εξασκήσει την ακοή και να ελέγξετε την κατανόησή του.

Χρησιμοποιήστε την ανάγνωση βιβλίων για να εισάγετε νέο λεξιλόγιο, νέα δομή προτάσεων και τις δεξιότητες της λογικής ακολουθίας και της πρόβλεψης. Χρησιμοποιήστε ποικιλία ερωτήσεων για να δείτε εάν το παιδί κατάλαβε συγκεκριμένα κομμάτια της ιστορίας. Να προσέχετε μην πέσετε στην παγίδα του να ρωτάτε μόνο «Τι είναι αυτό;». Αυτό μπορεί να απαντηθεί με μία μόνο λέξη και επομένως δεν επεκτείνει το λόγο ή την ικανότητα σκέψης του παιδιού σας. Είναι προτιμότερο να χρησιμοποιείτε περισσότερο ανοιχτές ερωτήσεις όπως, «Τι συμβαίνει εδώ; Πού; Τι νομίζεις ότι θα συμβεί;». Εάν το παιδί δεν σας δίνει κάποια απάντηση/ λύση, κάντε την ίδια ερώτηση σε έναν ενήλικα ή στο αδελφάκι του ώστε να ακούσει μια ποικιλία πιθανών απαντήσεων και να μάθει πώς να απαντά σε τέτοιου είδους ερώτηση. Αυτό βάζει τις βάσεις για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.

Ο σχολιασμός είναι μια ακόμη καλή στρατηγική για χρήση. Λέγοντας «Νομίζω ότι ο Πήτερ Παν είδε τον Κάπτain Χουκ πάνω στο πειρατικό καράβι», υπάρχει η προσδοκία από το παιδί σας να σχολιάσει πάνω σε αυτή την παρατήρηση. Επίσης χρησιμοποιήστε σχόλια, όπως «Μμμμ, Οοο, Ααα» για να ενθαρρύνετε το παιδί σας στο να κάνει τη δική του συνεισφορά στο διάλογο. Αυτό δίνει την ευκαιρία για μεγαλύτερη επέκταση του λόγου του. Ξεκινήστε τις ερωτήσεις με το «Κοίτα» και «Πες μου». Αυτή είναι μια ακόμη καλή στρατηγική καθώς προσκαλεί το παιδί να πει τις δικές του ιδέες, οι οποίες μπορούν μετά να επεκταθούν.

Το βίντεο δείχνει έναν θεραπευτή και ένα παιδί να διαβάζουν την ιστορία του Πήτερ Παν. Ο θεραπευτής δείχνει πώς να χρησιμοποιείτε τις δηλώσεις και τις ανοιχτές ερωτήσεις για να επεκτείνετε την κατανόηση της ιστορίας από το παιδί σας.

Η μητέρα του παιδιού διαβάζει ένα βιβλίο με τον γιο της στο σπίτι. Επιλέγει το αγαπημένο του, το οποίο έχει έναν κανονικό ρυθμό και λέξεις που ομοιοκαταληκτούν. Η μητέρα χρησιμοποιεί καλές ερωτήσεις και επεκτείνει τον λόγο του γιου της με το να περιγράφει το πώς νιώθει και σκέφτεται ένας από τους ήρωες του βιβλίου. Δείχνει η ίδια το πώς βρίσκουμε τη λύση σε ένα πρόβλημα (μοντελοποίηση) για να αναπτύξει την ικανότητα σκέψης του. Αυτός κατά τη διαδικασία περνάει μια ευχάριστη ώρα.

Το παιδί στο βίντεο ακούει και μαθαίνει μέσα από μια ποικιλία δραστηριοτήτων με νόημα. Είναι απόλυτα προσηλωμένος και μαζί περνάνε ευχάριστα. Αυτός είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να μάθει κανείς να ακούει και να μιλά.

Αυτό το βίντεο δείχνει την ανάπτυξη της κατανόησης του λόγου και της έκφρασης για παιδιά από 16 έως 30 μηνών. Γύρω στα 2,5 έτη, το παιδί έχει ακουστική μνήμη δύο αντικειμένων, ακολουθεί οδηγίες και μπορεί να ακούσει από απόσταση. Η εκφραστική γλώσσα βρίσκεται στο επίπεδο των 2, 3 λέξεων. Συχνά ο λόγος που παράγεται είναι μίμηση του λόγου των ενηλίκων αλλά υπάρχουν και πολλές περιπτώσεις αυθόρμητης παραγωγής. Το παιδί κατανοεί τις πρώτες προθέσεις όπως το κάτω, το μέσα και το πάνω και μπορεί να απαντήσει σε ερωτήσεις του τύπου *Τι, Πώς, Πού, Ποιος*. Ο λόγος γίνεται πιο καθαρός αλλά υπάρχουν ακόμη αλλοιώσεις συμφώνων και αντικαταστάσεις.

Το παιδί είναι καθ' οδόν στο ταξίδι της ακοής και της μάθησης της γλώσσας.

Ιδέες Επέκτασης για Νήπια

Αυτές οι ιδέες επέκτασης προτείνονται για να σας παρουσιάσουν πώς η γλώσσα μπορεί να επεκταθεί και πώς μπορείτε να καθοδηγήσετε το νήπιό σας μέσω ποικίλων βημάτων σύμφωνα με τις ολοκληρωμένες κλίμακες ανάπτυξης.

Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες ακολουθούν τη σειρά του βίντεο.

Στρατηγικές

Οι στρατηγικές αντανakλούν τα παραδείγματα των στρατηγικών που παρουσιάζονται στο βίντεο.

Δεξιότητες και έννοιες

Οι δεξιότητες και οι έννοιες αντιστοιχούν στο στάδιο που έχει φθάσει το νήπιό σας.

Βασική Γλώσσα

Αυτό είναι ο λόγος που επαναλαμβάνεται πολλές φορές για να βοηθήσει την πρόσβαση των νηπίων σας σε συγκεκριμένους ήχους, λέξεις ή προτάσεις που μαθαίνουν σε αυτό το στάδιο ακρόασης. Καθώς το παιδί σας μαθαίνει να ακούει δεν θα πρέπει να ακούει τόσο πολλές επαναλήψεις του νέου λόγου.

Επεκταμένη γλώσσα

Εκτός από τη βασική γλώσσα πρέπει να χρησιμοποιηθεί επεκταμένη γλώσσα. Αυτό προσφέρει ένα εμπλουτισμένο γλωσσικό περιβάλλον για το νήπιό σας.

Σχετικές δραστηριότητες

Αυτές είναι προτάσεις για τη βασική και την επεκταμένη γλώσσα σε ποικίλες καθημερινές συνήθειες και δραστηριότητες.

Τι ακολουθεί...

Αυτό παρουσιάζει την πρόοδο σε κάποια από τα επόμενα βήματα των ολοκληρωμένων κλιμάκων της ανάπτυξης στους τέσσερις τομείς της ακοής, της γλώσσας, της ομιλίας και της γνώσης.

Αυτές οι ιδέες είναι μόνο προτάσεις. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε διαφορετική γλώσσα που είναι γνωστή και σχετική με την οικογενειακή σας κατάσταση.

Τρώγοντας Πρωινό

Στρατηγικές

- Χρησιμοποιήστε σωστή γλώσσα.
- Χρησιμοποιήστε επεκταμένη γλώσσα.
- Χρησιμοποιήστε επανάληψη.
- Εισάγετε νέο λεξιλόγιο.
- Δώστε χρόνο στα νήπια να απαντήσουν.
- Ενθαρρύνετε την εναλλαγή σειράς.

Δεξιότητες /έννοιες και γλώσσα

- Ανάπτυξη της κατανόησης της περιγραφής.
- Εκτέλεση μιας εντολής, π.χ. Πού είναι τα μάγουλά σου;
- Ανάπτυξη εννοιών, π.χ. ανοιχτό /κλειστό, μακριά /κοντά, άδειος / γεμάτος, καυτός /ζεστός /κρύος.
- Κατανόηση ποικίλων μερών του σώματος.
- Μείωση της ακατάληπτης ομιλίας.
- Χρήση περισσότερων μεμονωμένων λέξεων.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Ώρα για πρωινό.
- Ορίστε το γάλα/ το γιαούρτι/ τα κορν φλέικς σου
- Πάρε το κουτάλι σου.
- Ορίστε το κουτάλι σου.
- Άνοιξε το στόμα σου. Έρχεται το γάλα/ το γιαούρτι/ τα κορν φλέικς.
- Ορίστε λίγα κορν φλέικς ακόμα. Φάε λίγο περισσότερα.
- Δεν έχει άλλα κορν φλέικς. Τελείωσαν.
- Το πιάτο είναι άδειο/ γεμάτο.
- Θέλεις κάτι να πιεις; Ορίστε το νερό σου. Πιες κάτι. Πιες το όλο.
- Είναι νόστιμος ο χυμός/ τα κορν φλέικς/ το γιαούρτι.

**Επεκταμένη
γλώσσα
(ερέθισμα από
ενήλικο)**

- Πεινάω. Εσύ πεινάς;
- Ώρα για πρωινό.
- Τι θέλεις για πρωινό/γεύμα/πρωινό σνακ;
- Θα σου άρεσε...; /Θα ήθελες... ή...;
- Μου αρέσει... / Δεν μου αρέσει.
- Μου αρέσουν τα κορν φλέικς.
- Τα κορν φλέικς/ το γιαούρτι/ το γάλα είναι ζεστό ή δροσερό ή κρεμώδες.
- Είναι γλυκό /νόστιμο/ χάλια.
- Πού είναι το κουτάλι;
- Όχι, όχι το κουταλάκι του γλυκού. Είναι πάρα πολύ μικρό. Θέλω το μεγάλο κουτάλι.
- Ωχ! Ωχ! Χύνεις το γάλα. Σκούπισέ το με την χαρτοπετσέτα.
- Σκούπισε το στόμα σου.
- Η θήκη για τις χαρτοπετσέτες είναι σχεδόν άδεια. Δεν είναι πια γεμάτη.

**Σχετικές
δραστηριότητες
στο σπίτι**

- Ώρες γευμάτων – βραδινό, μεσημεριανό, πρωινό, απογευματινό.
- Ένα πικνίκ/ πάρτι γενεθλίων / γιορτές.
- Ώρα για παιχνίδι – αναπαράσταση πάρτι για τσάι/ το τάισμα των ζώων της φάρμας /παιχνίδια με νερό.
- Ανάγνωση παραμυθιών.

Τι ακολουθεί...

- Χρήση επιθέτων, π.χ. μέγεθος, σχήμα, χρώμα.
- Επεκτείνετε τη γλώσσα της ποσότητας, π.χ. όχι πολύ, αυτό φτάνει, αυτό είναι πολύ, αυτό είναι σχεδόν άδειο.
- Δώστε επιλογές, π.χ. «Θέλεις γάλα ή χυμό πορτοκάλι;»
- Χρήση αντωνυμιών – εγώ, μου, εσείς, σας.
- Χρησιμοποιήστε απλές προτάσεις.
- Αντιστοιχίστε αντικείμενα με τις εικόνες στα βιβλία.
- Αναπτύξτε την ακουστική μνήμη σε δραστηριότητες κλειστού συνόλου:
 - διάλεξε δύο στοιχεία χρησιμοποιώντας το «και».
 - διάλεξε μετά από μια περιγραφική φράση.
 - ακολούθησε δύο απλές εντολές.

Γέμισμα του Πλυντηρίου Πιάτων

Στρατηγικές

- Ενθαρρύνετε την κοινή προσοχή.
- Εισάγετε νέο λεξιλόγιο.
- Παρουσιάστε τη σωστή γλώσσα.
- Χρησιμοποιήστε επεκταμένη γλώσσα.
- Να παρέχετε ένα ήσυχο περιβάλλον.
- Χρησιμοποιήστε επανάληψη.

Δεξιότητες /έννοιες και γλώσσα

- Ανάπτυξη της κατηγοριοποίησης.
- Ανάπτυξη των εννοιών ανοικτός /κλειστός, πάνω /κάτω.
- Εκτέλεση μιας εντολής που έχει την πρόθεση «μέσα», π.χ. βάλτε το κουτάλι μέσα στο πλυντήριο πιάτων.
- Ανάπτυξη του αιτίου και του αποτελέσματος.
- Εκμάθηση νέου λεξιλογίου, π.χ. ψεκαστήρας, πλυντήριο πιάτων.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Άνοιξε/ κλείσε την πόρτα.
- Πού είναι το μεγάλο /μικρό/ μπλε μπολ /πιάτο/ φλιτζάνι /κουτάλι;
- Να το μεγάλο /μικρό/ μπλε μπολ /πιάτο /φλιτζάνι /κουτάλι.
- Βάλτε το μπολ /πιάτο /φλιτζάνι /κουτάλι στο πλυντήριο πιάτων.
- Πού είναι το ποτήρι σου;
- Ωχ, είναι πάνω στον πάγκο /στο τραπέζι.
- Να το. Βάλτο μέσα. Βάλτο μέσα στο πλυντήριο πιάτων.
- Βάλτο στο πάνω /κάτω ράφι.
- Γύρισέ το ανάποδα.

**Επεκταμένη
γλώσσα
(ερέθισμα από
ενήλικο)**

- Ορίστε όλα τα κουτάλια /πιρούνια/ μαχαίρια.
- Βάλτα στο πλυντήριο πιάτων.
- Ορίστε το κύπελλο και το φλιτζάνι σου.
- Βάλε την κούπα του μπαμπά μέσα. Γύρισε την ανάποδα.
- Τα πιάτα είναι πολύ βρώμικα.
- Το πλυντήριο πιάτων θα τα καθαρίσει.
- Πού είναι το απορρυπαντικό;
- Κούνησε τη σκόνη και βάλτη μέσα στη θήκη. Το πλυντήριο πιάτων είναι γεμάτο.
- Άνοιξε το πλυντήριο πιάτων
- Το ακούς; Κάνει θόρυβο.
- Σύντομα όλα θα είναι καθαρά.

**Σχετικές
δραστηριότητες
στο σπίτι**

- Παιχνίδια πλυσίματος.
- Τακτοποιώντας τα ρούχα.
- Καθάρισμα.
- Ανάγνωση ενός βιβλίου για δραστηριότητες στην κουζίνα.
- Η ώρα του μπάνιου.
- Πλύσιμο του αυτοκινήτου.
- Γέμισμα μιας βαλίτσας.
- Γέμισμα ενός καλάθιού για πικνίκ, μιας σχολικής τσάντας ή ενός κουτιού για φαγητό.
- Αγορές - βάζοντας τα πράγματα στο καροτσάκι.
- Τακτοποιώντας τα αντικείμενα που αγοράστηκαν.

Τι ακολουθεί...

- Χρησιμοποιήστε τη γλώσσα της περιγραφής, π.χ. ένα πλαστικό φλιτζάνι, το κύπελλο με το κουνέλι.
- Αναπτύξτε τη γλώσσα της κατηγοριοποίησης, π.χ. τα πιάτα μπαίνουν στο πλυντήριο πιάτων /τα ρούχα μπαίνουν στο πλυντήριο ρούχων /τα μαχαίρια, τα πιρούνια, τα κουτάλια πάνε μαζί.
- Αναπτύξτε την κατανόηση της χρήσης των αντικειμένων, π.χ. το μαχαίρι είναι κοφτερό, το χρησιμοποιούμε για να κόβουμε.
- Εισάγετε την κτήση, π.χ. φλιτζάνι του μπαμπά, σάντουιτς της μαμάς.
- Χρησιμοποιήστε κανονικό ρυθμό και μελωδία.
- Χρησιμοποιήστε λιγότερο ακουστική υπογράμμιση.
- Αναπτύξτε την ακουστική μνήμη δύο στοιχείων με διαφορετικά γλωσσικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα, π.χ. «Βάλε το μεγάλο κύπελλο στο πλυντήριο πιάτων. Βάλε το κύπελλο και το κουτάλι στο πλυντήριο πιάτων. Βάλε το κύπελλο στο πάνω ράφι.»
- Ακολουθήστε μια εντολή δύο βημάτων, π.χ. «Βάλε μέσα το μπιμπερό σου και κλείσε την πόρτα.»

Φτιάχνοντας Κεϊκάκια

Στρατηγικές

- Παρουσιάστε τη σωστή γλώσσα.
- Χρησιμοποιήστε επεκταμένη γλώσσα.
- Να παρέχετε ένα ήσυχο περιβάλλον.
- Χρησιμοποιήστε μόνο την ακοή.
- Χρησιμοποιήστε επανάληψη.
- Κερδίστε την προσοχή του παιδιού.
- Κάντε το διασκεδαστικό.

Δεξιότητες / έννοιες και γλώσσα

- Εκτέλεση δύο εντολών.
- Ανάπτυξη των ερωτηματικών τύπων.
- Έναρξη αφήγησης.
- Έναρξη κατανόησης της γλώσσας της ποσότητας.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Ας φτιάξουμε κεϊκάκια.
- Χρειαζόμαστε ένα μπολ και ένα κουτάλι. Πού είναι το κουτάλι;
- Τι άλλο χρειαζόμαστε;
- Άνοιξε το μίγμα για κεϊκάκια.
- Ανακάτεψες το μίγμα για κεϊκάκια μέσα στο μπολ. Συνέχισε, συνέχισε.
- Τι χρειαζόμαστε μετά; Τι κάνουμε τώρα;
- Πόσο νερό χρειαζόμαστε;
- Ανακάτεψε το μίγμα γύρω γύρω.
- Άνοιξε το φούρνο.
- Να προσέχεις γιατί είναι ζεστός.
- Βάλε λίγο μίγμα στα φορμάκια για κεϊκάκια.
- Αυτό φτάνει.
- Χρησιμοποίησε το μεγάλο κουτάλι.
- Είναι πάρα πολύ μεγάλο.
- Βάλε τα φορμάκια στο φούρνο.
- Εμπρός μέσα κεϊκάκια.
- Τώρα είναι ώρα για καθάρισμα.

Επεκταμένη γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Αυτά τα κεϊκάκια είναι νόστιμα.
- Μ' αρέσουν τα κεϊκάκια.
- Σου αρέσουν τα κεϊκάκια;
- Μου αρέσουν τα κεϊκάκια σοκολάτας.
- Είναι τα αγαπημένα μου.
- Ποια είναι τα αγαπημένα σου;
- Άνοιξε τη συσκευασία και ρίξε το μίγμα.

**Επεκταμένη
γλώσσα
(ερέθισμα από
ενήλικο)
ΣΥΝΕΧΕΙΑ**

- Ρίξ' το όλο μέσα στο μπολ. Σιγουρέψου ότι η συσκευασία είναι άδεια. Ανακάτεψέ το.
- Ανακάτεψέ το με ένα μεγάλο κουτάλι.
- Σιγουρέψου ότι το έχεις ανακατέψει όλο.
- Τώρα τι χρειαζόμαστε;
- Μια κούπα νερό και ένα αυγό. Ποιος θέλει να σπάσει το αυγό;
- Ωχ! Έπεσε λίγο τσόφλι από το αυγό στο μίγμα. Θα πρέπει να το βγάλεις.
- Το ανακατεύεις πολύ καλά.
- Τώρα βάλε λίγο μίγμα σε ένα κουτάλι.
- Βάλτο μέσα στα φορμάκια για κεικάρια. Μόνο λίγο. Δεν θέλουμε να είναι πάρα πολύ μεγάλα.
- Θα τα βάλω στο φούρνο.
- Να προσέχεις, μην καείς.

**Σχετικές
δραστηριότητες**

- Οποιαδήποτε δραστηριότητα μαγειρέματος, π.χ. κατασκευή ζελέ φρούτων/ μπισκότα/ ψωμί/ σάντουιτς /κόψιμο λαχανικών.
- Οποιαδήποτε δραστηριότητα που έχει διάφορα βήματα σε σειρά, π.χ. ντύσιμο/ πλύσιμο δοντιών / στρώσιμο κρεβατιού / μάζεμα παιχνιδιών/ το καθάρισμα/ απλές ιστορίες/ απλές δραστηριότητες παιχνιδιών με βήματα.
- Η δημιουργία βιβλίων εμπειριών με φωτογραφίες ή σχέδια στη σειρά από κάτι που αρέσει στο παιδί σας ή από μια βόλτα, π.χ. κολύμπι/ ψώνια/ παιχνίδι/ ντύσιμο/ βόλτα στο πάρκο/ βόλτα στο ζωολογικό.

Τι ακολουθεί...

- Ακουστική μνήμη 2 στοιχείων σε διαφορετικά γλωσσικά πλαίσια συμπεριλαμβανομένων των προθέσεων και των αντωνυμιών π.χ. «Είναι στο κρεβάτι. Βάλε το κύπελλο στο νεροχύτη.»
- Ακουστική μνήμη 3 στοιχείων.
- Εισάγετε την ερώτηση, «Τι χρησιμοποιούμε για...;» (χρήση).
- Αναπτύξτε τις έννοιες του μεγέθους και του σχήματος.
- Εισάγετε τη γλώσσα της αφήγησης, πρώτα, έπειτα, μετά, κ.λπ.
- Αρχίστε την ακρόαση από μια απόσταση.
- Παρουσιάστε την προφορά νέων λέξεων – τονίστε ακουστικά για να ενθαρρύνετε τη μίμηση.
- Εισάγετε περισσότερη γλώσσα της ποσότητας, π.χ. μερικές, όλες, μισές.
- Ηχητικά δώστε έμφαση στους ιδιαίτερους λεκτικούς ήχους σε λέξεις και σε φράσεις.
- Αναπτύξτε τα επιμεριστικά, π.χ. μια τσάντα από.. ένα μπουκάλι...
- Αναπτύξτε την ακρόαση ανοικτού συνόλου – εκτέλεση μιας εντολής, επιλογή ενός αντικειμένου.

Δημιουργία μιας Κάρτας για τη Γιορτή του Πατέρα

Στρατηγικές

- Χρησιμοποιήστε Ακουστικό βομβαρδισμό.
- Δώστε τη σωστή γλώσσα.
- Χρησιμοποιήστε επεκταμένη γλώσσα.
- Χρησιμοποιήστε κανονικό ρυθμό και μελωδία.
- Περιμένετε ώστε το νήπιο να επεξεργαστεί τις νέες πληροφορίες.
- Δώστε του το χρόνο να απαντήσει.

Δεξιότητες /έννοιες και γλώσσα

- Ανάπτυξη των αριθμητικών εννοιών.
- Ανάπτυξη των χρωμάτων ως επίθετα.
- Εκτέλεση δύο εντολών.
- Ανάπτυξη της κατονομασίας σχημάτων.
- Κατανόηση των προθέσεων, π.χ. επάνω, ανάμεσα.
- Απαντήσεις σε ερωτήσεις, π.χ. Τι είναι αυτό; Πού είναι το...; Τι κάνει αυτό;
- Κατανόηση των εννοιών του μεγέθους, π.χ. μεγάλος και μικρός.
- Χρήση δύο λέξεων μαζί.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Κάνουμε μια κάρτα για τον μπαμπά.
- Πάρε τα χρώματα και το πινέλο.
- Δίπλωσε την κάρτα και κόψε την.
- Κόψε την κάρτα. Κόψε την προσεκτικά.
- Ζωγράφισε ένα φίδι.
- Ένα πράσινο φίδι.
- Όχι, αυτό δεν είναι πράσινο, αυτό είναι μπλε.
- Πού είναι το πράσινο;
- Σωστά. Αυτό είναι πράσινο.
- Χρωμάτισε το φίδι.
- Κόβω μια καρδιά.
- Πού θα την κολλήσουμε;
- Πάρε την κόλλα.
- Κόλλα το επάνω, κόλλα το, κόλλα το.
- Κόλλα, κόλλα, κόλλα το επάνω.
- Έχουμε δύο καρδιές – μία, δύο.
- Μία επάνω και μία στη μέση.
- Χρωμάτισε τις καρδιές κόκκινες.
- Πού είναι το κόκκινο;

Επεκταμένη γλώσσα

- Ορίστε μερικά χαρτόνια και διαφάνειες με διαφορετικά χρώματα.
- Τι χρώμα θα ήθελες;
- Ροζ, θέλεις ροζ. Είναι όμορφο χρώμα. Νομίζω ότι είναι το αγαπημένο μου.
- Αυτό είναι το αγαπημένο σου χρώμα;
- Θα το διπλώσω στη μέση και έπειτα μπορείς να το κόψεις.
- Το διπλώνω προσεκτικά. Θέλεις να το κόψεις;
- Κόψε το, προσεκτικά, το ψαλίδι είναι κοφτερό.
- Τι θα κάνουμε πρώτα;
- Τι θα ήθελες να κάνεις;
- Κόβω μια μεγάλη καρδιά. Αυτό θα αρέσει στον μπαμπά.
- Α! Ζωγράφισες ένα σπίτι. Δεν έχει κανένα παράθυρο ούτε πόρτα το σπίτι. Χρειάζεται μερικά παράθυρα και πόρτες.
- Χρωμάτισε την πόρτα κόκκινη και τα παράθυρα μπλε.
- Κάνε έναν κήπο γύρω από το σπίτι.
- Θα αρέσει πολύ αυτή η κάρτα στον μπαμπά.

Σχετικές δραστηριότητες στο σπίτι

- Οποιαδήποτε καλλιτεχνική δραστηριότητα, π.χ. ζωγραφική, σχέδιο, χαρτοκοπτική, κόλλημα.
- Δημιουργία μιας σκηνής ενός κήπου /πάρκου /παραλίας.
- Δημιουργία ενός σπιτιού/ φάρμας / γκαράζ για μια κούκλα.

Τι ακολουθεί...

- Αναπτύξτε τις ιδέες της αλληλουχίας.
- Αναπτύξτε τις τοπικές προθέσεις, π.χ. στη μέση, δίπλα από.
- Αρχίστε το μέτρημα.
- Εισάγετε τις αντωνυμίες, π.χ. αυτή/ αυτοί/ αυτός.
- Αναπτύξτε το λεξιλόγιο, π.χ. συνώνυμα, μέρη ενός συνόλου.
- Χρησιμοποιήστε την ακουστική υπογράμμιση για συγκεκριμένους ήχους.
- Χρησιμοποιήστε ποικίλους λεκτικούς ήχους στις λέξεις και τις φράσεις που το μικρό παιδί πρέπει να ακούσει – ακουστικός βομβαρδισμός.
- Επεκτείνετε τις ερωτήσεις, π.χ. Ποιοι, τι, πού.
- Δείξτε την σωστή προφορά.
- Αναπτύξτε την ακουστική μνήμη 3 στοιχείων – κλειστό σύνολο.
- Αναπτύξτε την ακρόαση σε ανοικτό σύνολο, μια εντολή, ένα αντικείμενο.

Η Ομιλία των Παιδιών

Αυτό είναι το τελικό βίντεο της σειράς «Ακούω, Μαθαίνω και Μιλώ». Περιλαμβάνει την ανάπτυξη του παιδιού από 31 μηνών μέχρι και την ώρα που θα πάει σχολείο. Είναι η στιγμή που τα παιδιά παγιώνουν τις αντιληπτικές και εκφραστικές γλωσσικές ικανότητές τους. Περνάνε από την ομιλία των δύο λέξεων και των απλών προτάσεων, στο να εκφράζουν τον εαυτό τους χρησιμοποιώντας περισσότερο πολύπλοκες γραμματικές δομές. Αρχίζουν να χρησιμοποιούν παρελθόντα και παρόντα χρόνο και να χρησιμοποιούν μια ποικιλία ερωτηματικών προτάσεων. Μαθαίνουν πώς να διηγούνται ιστορίες, να περιγράφουν αντικείμενα, ανθρώπους και σκηνές και να κάνουν μία συζήτηση. Ο λόγος τους γίνεται πιο καθαρός. Γίνονται ικανά για κουβεντούλα.

Επιπλέον, οι ακουστικές ικανότητες των παιδιών αναπτύσσονται. Περνάνε από την ακρόαση σε ένα ήσυχο περιβάλλον στην ακρόαση με περιβαλλοντικούς θορύβους. Η ακουστική τους μνήμη αναπτύσσεται και μπορούν να παρακολουθούν όχι μόνο δύο εντολές αλλά και πιο πολύπλοκες οδηγίες. Μπορούν να πάρουν πληροφορίες από ένα μαγνητοφωνημένο μήνυμα και από την τηλεόραση και μαθαίνουν να μιλούν και στο τηλέφωνο. Έχουν μεγαλύτερη επίγνωση του κόσμου που δεν βρίσκεται στο άμεσο περιβάλλον τους.

Αυτό το βίντεο δείχνει πώς μπορείτε να επεκτείνετε τις ικανότητες του λόγου των παιδιών σας μέσα από την ακρόαση.

Επέκταση της Γλώσσας

Το παιδί σας αναπτύσσει την αντιληπτική και την εκφραστική του γλώσσα. Χρειάζεται να επεκτείνετε το γλωσσικό απόθεμά του ώστε να ακούει μια ποικιλία γραμματικών δομών. Θα πρέπει συνεχώς να επεκτείνετε τον λόγο των παιδιών σας μέσα από ουσιαστική αλληλεπίδραση και να τα ενθαρρύνετε να χρησιμοποιούν όχι μόνο απλές προτάσεις αλλά και πιο περίπλοκες.

Το βίντεο δείχνει παραδείγματα γονιών που προσπαθούν να επεκτείνουν τη γλώσσα των παιδιών τους. Για παράδειγμα, το απόσπασμα στον κήπο δείχνει πώς η μητέρα ακολουθεί το ενδιαφέρον του γιου της για να εισάγει νέο λεξιλόγιο και να αναπτύξει δομές και νοήματα. Μιλάει για μέρη των φυτών, καρπούς και άνθη. Χρησιμοποιεί το λόγο όπως στο ακόλουθο παράδειγμα.

- Δεν είναι όλα τα λουλούδια ανθισμένα (αρνητική πρόταση).
- Μπορεί να υπάρχουν αράχνες εκεί. (υπόθεση).
- Είναι όλα ανθισμένα και εκείνα εκεί είναι ακόμα μπουμπούκια/ Νομίζω ότι αυτό εδώ χρειάζεται περισσότερο νερό/ Όταν ανθίσουν θα γίνουν όμορφα λουλούδια. (πολύπλοκες προτάσεις και πληθυντικοί).
- Δεν υπάρχουν πολλά άνθη. Υπάρχουν λίγα. (σύγκριση).

Η μητέρα κάνει το μοντέλο στο λόγο, σε κατάλληλες συνθήκες ώστε ο γιος της να το μάθει και να το αναπαράγει και αυτός.

Μικρές Βοήθειες

Η μάθηση της γλώσσας συμβαίνει κυρίως όταν τα παιδιά βρίσκονται μέσα σε καταστάσεις με νόημα.

Το να παρέχετε στα παιδιά σας μια ποικιλία δραστηριοτήτων και εμπειριών μπορεί να δημιουργήσει ένα περιβάλλον με ευκαιρίες για μάθηση. Τα παιδιά αυτής της ηλικίας λατρεύουν να βοηθάνε τους γονείς τους σε δουλειές του σπιτιού. Αφήστε τα να σας βοηθήσουν και βάλτε σε προτεραιότητα την ευκαιρία για μάθηση. Ονοματίστε κάθε τι που κάνουν, για παράδειγμα όταν πλένουν πιάτα, όταν τα βάζουν μέσα στο πλυντήριο πιάτων, όταν ετοιμάζουν το μεσημεριανό, όταν παίρνουν κάτι να πιουν, όταν μαγειρεύουν. Δώστε τους το δικό τους ξεσκονόπανο και τη δική τους σφουγγαρίστρα ή το δικό τους φτυάρι για σκάψιμο. Αφήστε τα να σας βοηθήσουν με το στρώσιμο του κρεβατιού, το ξεσκόνισμα και τον κήπο. Μπορεί να μην τα καταφέρνουν τόσο καλά αλλά αυτές οι δραστηριότητες προσφέρουν ευκαιρίες για ανάπτυξη της γλώσσας.

Το βίντεο δείχνει ένα παιδί που βοηθάει τη μητέρα του με κάποιες δραστηριότητες. Η μητέρα προσπαθεί να επεκτείνει τον λόγο του, π.χ. «Βάλε το παντελόνι στα άπλυτα, βάλτο στο ντουλάπι του μπαμπά». Χτίζει το λεξιλόγιο της κόρης της, π.χ. «Ανακάτεψέ το, στράγγιξε το σφουγγάρι». Περιμένει από την κόρη της να ακολουθήσει δύο οδηγίες, π.χ. «Φέρε το βούτυρο και το τυρί από το ψυγείο».

Η Ώρα του Παιχνιδιού

Μέσα από το **παίξιμο ρόλων**, τα παιδιά αρχίζουν να αναπτύσσουν τη φαντασία τους. Λατρεύουν το παιχνίδι με κούκλες, ζωάκια και φιγούρες δράσης. Αυτά μπορεί να είναι ευκαιρίες για δημιουργικό παιχνίδι, για ανάπτυξη της σκέψης και εξάσκηση του προφορικού λόγου. Το παίξιμο ρόλων σε διαφορετικά σενάρια μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά σας να αναπτύξουν πραγματολογικές ικανότητες, οι οποίες είναι σημαντικές εάν θέλετε να επικοινωνεί αποτελεσματικά.

Το βίντεο δείχνει το παίξιμο ρόλων ενός παιδιού. Παριστάνει ότι πηγαίνει για ψώνια με τη μαμά και μετά πάει για καφέ.

Το παιχνίδι δίνει επίσης ευκαιρίες για επιπλέον επέκταση των ακουστικών ικανοτήτων και των νοημάτων της γλώσσας. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα στο βίντεο:

- Μία μητέρα εξηγεί στο παιδί της τη λέξη μονός σιδηρόδρομος, και επεξηγεί τη διαφορά ανάμεσα στο τρένο και στον μονό σιδηρόδρομο.
- Ένας πατέρας διδάσκει στην κόρη του τη γλώσσα των παιχνιδιών- «Ποιος νομίζεις ότι πρέπει να πάει πρώτος? Θα ανακατέψω τις κάρτες, Διάλεξε μια κάρτα, Άπλωσε τις κάρτες έτσι».
- Μια μητέρα εισάγει τη λέξη «Ανταρκτική» και μιλάει για το πού ζουν οι πιγκουΐνοι προκειμένου να επεκτείνει τις γνώσεις του γιου της.
- Μια μητέρα δίνει στο παιδί της μια άσκηση με επιθετική πρόταση - «Ο άντρας με το κίτρινο /κόκκινο /μπλε καπέλο».

Να έχετε συνέχεια στο νου σας το πώς μπορείτε να επεκτείνετε το λεξιλόγιο του παιδιού σας, για παράδειγμα χρησιμοποιήστε συνώνυμα. Χρησιμοποιήστε ονόματα κατηγοριών όπως «μουσικά όργανα» για το βιολί, την τρομπέτα, τα ντραμς.

Ομιλία

Μέχρι το τρίτο έτος ηλικίας η ικανότητα λόγου στα παιδιά έχει αναπτυχθεί σχεδόν κανονικά. Παρόλα αυτά, θα χρειαστούν πρακτική για την ακοή τους και για το πώς χρησιμοποιούμε ήχους στις λέξεις και φράσεις. Καθώς η ακοή τους γίνεται πιο εκλεπτυσμένη, η καθαρότητα του λόγου τους θα πρέπει να καλυτερεύει. Υπάρχει μια πληθώρα στρατηγικών που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για να βοηθήσετε το παιδί σας να μάθει να ακούει συγκεκριμένους ήχους ομιλίας.

Ακουστικός Βομβαρδισμός

Αυτό είναι η επαναλαμβανόμενη έκθεση των παιδιών σε συγκεκριμένο ήχο, στον οποίο το παιδί αντιμετωπίζει δυσκολία παραγωγής, για παράδειγμα το /f/. Ένας διασκεδαστικός τρόπος για να το κάνετε αυτό είναι να βρείτε μια ιστορία, ένα ποίημα με πολλά /f/. Ή μπορείτε να κάνετε ένα κολάζ με λέξεις που περιέχουν το γράμμα /f/. Καθώς το παιδί σας θα κόβει και θα κολλάει τις λέξεις εσείς μπορείτε να επαναλαμβάνετε τις λέξεις ή να κάνετε προτάσεις με αυτές.

Βάβισμα

Όσο είναι δυνατόν εισάγετε ήχους μέσα από το παιχνίδι και τους ήχους που συνδέονται με αυτό. Παρόλα αυτά μπορεί να είναι απαραίτητο να στοχεύσετε σε συγκεκριμένους ήχους. Ένας γρήγορος και αποτελεσματικός τρόπος είναι να παρέχετε την απαραίτητη επανάληψη μέσα από το βάβισμα. Το βίντεο δείχνει έναν θεραπευτή να χρησιμοποιεί ακουστικά ερεθίσματα/ απαντήσεις για να εξασκήσει την επανάληψη συμφώνων μέσω της ακοής. Το παιδί ξέρει να κρατάει το παιχνίδι στο αυτί του. Αυτό είναι μια ένδειξη ότι είναι έτοιμο να ακούσει. Επαναλαμβάνει τους ήχους, π.χ. /λα λα λα λα λα/ και /ουφ ουφ ουφ ουφ/, /πα πα πα μπε μπε μπε/ και /κου κου κου τε τε τε/. Αυτοί οι ήχοι μπορούν να ενσωματωθούν σε λέξεις και φράσεις, για παράδειγμα το /λα λα λα λα λα/ στο /πορτοκαλάδα/.

Το βάβισμα είναι επίσης ένας εξαιρετικός τρόπος να βελτιωθεί η ακρόαση έτσι ώστε να βοηθήσετε το παιδί σας να διαχωρίζει την ηχηρότητα και τον *τόπο άρθρωσης*, για παράδειγμα /πε, πε, πε/, /μπε, μπε, μπε/ και /τε, τε, τε/ με /κε, κε, κε/. Τα παιχνίδια με λέξεις που ομοιοκαταληκτούν είναι ένας ακόμη τρόπος να βελτιώσετε την ακρόαση και να παρέχετε εξάσκηση για την ομιλία.

Καλό είναι να παρέχετε πολλές ευκαιρίες ώστε το παιδί να μπορεί να παράγει τον κάθε ήχο σε φράσεις και προτάσεις.

Ακουστική Υπογράμμιση

Αυτή είναι μια εξαιρετική τεχνική για να δώσετε έμφαση σε συγκεκριμένους ήχους στην αρχή, τη μέση και το τέλος των λέξεων.

Το βίντεο δείχνει μια μητέρα με το παιδί της να παίζει με αυτοκόλλητα που έχουν πάνω ζώα της θάλασσας. Δίνει ακουστικά έμφαση στο /s/ καθώς μιλάνε για αυτά. Από τη στιγμή που το παιδί σας μπορεί να πει το /s/ σε λέξεις, μπορεί να εξασκεί τις λέξεις σε φράσεις και προτάσεις και σε άλλες δραστηριότητες. Η ακουστική έμφαση δεν θα πρέπει να συνεχίζεται εφόσον το παιδί σας μπορεί να προφέρει τον ήχο σωστά στον αυθόρμητο λόγο.

Καθώς τα παιδιά ωριμάζουν, μπορούν να μάθουν να αυτοδιορθώνουν το λόγο τους. Υπάρχει ένα τέτοιο παράδειγμα στο βίντεο. Ο θεραπευτής ενσωμάτωσε το στόχο για /θ/ σε μια άσκηση για ακουστική μνήμη. Κάθε φορά που είναι η σειρά του παιδιού να δώσει εντολές πρέπει να παράγει το /θ/. Όταν δεν προφέρει τη λέξη σωστά, αντί να διορθώνεται αμέσως, ο θεραπευτής περιμένει και αυτό διορθώνει τη λέξη μόνο του.

Θα χρειαστεί να επεμβαίνετε στο λόγο του παιδιού σας μέχρι αυτό να μάθει να αυτοδιορθώνεται. Αυτό μπορεί να γίνει καλύτερα μέσω της ακοής. Στο βίντεο ο πατέρας διορθώνει τον λόγο της κόρης του πολύ φυσικά κατά τη διάρκεια ενός παιχνιδιού. Όταν δεν προφέρει σωστά τη λέξη /υποθετικά/, την λέει αυτός και μετά το παιδί επαναλαμβάνει σωστά μέσα από τη διαδικασία της ακοής.

Όταν το παιδί σας είναι πλέον έτοιμο να πάει σχολείο, οι περισσότεροι ήχοι του λόγου θα πρέπει να είναι σωστά εγκατεστημένοι, σταθεροποιημένοι και αυτοματοποιημένοι. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο αν το πρόγραμμα ακουστικής αποκατάστασης εστιάζεται σε ήχους-στόχους μέσα από την ακοή. Το βίντεο δείχνει ότι αυτό μπορεί να γίνει με διασκεδαστικό και φυσικό τρόπο.

Ακουστική Μνήμη

Τα δύο προηγούμενα βίντεο δείχνουν πώς τα παιδιά και τα βρέφη αναπτύσσουν την ακουστική μνήμη. Προχώρησαν από το να επεξεργάζονται ένα αντικείμενο, στα δύο αντικείμενα σε ένα κλειστό σύνολο και ξεκίνησαν ακρόαση ανοιχτού συνόλου.

Η ακουστική μνήμη των παιδιών μπορεί να επεκταθεί σε τρία ή και περισσότερα αντικείμενα μέσα σε διαφορετικά γλωσσικά περιβάλλοντα σε ένα κλειστό σύνολο. Τα παρακάτω παραδείγματα των τριών αντικειμένων ακουστικής μνήμης είναι σε δραστηριότητες κλειστού συνόλου.

- Τρία ουσιαστικά- Πάρε τη βούρτσα, το σαμπουάν και την πετσέτα (πριν κάνεις μπάνιο).
- Δύο επίθετα και ένα ουσιαστικό- Το μαλλιαρό, άσπρο σκυλί (επιλεγμένο από μια ποικιλία ζώων με διαφορετικά χαρακτηριστικά, για παράδειγμα, μια μαλλιαρή άσπρη γάτα, ένα μαλλιαρό μαύρο σκυλί, μια πονηρή μαύρη γάτα, κτλ).
- Δύο ουσιαστικά και ένα ρήμα- Το σαλάχι και το δελφίνι κολυμπούν.
- Ουσιαστικό, πρόθεση και ουσιαστικό- Η κούκλα είναι πίσω από τον καναπέ.
- Ουσιαστικό, σύνδεσμος και ουσιαστικό- Βάλε το φορτηγό και το αυτοκίνητο στο δρόμο.
- Ουσιαστικό, αρνητικό και ουσιαστικό- Βάλε το φορτηγό και όχι το αυτοκίνητο στο δρόμο.

Από αυτό το στάδιο, το παιδί προχωράει στα τέσσερα και πέντε αντικείμενα σε ένα κλειστό σύνολο.

Αυξάνοντας τη δυσκολία των δραστηριοτήτων κλειστού σετ

γνωστό λεξιλόγιο	➔	λιγότερο γνωστό λεξιλόγιο
ήσυχο περιβάλλον	➔	πιο θορυβώδες περιβάλλον
μικρός αριθμός στοιχείων στο σύνολο	➔	μεγαλύτερος αριθμός στοιχείων στο σύνολο
ενισχύσεις	➔	λιγότερες ενισχύσεις έως καμία ενίσχυση
ακουστικός τονισμός των βασικών λέξεων	➔	Κανονικός τονισμός και προσωδία
δώστε την εντολή περισσότερο από μία φορά	➔	δώστε τις εντολές μία φορά μόνο
εάν το παιδί ζητά τη διευκρίνιση	➔	πέντε στοιχεία για επεξεργασία
ένα στοιχείο για επεξεργασία	➔	σύνθετες δομές πρότασης
απλές δομές πρότασης	➔	μαγνητοφωνημένη φωνή
ζωντανή φωνή		

Μόλις μπορεί να ακολουθήσει δύο εντολές ή να επιλέξει το παιδί σας δύο στοιχεία σε ένα κλειστό σύνολο, μπορεί να αναμένεται να ακολουθήσει μια γνωστή εντολή ή να επιλέξει ένα γνωστό στοιχείο από ένα ανοιχτό σύνολο. Μπορεί να επεξεργαστεί μια πολύ γνωστή εντολή ή να επιλέξει ένα πολύ γνωστό στοιχείο όταν περιλαμβάνεται σε μια στερεότυπη δραστηριότητα. Παραδείγματος χάριν, κατά το μαγείρεμα, ρωτήστε το παιδί σας για ένα πολύ οικείο παιχνίδι, έτσι είναι απροσδόκητο και από το πλαίσιο. Μπορείτε να ακολουθήσετε την ίδια πρόοδο όπως για την ανάπτυξη της ακρόασης κλειστού συνόλου και για την ανάπτυξη της ακρόασης ανοιχτού συνόλου (βλ. Πίνακα επάνω).

Αυτό το βίντεο παρουσιάζει παιδιά να ακολουθούν πιο σύνθετες οδηγίες, παραδείγματος χάριν, χρησιμοποιώντας περιγραφές, «Μου δίνεις κάτι που πηγαίνει στο νερό και έχει πανιά (κλειστό σύνολο) - Σκέφτομαι κάτι που αρχίζει με /δ/, το οποίο πηγαίνει στο φεγγάρι και οι αστροναύτες μπαίνουν μέσα σε αυτό (ανοικτό σύνολο)».

Οι δεξιότητες ακουστικής επεξεργασίας όπως η ακουστική μνήμη είναι απαραίτητες για τα παιδιά που προετοιμάζονται για τον παιδικό σταθμό και το σχολείο. Η επεξεργασία της σύνθετης γλώσσας, ακολουθώντας πολύπλοκες εντολές και η ανάκληση των λεπτομερειών είναι ένα μέρος της καθημερινής σχολικής ζωής.

Το βίντεο παρουσιάζει ένα παιδί που ακολουθεί πολύπλοκες εντολές σε ένα κλειστό σύνολο. Ο θεραπευτής μιλά γρήγορα και ήσυχα και περιμένει να επεξεργαστεί το παιδί τις πληροφορίες χωρίς επανάληψη. Το παιδί ζητά να πάρει αυτό τη σειρά. Η αντιστροφή των ρόλων επιτρέπει στο παιδί να εξασκήσει τη χρήση σύνθετης δομής.

Τα παιχνίδια μπορούν να γίνουν ένας διασκεδαστικός τρόπος για να αναπτυχθούν αυτές οι δεξιότητες, παραδείγματος χάριν, επιτραπέζια παιχνίδια /κάρτες/ παιχνίδια λέξεων που μπορούν να παιχτούν στο αυτοκίνητο, περιμένοντας το γιατρό /τον ακοολόγο, ή περιμένοντας στη σειρά σε ένα εστιατόριο. Εδώ είναι μερικά παραδείγματα:

Βλέπω ένα...

Παιχνίδια με την αλφαβήτα

Πήγα στα μαγαζιά και αγόρασα...

Σκέφτομαι κάτι που...

Παιχνίδια ομοιοκαταληξίας

Παιχνίδια με κατηγορίες

Μάντεψε ποιος /τι;

Βρες τις διαφορές; Ποιο δεν ταιριάζει και γιατί;

Αντίθετα

Ακουστική Αλληλουχία

Η ακουστική αλληλουχία είναι μια σημαντική ικανότητα που αναπτύσσεται. Αυτή είναι απαραίτητη για να είναι σε θέση το παιδί να επαναλάβει μια ιστορία, ένα αστέιο και ένα αίνιγμα, να ακολουθεί διαδοχικές οδηγίες και σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, όπως σχολείο, να ανακαλεί πληροφορίες και γεγονότα που έχει ακούσει. Αυτή η ικανότητα μπορεί να αναπτυχθεί με ποιήματα, τραγούδια, παιχνίδια και ιστορίες για μωρά.

Τα παιδιά λατρεύουν να ακούν την αγαπημένη ιστορία τους πολλές φορές και αρχίζουν να την επαναλαμβάνουν στους γονείς τους και στα άλλα μέλη της οικογένειας. Ενθαρρύνετε το παιδί σας να παίρνει το μέρος διαφορετικών χαρακτήρων. Αυτό του δίνει την ευκαιρία να χρησιμοποιήσει διαφορετικό ύψος, ποιότητα φωνής και ένταση. Αυτό αναπτύσσει περαιτέρω τον έλεγχο των υπερτεμαχιακών στοιχείων της ομιλίας. Του επιτρέπει να εκφράζει συναισθήματα, όπως ο θυμός, η απογοήτευση, η έκπληξη, ο φόβος ή η ευτυχία.

Βοηθήστε το παιδί σας να περάσει από την ακρόαση πολλών επαναλήψεων στην ακρόαση μίας ιστορίας για μία φορά μόνο, έπειτα να την επαναλάβει με τη σειρά συμπεριλαμβανομένων όσο το δυνατόν περισσότερων λεπτομερειών. Για να το κάνει αυτό, χρησιμοποιήστε μαριονέτες, εικόνες ή παιχνίδια για να πείτε μια ιστορία. Διατυπώστε ερωτήσεις για να βοηθήσετε το παιδί σας να επαναλάβει τη σωστή ακολουθία. Προχωρήστε στην αφήγηση της ιστορίας από το παιδί σας χωρίς την υπαγόρευση ερωτήσεων αλλά με την ενίσχυση των μαριονέτων, των εικόνων ή των παιχνιδιών. Επεκταθείτε σε μια ακρόαση ανοιχτού συνόλου χωρίς οποιαδήποτε υπαγόρευση ή ενίσχυση και αυξήστε επίσης το μήκος της ιστορίας που επαναλαμβάνει.

Το βίντεο παρουσιάζει ένα μικρό κορίτσι που χρησιμοποιεί ενισχύσεις για να την βοηθήσουν να επαναλάβει τα τρία μικρά γουρουνάκια. Ένα άλλο τμήμα παρουσιάζει ένα παιδί που αρχίζει την πιο αναπτυγμένη ικανότητα της επανάληψης μιας μαγνητοφωνημένης ιστορίας. Σε αυτή τη φάση, δεν αναμένεται να επαναλάβει την ιστορία αλλά απαντά ερωτήσεις για αυτήν. Θα οδηγηθεί προς την επανάληψη μιας ιστορίας χωρίς ενισχύσεις. Η ικανότητα ακρόασης μιας μαγνητοφωνημένης ιστορίας είναι μια χρήσιμη ικανότητα για τα παιδιά που είναι έτοιμα να αρχίσουν το σχολείο καθώς οι ταινίες ή η τηλεόραση μπορεί να είναι ένα συνηθισμένο κομμάτι της σχολικής ημέρας.

Εμπειρίες εκτός Σπιτιού

Εκτός σπιτιού υπάρχουν άριστες ευκαιρίες εκμάθησης της γλώσσας. Αυτές περιλαμβάνουν, επισκέψεις στο πάρκο, στη βιβλιοθήκη, σε διαφορετικά είδη καταστημάτων, μία βόλτα με το λεωφορείο, το τραίνο, τη βάρκα ή το αυτοκίνητο, το ψάρεμα, επίσκεψη στο μουσείο ή βόλτα στην παραλία.

Η δημιουργία «βιβλίων εμπειριών» αυτών των εξόδων είναι ένας σπουδαίος τρόπος επέκτασης και εισαγωγής νέας γλώσσας. Παρέχουν ένα όχημα για πολλούς χρόνους και για νέο λεξιλόγιο και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αναπτύξουν δεξιότητες χρονικής σειράς. Το βιβλίο μπορεί να εικονογραφηθεί με απλά σχέδια, εικόνες, φωτογραφίες και αναμνηστικά. Να συμπεριλάβετε σίγουρα το παιδί σας στην δημιουργία του βιβλίου εμπειρίας. Σε μια επόμενη στιγμή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ενισχύσει την ανάγνωση, δεδομένου ότι τα παιδιά αγαπούν να διαβάζουν για αυτά και τις εμπειρίες τους. Μπορεί να είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο για να προκαλέσει μια συζήτηση.

Αναπτυγμένες Ακουστικές Δεξιότητες

Οι ακουστικές δεξιότητες ενός παιδιού αναπτύσσονται επίσης κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Στην αρχή του ταξιδιού της εκμάθησης της ακρόασης, ένα ήσυχο περιβάλλον είναι η ιδανική κατάσταση για να αναπτύξει τις δεξιότητες του εντοπισμού, της διάκρισης, του προσδιορισμού και της κατανόησης. Αυτό πρέπει να επεκταθεί στην ακρόαση από

απόσταση, την ακρόαση με περιβαλλοντικό θόρυβο, την ακρόαση σε ταινίες και την ομιλία στο τηλέφωνο. Το βίντεο παρουσιάζει παραδείγματα παιδιών που αναπτύσσουν αυτές τις δεξιότητες.

Ακρόαση σε θόρυβο

Στα αρχικά στάδια της ακουστικής εκπαίδευσης είναι ουσιαστικό να υπάρχει ένα ήσυχο περιβάλλον. Εντούτοις, τα παιδιά πρέπει να αναπτύξουν την ικανότητα ακρόασης με περιβαλλοντικό θόρυβο ως προετοιμασία για τον παιδικό σταθμό και το σχολείο. Να παρέχετε πολλές εμπειρίες για να βοηθήσετε το παιδί σας να μάθει να ακούει στον θόρυβο. Για να το βοηθήσετε να επιτύχει, η γλώσσα πρέπει να είναι γνωστή και πρέπει να υπάρχει ένας περιορισμένος αριθμός επιλογών. Ένα ραδιόφωνο ή μια τηλεόραση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον περιβαλλοντικό θόρυβο. Για να επεκτείνετε τις δεξιότητες του παιδιού σας, αυξήστε βαθμιαία την ένταση και χρησιμοποιήστε ανοιχτά σύνολα ακρόασης.

Το τμήμα του βίντεο παρουσιάζει ένα νέο αγόρι και έναν ενήλικα στη λίμνη με τις πάπιες. Ο ενήλικας εκμεταλλεύεται πλήρως την ευκαιρία για να εισάγει νέο λεξιλόγιο και να επεκτείνει τη γλώσσα του παιδιού. Λόγω του περιβαλλοντικού θορύβου, μιλά κοντά στο μικρόφωνο του επεξεργαστή του λόγου.

Το βίντεο παρουσιάζει ένα παιδί που μαθαίνει την πιο αναπτυγμένη ικανότητα της ακρόασης μιας μαγνητοφωνημένης ιστορίας με τον περιβαλλοντικό θόρυβο. Σε αυτή τη φάση το παιδί ακούει την ιστορία πρόταση-πρόταση αλλά σταδιακά οδηγείται προς την επανάληψη ολόκληρης της ιστορίας.

Ομιλία στο Τηλέφωνο

Η διατήρηση μιας συνομιλίας στο τηλέφωνο είναι δυνατή για μερικά παιδιά με την απώλεια ακοής. Αυτήν την ικανότητα δεν την έχουν έως ότου είναι σε θέση να έχουν μια συνομιλία ανοιχτού συνόλου χωρίς οποιαδήποτε οπτικά στοιχεία.

Κατά την ανάπτυξη της ικανότητας της ομιλίας στο τηλέφωνο, αρχίστε με έναν γνωστό ομιλητή και χρησιμοποιήστε ένα κλειστό σετ τριών ή περισσότερων γνωστών ερωτήσεων ή δηλώσεων που ποικίλλουν σε μήκος. Εισάγετε ποικίλους χαιρετισμούς και σχόλια κλεισίματος. Αυξήστε τον αριθμό προτάσεων στο σύνολο. Περάστε από κλειστά σε ανοιχτά σύνολα με την εισαγωγή μιας απροσδόκητης ερώτησης ή ενός σχολίου. Βαθμιαία αυτό μπορεί να ενισχυθεί έως ότου μπορεί το παιδί σας να συζητήσει με κάμποσα διαφορετικά μέλη της οικογένειας.

Το βίντεο παρουσιάζει ένα παιδί που έχει προχωρήσει μέσω αυτών των βημάτων και κουβεντιάζει με τη θεία του. Είναι ένα ακούον παιδί.

Συζήτηση

Το βίντεο παρουσιάζει ένα παιδί που έχει μια συζήτηση με τον πατέρα του. Εμφανίζει άριστες ακουστικές δεξιότητες όπως ακρόαση ανοιχτού συνόλου, ακουστική μνήμη και ακουστική αλληλουχία. Χρησιμοποιεί σύνθετη γλώσσα και διάφορες πραγματολογικές δεξιότητες, παραδείγματος χάριν, είναι σε θέση να αρχίσει ένα θέμα, να διατηρήσει ένα θέμα και να αντιμετωπίσει μια αλλαγή θέματος.

Το παιδί έχει δεχθεί πολλά έτη εντατικής ακρόασης και προφορικών γλωσσικών ερεθισμάτων. Είναι ένα επικοινωνιακό παιδί. Είναι καλός ακροατής και η ομιλία του γίνεται σαφέστερη. Οι έννοιες της μορφής, του μεγέθους, της σύστασης, της ποσότητας και του χρώματος αναπτύσσονται. Αυτά πρέπει να ενισχυθούν για την εισαγωγή του στο σχολείο. Αναπτύσσει τις δεξιότητες συζήτησης σε ποικίλα πλαίσια και μπορεί να προβλέψει τι θα συμβεί. Ακούει πληροφορίες από την τηλεόραση και είναι σε θέση να ακούσει με περιβαλλοντικό θόρυβο.

Μπορεί να παίξει δημιουργικά και να χρησιμοποιήσει τη φαντασία του. Είναι ένα παιδί που ακούει, σκέπτεται και μιλάει. Αυτό το μέρος του ταξιδιού της ακοής τελειώνει. Ένα νέο ταξίδι αρχίζει.

Left blank intentionally ???

Ιδέες Επέκτασης για Παιδιά

Αυτές οι ιδέες επέκτασης έχουν προταθεί για να σας παρουσιάσουν πώς ο λόγος μπορεί να επεκταθεί και πώς μπορείτε να καθοδηγήσετε το παιδί σας μέσω των διάφορων βημάτων σύμφωνα με τις ολοκληρωμένες κλίμακες ανάπτυξης.

Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες ακολουθούν την σειρά του βίντεο.

Στρατηγικές

Οι στρατηγικές αντανakλούν τα παραδείγματα των στρατηγικών που παρουσιάζονται στο βίντεο.

Δεξιότητες και έννοιες

Οι δεξιότητες και οι έννοιες εφαρμόζονται για το στάδιο που έχει φθάσει το παιδί σας.

Βασική Γλώσσα

Αυτή είναι η γλώσσα που επαναλαμβάνεται πολλές φορές για να βοηθήσει την πρόσβαση του παιδιού σας σε συγκεκριμένους ήχους, λέξεις ή προτάσεις που μαθαίνει στο δικό του στάδιο ανάπτυξης της ακοής. Καθώς το παιδί σας μαθαίνει να ακούει δεν θα πρέπει να ακούει τόσο πολλές επαναλήψεις της νέας γλώσσας.

Επεκταμένη γλώσσα

Θα πρέπει να χρησιμοποιείται επεκταμένη γλώσσα εκτός από τη βασική γλώσσα. Αυτό παρέχει ένα εμπλουτισμένο γλωσσικό περιβάλλον για το παιδί σας.

Σχετικές δραστηριότητες

Αυτές είναι προτάσεις για τη χρήση της βασικής και της επεκταμένης γλώσσας σε ποικίλες καθημερινές συνήθειες και δραστηριότητες.

Τι ακολουθεί...

Αυτό παρουσιάζει την πρόοδο σε κάποια από τα επόμενα βήματα των ολοκληρωμένων κλιμάκων της ανάπτυξης στους τέσσερις τομείς της ακοής, της γλώσσας, της ομιλίας και της γνώσης.

Αυτές οι ιδέες είναι μόνο προτάσεις. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε διαφορετική γλώσσα που είναι γνωστή και σχετική με την οικογενειακή σας κατάσταση.

Ανάπτυξη της Ακουστικής Μνήμης

Στρατηγικές

- Επανάληψη της νέας γλώσσας.
- Χρήση επεκταμένης γλώσσας.
- Χρήση πρώτα της ακοής.
- Παράδειγμα με έναν ενήλικο.
- Δώστε την εντολή μία φορά μέσω της ακοής.
- Περιμένετε να ανταποκριθεί το παιδί.
- Προετοιμάστε το παιδί σας για να επιτύχει.

Δεξιότητες / έννοιες και γλώσσα

- Ανάπτυξη της ακουστικής μνήμης τριών στοιχείων – κλειστό σύνολο: π.χ. πάρε το καπέλο σου, τα παπούτσια και το μπουφάν σου.
- Επιλογή αντικειμένων μέσω περιγραφής, π.χ. μου δίνεις αυτό που βάζουμε μέσα το νερό.
- Κατανόηση των νέων εννοιών, π.χ. πλατύς /στενός
- Κατανόηση του νέου λεξιλογίου.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Έχω ένα μεγάλο κίτρινο φορτηγό /ένα πολύ παλιό αυτοκίνητο /ένα μικρό κίτρινο φορτηγό /ένα κόκκινο αγωνιστικό αυτοκίνητο /ένα πολύ παλιό τραίνο.
- Δες τον πλατύ /στενό δρόμο.
- Τα αυτοκίνητα πηγαίνουν πάνω στο δρόμο.
- Να είσαι προσεκτικός, να οδηγείς προσεκτικά. Μην πηγαίνεις πάρα πολύ γρήγορα.
- Βάλε το μεγάλο κίτρινο φορτηγό στον πλατύ δρόμο.
- Βάλε το μεγάλο κόκκινο αυτοκίνητο στο στενό δρόμο.
- Ποιο από όλα κινείται στο δρόμο και είναι γρήγορο;

Εκτεταμένη γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Αυτός είναι ένας πολύ πλατύς δρόμος.
- Είναι σαν ένας αυτοκινητόδρομος. Είναι σαν το δρόμο που πηγαίνουμε για το σπίτι του θείου... Βλέπεις τα μικρά δρομάκια. Έχει τέσσερα μικρά δρομάκια. Μπορείς να πηγαίνεις γρηγορότερα στον αυτοκινητόδρομο αλλά δεν πρέπει να πηγαίνεις πάρα πολύ γρήγορα.
- Βλέπεις το στενό δρόμο. Πρέπει να είσαι προσεκτικός στο στενό δρόμο.
- Γύρισε το αυτοκίνητο από την άλλη. Πρέπει να μείνεις στην δεξιά πλευρά του δρόμου.
- Πρόσεξε τους εργάτες του δρόμου. Φτιάχνουν το δρόμο. Βλέπεις το άτομο με την πινακίδα. Λέει στοπ, έτσι πρέπει να περιμένουμε έως ότου μας πει να φύγουμε. Δεν θέλουμε να έχουμε κανένα ατύχημα.
- Το μεγάλο κίτρινο φορτηγό σκάβει μια τρύπα. Δείτε πώς ο οδηγός μαζεύει το χώμα. Ύστερα το στοιβάζει στο πίσω μέρος του φορτηγού.

Σχετικές δραστηριότητες στο σπίτι

- Χρησιμοποιήστε οποιαδήποτε δραστηριότητα στο σπίτι αλλά διασφαλίστε ότι έχετε ποικίλα αντικείμενα με τα οποία το παιδί σας εξοικειώνεται σε διαφορετικά χρώματα/ σχήματα/ κατηγορίες.
- Ξεχωρίζοντας τα άπλυτα, π.χ. «Μου δίνεις το κόκκινο σορτς του μπαμπά και την κόκκινη μπλούζα του» «Βάλε τις κάλτσες και τις μπλούζες στο καλάθι /στο ντουλάπι /στο πλυντήριο ρούχων.
- Παιχνίδι με τα οχήματα-παιχνίδια, π.χ. «Βάλε το κόκκινο φορτηγό στον πλατύ /στενό δρόμο.
- Οδήγηση με το μεγάλο μαύρο λεωφορείο επάνω στο λόφο /στο γκαράζ.
- Παιχνίδια με κάρτες /αυτοκόλλητα.
- Το συμβολικό παιχνίδι – ψώνια/ πάρτι με τσάι /το κουκλόσπιτο /το αγρόκτημα /αναπαράσταση αγαπημένων ιστοριών/ τηλεόραση /βίντεο.
- Βοηθώντας στον κήπο /με το σπίτι/ δίνοντας ή μαζεύοντας αντικείμενα όπως εργαλεία/ φαγητά/ καθαριστικά.

Τι ακολουθεί...

- Καθιερώστε την ακουστική μνήμη τριών στοιχείων – κλειστό σύνολο:
 - άρνηση, π.χ. Θέλω το.... και... όχι το...
 - ποικίλες προθέσεις.
 - μέσα/ έξω /πάνω /κάτω/ ανάμεσα/ μπροστά /πίσω.
 - αντωνυμίες, π.χ. εσείς, αυτοί, εμείς.
 - φράσεις με ρήμα, π.χ. το αγόρι /αυτός κάνει ποδήλατο επάνω στο λόφο.
 - λειτουργικές λέξεις /φράσεις, π.χ. «Χρειάζομαι κάτι για να κόψω ένα κομμάτι χαρτί και κάτι που μπορώ να κολλήσω». Αυτά πρέπει να επιλεχτούν στη σωστή σειρά.
- Αναπτύξτε τις προηγμένες δεξιότητες ακρόασης – κλειστό σύνολο:
 - ακολουθώντας απλές οδηγίες στον κήπο /στο σουπερ μάρκετ με τον περιβαλλοντικό θόρυβο.
 - ακολουθώντας γνωστά τραγούδια στις ταινίες.
- Αναπτύξτε την ακρόαση σε ανοικτό σύνολο με:
 - δύο γνωστά στοιχεία, π.χ. «Πήγαινε και φέρε το.....και τα....».
 - δύο γνωστές εντολές.
- Αντιστρέψτε τους ρόλους για να δώσετε εξάσκηση στο παιδί σας.

Στον Κήπο

Στρατηγικές

- Επανάληψη της νέας γλώσσας.
- Χρήση της επεκταμένης γλώσσας.
- Εισάγετε νέο λεξιλόγιο.
- Δώστε του το χρόνο να επεξεργαστεί και να απαντήσει.
- Παράγετε τη σωστή προφορά.
- Χρησιμοποιήστε την ακοή από κοντά.

Δεξιότητες /έννοιες και γλώσσα

- Συγκρίσεις.
- Απλοί Πληθυντικοί.
- Επέκταση λεξιλογίου.
- Χρήση των ερωτήσεων «Ποιος, Πότε, Πού, Πώς...».
- Χρήση περισσότερων συμφώνων.
- Επέκταση της έννοιας της κατηγοριοποίησης.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Βλέπεις τα όμορφα λουλούδια.
- Αυτά είναι κίτρινα και εκείνα είναι κόκκινα.
- Αυτό το φυτό έχει ένα λουλούδι.
- Αυτά είναι τα φύλλα που μεγαλώνουν πάνω στο λουλούδι.
- Δεν είναι όλα τα λουλούδια ανοικτά.
- Αυτά είναι ανοικτά αλλά αυτά είναι κλειστά.
- Δεν είναι ανοικτά ακόμα.
- Είναι βολβοί.

Εκτεταμένη γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Τα λουλούδια και οι θάμνοι μεγαλώνουν. Έχουν ρίζες.
- Μερικά φυτά μπορούν να μεγαλώσουν σε δοχεία και μερικά στο έδαφος.
- Οι βολβοί θα ανοίξουν αργότερα και θα γίνουν όμορφα λουλούδια.
- Να είσαι προσεκτικός όταν μαζεύεις τα λουλούδια. Μην σπάσεις τα κοτσάνια.
- Τα λουλούδια χρειάζονται νερό και φως του ήλιου έτσι ώστε να μεγαλώσουν.
- Πέθαναν, μαράθηκαν επειδή η γη είναι πάρα πολύ ξηρή. Τι κρίμα.
- Θα πρέπει να ποτίζουμε τον κήπο καθημερινά, έτσι τα φυτά δεν θα πεθάνουν/ μαραθούν.
- Μάζεψε μερικά από τα κόκκινα λουλούδια και βάλ' τα στο βάζο.
- Αυτά είναι λουλούδια και είναι πάνω σε έναν θάμνο.
- Αυτός είναι ένας θάμνος. Ένας θάμνος είναι όπως ένα μικρό δέντρο.
- Μάζεψε ένα μπουκέτο λουλούδια.
- Πάρ' τα μέσα και βάλ' τα στο βάζο.
- Γέμισε πρώτα το βάζο με νερό.

Σχετικές δραστηριότητες στο σπίτι

- Συζητήσεις για τα μέρη ενός ολόκληρου αντικειμένου, π.χ. το ρολόι (δείκτες και νούμερα), η κατσαρόλα (καπάκι και λαβές), τηλεόραση (τηλεκοντρόλ, οθόνη, κουμπιά).
- Φύτεμα των σπόρων.
- Δημιουργία ενός κήπου με λαχανικά.
- Διατήρηση φυτών σε δοχεία.
- Πίεση των λουλουδιών και των φύλλων.
- Κάνοντας ένα κολάζ με πράγματα του κήπου, π.χ. φύλλα, σπόροι, χλόη.
- Δημιουργία λουλουδιών ως χειροτεχνία.
- Δημιουργία ενός βιβλίου εμπειριών για τον κήπο /τα λαχανικά.

Τι ακολουθεί...

- Αναπτύξτε την ακουστική μνήμη τεσσάρων στοιχείων σε κλειστό σύνολο.
- Αναπτύξτε την έννοια «τι λείπει» από τα μέρη των αντικειμένων.
- Αναπτύξτε ιδέες για κατηγορίες, π.χ. φυτά (τα λουλούδια είναι φυτά, τα δέντρα είναι φυτά), λαχανικά, φρούτα, οχήματα, έπιπλα, εργαλεία.
- Εισάγετε περισσότερες αρνητικές λέξεις, π.χ. κανένα, τίποτα.
- Τονίστε τις καταλήξεις στους πληθυντικούς και τις καταλήξεις των ρημάτων στον ενικό αριθμό, π.χ. ζω, ζει.
- Επεκτείνετε τις πληροφορίες για το πώς και γιατί τα πράγματα λειτουργούν έτσι.
- Εισάγετε συγκριτικά, π.χ. Είμαι πιο ψηλός από σένα.
- Εισάγετε το «γιατί» και το «επειδή».
- Αναπτύξτε την αφήγηση μιας σύντομης ιστορίας.
- Αναπτύξτε χρονικές έννοιες – σήμερα, αύριο και χθες.
- Αναπτύξτε την ακρόαση σε ανοικτό σύνολο– 2-3 στοιχεία, 2-3 εντολές, π.χ. «Πήγαινε και πάρε το ποδοσφαιρικό καπέλο του μπαμπά.» «Πάρε ένα μήλο και βάλτο στο κουτί με το φαγητό σου.» «Πάρε το μαγιό σου και δώσε το στη μαμά.».
- Αναπτύξτε την ακρόαση σε θόρυβο – ανοικτό σύνολο, ένα γνωστό στοιχείο και μια απλή εντολή.
- Αρχίστε το ανοικτό σύνολο ακούγοντας μια κασέτα.

Το Παιχνίδι «Μάντεψε Ποιος;»

Στρατηγικές

- Επεκτείνετε τη γλώσσα.
- Παράγετε τη σωστή προφορά των λέξεων.
- Παράγετε σωστή γλώσσα, π.χ. μορφές ερώτησης.
- Χρησιμοποιήστε διευκρινιστική γλώσσα.
- Διδάξτε πραγματολογικές δεξιότητες του ανοίγματος /του κλεισίματος ενός θέματος.
- Δώστε του το χρόνο να επεξεργαστεί τα δυσκολότερα ακούσματα και έννοιες.
- Ελέγξτε τη σωστή χρήση της σύνθετης γλώσσας.

Δεξιότητες /έννοιες και γλώσσα

- Χρήση των σωστών ερωταποκρίσεων.
- Ανάπτυξη των αρνητικών προτάσεων.
- Ανάπτυξη των περιγραφών.
- Εξαγωγή των συμπερασμάτων.
- Ανάπτυξη των δεξιοτήτων της σκέψης.

Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)

- Ποιος θα πάει πρώτα;
- Πρέπει να ανακατέψεις τις κάρτες πρώτα.
- Μετά πρέπει να επιλέξεις μια κάρτα.
- Διαλέγεις μια εσύ και μετά μία εγώ
- ΕΝΤΑΞΕΙ σκέφτομαι να πάρω αυτήν.
- Μην κοιτάς. Αυτό είναι κλεισιά.
- Ξέρεις τους κανόνες;
- Πρέπει να περιγράψεις ένα πρόσωπο.
- Είναι το πρόσωπο ενός άνδρα ή μιας γυναίκας;
- Το πρόσωπό σου έχει μουστάκι / κόκκινα μαλλιά;
- Ναι έχει /Όχι δεν έχει.
- Το πρόσωπό σου φοράει ένα ανόητο καπέλο /γάντια;
- Ναι φοράει /Όχι δεν φοράει.
- Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να διαγράψω όλες τις εικόνες των γυναικών /των ανδρών με κόκκινα μαλλιά.
- Το πρόσωπο που μένει... είναι η λύση του παιχνιδιού.
- Μετά είναι η σειρά σας.

**Εκτεταμένη
γλώσσα
(ερέθισμα από
ενήλικο)**

- Ποιος νομίζεις ότι θα έπρεπε να πάει πρώτα, ο μεγαλύτερος ή ο μικρότερος;
- Πηγαίνω πρώτα επειδή είμαι ο μεγαλύτερος. Εσύ συμφωνείς;
- Μπορείς να εξηγήσεις τους κανόνες για το...
- Σκέφτομαι ότι αυτό είναι ένα σπουδαίο παιχνίδι.
- Μου αρέσει αυτό το παιχνίδι, είμαι βέβαιος ότι μπορώ να σε νικήσω.
- Επίλεξε μια κάρτα και βάλ' τη στη σχισμή μπροστά από τον πίνακα.
- Ωχ, αυτή δεν ήταν μια καλή ερώτηση. Έχω διαγράψει μόνο δύο εικόνες. Θα πρέπει να σκεφτώ την επόμενη φορά.
- Λυπάμαι, δεν σε κατάλαβα. Μπορείς να το πεις πάλι παρακαλώ / μπορείς να το επαναλάβεις, γιατί δεν σε άκουσα καλά;
- Αναρωτιέμαι τι ακριβώς να σε ρωτήσω μετά. Προσπαθώ να σε παγιδέψω/ προσπαθώ να το κάνω δύσκολο.
- Νομίζεις ότι υπάρχουν άνθρωποι στον κόσμο με μακριά, κόκκινα, σγουρά μαλλιά; Ίσως ο κομμωτής της μαμάς θα μπορούσε να της κάνει μακριά κόκκινα σγουρά μαλλιά.
- Θα μπορούσες να περιγράψεις κάποιον που ζει σε έναν άλλο πλανήτη;
- Δεν μπορώ να το περιγράψω, είναι τόσο περίεργο.

**Σχετικές
δραστηριότητες
στο σπίτι**

- Επιτραπέζια παιχνίδια, π.χ., φιδάκι, τρίλιζα, Trivial Pursuit.
- Παιχνίδια bingo, εμποδίων και υλικών.
- Περιγραφή διαδικασιών, που λέει σε κάποιον πώς να κάνει κάτι, π.χ. πώς να κάνεις ένα μιλκσέικ /να πλύνεις τα δόντια σου/ να φτιάξεις μια κατασκευή με playmobile / να κάνεις μια χειροτεχνία.
- Μάθε και εξήγησε τους κανόνες παιχνιδιών και αθλημάτων, π.χ. μπάσκετ /ποδόσφαιρο /παιχνίδια υπολογιστή/ κρυφτό.

Τι ακολουθεί...

- Αναπτύξτε τη σύνθετη ακρόαση ανοικτού συνόλου.
- Αναπτύξτε την ακρόαση σε θόρυβο.
- Αναπτύξτε την ακρόαση σε ένα μαγνητοφωνημένο σήμα.
- Αναπτύξτε την κατανόηση των κανόνων των παιχνιδιών.
- Αναπτύξτε τη δυνατότητα να εξηγήει.
- Παράγετε τη σωστή προφορά των πολυσύλλαβων λέξεων.
- Δείξτε και ελέγξτε τη σωστή λεκτική παραγωγή.
- Αναπτύξτε τις προσχολικές έννοιες προετοιμασίας για την αριθμητική και τη γλώσσα.
- Ενθαρρύνετε την επίλυση προβλήματος /την εξαγωγή των συμπερασμάτων /την πρόβλεψη καταστάσεων.
- Εισάγετε δεξιότητες φωνολογικής ενημερότητας.

Μαγνητοφωνημένη Ιστορία

- Στρατηγικές**
- Χρησιμοποιήστε ενισχύσεις.
 - Υποβάλετε ερωτήσεις.
 - Γυρίστε την κασέτα για να ακούσετε πάλι.
 - Χρησιμοποιήστε διευκρινίσεις, π.χ. Τι άκουσες;
 - Χρησιμοποιήστε μια σύντομη απλή ιστορία.
- Δεξιότητες /έννοιες και γλώσσα**
- Επανάληψη μιας ιστορίας με ζωντανή φωνή.
 - Ακρόαση μιας μαγνητοφωνημένης ιστορίας με ερωτήσεις ως βοήθειες.
 - Απάντηση τριών ερωτήσεων για μια μαγνητοφωνημένη ιστορία.
- Βασική Γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)**
- Βάλε την κασέτα μέσα.
 - Πάτα το κουμπί που παίζει.
 - Άκουσε πρώτα ολόκληρη την ιστορία.
 - Κατόπιν άκουσε τις ερωτήσεις.
 - Απάντησε σε κάθε ερώτηση.
 - Γύρισε την κασέτα για να ακούσεις την ιστορία πάλι.
 - Είσαι έτοιμος;
- Εκτεταμένη γλώσσα (ερέθισμα από ενήλικο)**
- Σιγουρέψου ότι το κασετόφωνο είναι στην πρίζα.
 - Βάλε την κασέτα και πίεσε το κουμπί για να παίζει.
 - Θα ακούσουμε την ιστορία και όλες τις ερωτήσεις πρώτα, μετά θα επιστρέψουμε και θα ξανακούσουμε την ιστορία.
 - Εάν δεν ακούσεις ένα μέρος της ιστορίας ή δεν καταλάβεις, πες μου το και μπορούμε να γυρίσουμε την κασέτα και να την ξανακούσουμε.
- Σχετικές δραστηριότητες στο σπίτι**
- Ακούγοντας άλλες πληροφορίες για την κασέτα, π.χ.:
 - Τις διαδικασίες.
 - Την εκτέλεση εντολών.
 - Τις ερωτήσεις.
- Τι ακολουθεί...**
- Απάντηση περισσότερων ερωτήσεων για μια μαγνητοφωνημένη ιστορία.
 - Επανάληψη μιας ιστορίας χωρίς ερωτήσεις για βοήθεια.
 - Επανάλαβε μια ιστορία στη σωστή σειρά ανακαλώντας όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες.
 - Επεκτείνετε το μήκος της ιστορίας.
 - Αυξήστε την πολυπλοκότητα της ιστορίας.
 - Ακούστε μια ιστορία με το μικρό περιβαλλοντικό θόρυβο στην κασέτα.
 - Κάνε συζήτηση στο τηλέφωνο.

Παράρτημα

Title Page (Illustrator → pdf file)

Replace this page

Left blank intentionally

Κλίμακες Ανάπτυξης και Διαγνωστικά Εργαλεία

Οι ακόλουθες κλίμακες της ανάπτυξης και τα εργαλεία αξιολόγησης έχουν ταξινομηθεί με βάση την ακουστική αντίληψη, τη γλώσσα, την ομιλία, το παιχνίδι και τις βασικές έννοιες. Δίνονται ως αναφορές. Κάθε κλίμακα ή δοκιμασία συνοδεύεται από μια συνοπτική περιγραφή.

Ακουστική Αντίληψη (Ακρόαση)

Estabrooks, W. 1998, *Auditory-Verbal Ages and Stages of Development in (Levels I – VIII) in Cochlear Implants for Kids*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.

Αυτός ο πίνακας ελέγχου περιγράφει την ανάπτυξη της ακρόασης από την αντίληψη του ήχου στην ακουστική κατανόηση συμπεριλαμβανομένης της διάκρισης, του προσδιορισμού, του εντοπισμού, της ακουστικής μνήμης και της αλληλουχίας, την ακρόαση από απόσταση και την ακρόαση σε θόρυβο.

Tuohy, J., Brown, J. and Mercer-Mosely, C., 2001, *St. Gabriel's Curriculum for the Development of Audition, Language, Speech, Cognition*, Trustees of the Christian Brothers St. Gabriel's School for Hearing Impaired Children, Sydney, NSW, Australia.

Αυτή περιέχει μια ιεραρχική σειρά για την ανάπτυξη της ακουστικής αντίληψης και της ακουστικής μνήμης που προχωρεί από το κλειστό σύνολο στο ανοιχτό σύνολο. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης τμήματα της ανάπτυξης της γλώσσας, της ομιλίας και της γνώσης.

Wilkes, E.M. 1999, *Cottage Acquisition Scales for Listening, Language and Speech. Simple Sentence Level*, Sunshine Cottage School for Deaf Children, Texas, U.S.A.

Αυτή η αναπτυξιακή λίστα ελέγχου είναι για την αξιολόγηση και το διαγνωστικό προγραμματισμό της θεραπείας. Το τμήμα της ακρόασης προχωρεί από την αντίληψη του ήχου στην κατανόηση παραγράφων συμπεριλαμβανομένων των φωνητικών δεξιοτήτων ακρόασης. Αυτό το όργανο περιλαμβάνει επίσης την ακρόαση, την ομιλία και τη γνώση σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Γλώσσα

Bzoch, K. and League, R. 1991, *The Bzoch-League Receptive-Expressive Emergent Language Test (REEL-2)*, 2nd ed. Pro-Ed, Austin, Texas, U.S.A.

Αυτή η κλίμακα που σχεδιάστηκε για βρέφη και νήπια μέχρι 3 ετών, μετρά και αναλύει την αναδυόμενη γλώσσα για τον προγραμματισμό της θεραπείας. Τα αποτελέσματα προκύπτουν μετά από μια συνέντευξη γονέων και αφορούν την Εκφραστική Γλωσσική Ηλικία, τη Δεκτική Γλωσσική Ηλικία και τη Συνδυασμένη Γλωσσική Ηλικία.

Carrow-Woolfolk, E. 1999, *Test for Auditory Comprehension of Language (TACL-3)*, 3rd ed. Pro-ed, Austin, Texas, U.S.A.

Αυτή η δοκιμασία αποτελείται από τρεις υποδοκιμασίες και μετρά την κατανόηση του λεξιλογίου, των γραμματικών μορφημάτων και των περίπλοκων φράσεων και προτάσεων που χρησιμοποιούνται από τα παιδιά 3 έως 9 ετών και 11 μηνών. Το παιδί πρέπει να επιλέξει μια εικόνα από μια επιλογή τριών, για να αντιστοιχεί σε μια λέξη, μια φράση ή μια πρόταση που έχει ειπωθεί από τον εξεταστή. Τα αποτελέσματα της δοκιμασίας μετατρέπονται στα τυποποιημένα αποτελέσματα, σε ποσοστιαίες βαθμίδες και σε αντιστοιχίες ηλικίας.

Dunn, L.M. and Dunn, L.M. 1997, *Peabody Picture Vocabulary Test-(PPVT Forms 111A and 111B)*, 3rd ed. American Guidance Service, Circle Pines, MN, U.S.A.

Αυτή η δοκιμασία μετρά την κατανόηση ενός παιδιού σε μεμονωμένες λέξεις (αντιληπτικό λεξιλόγιο). Σχεδιάστηκε για παιδιά από 2 ετών και 6 μηνών έως 18 ετών. Τα ακατέργαστα αποτελέσματα της δοκιμασίας αντιστοιχίζονται στα τυποποιημένα αποτελέσματα, στις ποσοστιαίες βαθμίδες και στις αντιστοιχίες ηλικίας.

Edwards, S., Fletcher, P., Garman, M., Hughes, A., Letts, C. and Sinka, I. 1997, *The Reynell Development Language Scales III (RDLS111)*, 3rd ed. NFER-NELSON London, U.K.

Αυτή η δοκιμασία αξιολογεί την αντιληπτική και την εκφραστική γλώσσα χρησιμοποιώντας πραγματικά αντικείμενα αντί για εικόνες για να αλληλεπιδράσει το παιδί. Σχεδιάστηκε για παιδιά ηλικίας από 15 μηνών έως 7 ετών. Η κλίμακα κατανόησης περιλαμβάνει τμήματα όπως οι παράγοντες και οι ενέργειες, οι ιδιότητες, οι χωρικές σχέσεις, το λεξιλόγιο, η σύνθετη γραμματική, η εξαγωγή συμπερασμάτων κ.λπ. Η εκφραστική κλίμακα περιλαμβάνει τμήματα όπως οι ρηματικές φράσεις, βοηθητικά στοιχεία, άρθρα, γραμματικές κλίσεις, κ.λπ.

Fenson, L., Dale, P.S., Reznik, J.S, Thal, D., Bates, E., Hartung, J.P., Pethick, S. and Reilly, J.S. 1993, *The McArthur Communicative Inventories: User's Guide and Technical Manual - Words and Gestures 8 to 16 Months. Words and Sentences*, Paul H. Brookes Baltimore, MD, U.S.A.

Ο κατάλογος λέξεων και χειρονομιών συμπληρώνεται από τους γονείς και αφορά στη δυνατότητα του παιδιού τους να καταλάβει ή /και να χρησιμοποιήσει λέξεις και χειρονομίες. Περιλαμβάνει κατηγορίες λέξεων (ζώα, παιχνίδια, ρούχα, κ.λπ.) και επίσης ρωτά για τις χειρονομίες του παιδιού, τα παιχνίδια, τις συνήθειες, τις ενέργειες και τα αντικείμενα, τις δεξιότητες μίμησης και το φανταστικό παιχνίδι. Ο κατάλογος λέξεων και προτάσεων καταγράφει τη χρήση λέξεων από το παιδί σε κατηγορίες όπως τα μέρη του σώματος, τα έπιπλα και τα δωμάτια, τα παιχνίδια και οι συνήθειες, κ.λπ. Έχει επίσης ένα τμήμα προτάσεων και γραμματικής. Αυτό εξετάζει τη χρήση των ουσιαστικών και των ρημάτων, των καταλήξεων και των απλών προτάσεων από το παιδί.

Gardner, M.F. 2000, *Expressive One Word Picture Vocabulary Test*, 3rd ed. Academic Therapy Publications, Novato, CA, U.S.A.

Αυτή η δοκιμασία εξετάζει το εκφραστικό λεξιλόγιο ενός παιδιού. Σχεδιάστηκε για μαθητές από 2 έως 18 ετών.

Gardner, M.F. 2000, *Receptive One Word Picture Vocabulary Test*, 3rd ed. Academic Therapy Publications, Novato, CA, U.S.A.

Αυτή η δοκιμή εξετάζει το αντιληπτικό λεξιλόγιο ενός παιδιού. Σχεδιάστηκε για μαθητές από 2 έως 18 ετών.

Glover, M.E., Preminger, J.L. and Sanford, A.R. 1995, *The Early Learning Accomplishment Profile Kit (E-LAP)*, Kaplan Press, Lewisville, NC, U.S.A.

Αυτό είναι ένα εργαλείο κριτηρίων για μικρά παιδιά από τη γέννηση έως τους 36 μήνες. Το βιβλίο παρέχει οδηγίες για τον προγραμματισμό στα βρέφη, στα μικρά παιδιά και τα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Το σετ παρέχει τα αναπτυξιακά στοιχεία για την αδρή κινητικότητα, τη λεπτή κινητικότητα, τη γνώση, τη γλώσσα, την αυτοεξυπηρέτηση, τις κοινωνικές /συναισθηματικές δεξιότητες, κάρτες δραστηριοτήτων-εκμάθησης, Έντυπα IFSP για τον εξατομικευμένο προγραμματισμό. Διευκρινίζει επίσης τα υλικά, τις διαδικασίες και τα κριτήρια για κάθε στοιχείο που αξιολογείται.

Moog, J. and Kozac, V. 1983, *Teacher Assessment of Grammatical Structures (TAGS)*, Central Institute for the Deaf, St Louis, MO, U.S.A.

Αυτή η αξιολόγηση αποτελείται από τα έντυπα βαθμολόγησης που συμπληρώνονται από το θεραπευτή σχετικά με την κατανόηση και τη χρήση γραμματικών δομών των παιδιών με απώλεια ακοής σε προτάσεις τουλάχιστον τεσσάρων λέξεων που περιέχουν ένα υποκείμενο και ένα ρήμα. Οι γραμματικές κατηγορίες είναι τροποποιητές ουσιαστικών, αντωνυμίες, προθέσεις, επιρρήματα, ρήματα και ερωτήσεις.

Rossetti, Louis Ph.D. 1990, *The Rossetti Infant-Toddler Language Scale*, LinguSystems Inc, Moline, Illinois, U.S.A.

Αυτό το εργαλείο κριτηρίων αξιολογεί τις προελεκτικές δεξιότητες επικοινωνίας και τους λεκτικούς τομείς της χειρονομίας, της πραγματολογίας, του παιχνιδιού, της αλληλεπίδρασης και της σύνδεσης, της γλωσσικής κατανόησης και της γλωσσικής έκφρασης για παιδιά από τη γέννησή τους έως 3 ετών. Οι συμπεριφορές παρατηρούνται από τους θεραπευτές ή τα άτομα που φροντίζουν το παιδί.

Sanford, A.R. and Zelman, J.G. 1995, *Learning Accomplishment Profile. Revised Kit (LAP-R)*, Kaplan Press, Lewisville, NC, U.S.A.

Αυτό το εργαλείο κριτηρίων αποτελεί συνέχεια του E-LAP. Είναι ένας οδηγός για την εξατομίκευση του εκπαιδευτικού προγράμματος για το ηλικιακό εύρος από 36-72 μήνες. Το βιβλίο επιτρέπει στο δάσκαλο να προσδιορίσει τους κατάλληλους στόχους εκμάθησης για κάθε παιδί και μετρά την ατομική πρόοδο στους τομείς της γνώσης, της γλώσσας και στον προσωπικό-κοινωνικό τομέα. Διευκρινίζει τα υλικά, τις διαδικασίες και τα κριτήρια για κάθε στοιχείο που αξιολογείται.

Tuohy, J., Brown, J. and Mercer-Mosely, C. 2001, *St. Gabriel's Curriculum for the Development of Audition, Language, Speech, Cognition*, Trustees of the Christian Brothers, St. Gabriel's School for Hearing Impaired Children, Sydney, NSW, Australia.

Αυτό παρέχει μια αναπτυξιακή σειρά για τη δομή της Αγγλικής γλώσσας από τη γέννηση έως τα 6 έτη. Περιγράφει τις αντιληπτικές και τις εκφραστικές δεξιότητες σε τρία μηνιαία διαστήματα από τη γέννηση έως τους 12 μήνες και έπειτα σε έξι μηνιαία διαστήματα έως τα 6 έτη. Οι γραμματικές δομές συμπεριλαμβάνονται. Αυτό το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης τμήματα ανάπτυξης της γνώσης, της ομιλίας και της ακρόασης.

Wiig, E.H., Secord, W. and Semel, E. 1993, *CELF-Preschool – Clinical Evaluation of Language Fundamentals – Preschool, Examiner's Manual*, The Psychological Corporation, San Antonio, Texas, U.S.A.

Αυτή η δοκιμασία αξιολογεί τα αντιληπτικά και εκφραστικά γλωσσικά προβλήματα στα παιδιά ηλικίας από 3 ετών έως 6 ετών και 11 μηνών. Δίνονται σκορ που αντιστοιχούν σε νόρμες για έξι μηνιαία διαστήματα. Οι εκφραστικές υποδοκιμασίες περιλαμβάνουν τις δοκιμασίες της δομής της λέξης, της γνώσης της αναφερόμενης λέξης και της ανάκλησης πρότασης. Οι αντιληπτικές υποδοκιμασίες αξιολογούν την κατανόηση των βασικών εννοιών, των γλωσσικών εννοιών και των δομών πρότασης.

Wilkes, E.M. 1999, *Cottage Acquisition Scales for Listening, Language & Speech (CASLLS)*, Sunshine Cottage School for Deaf Children, San Antonio, Texas, U.S.A.

Αυτός ο αναπτυξιακός πίνακας ελέγχου είναι για την αξιολόγηση και το διαγνωστικό προγραμματισμό της θεραπείας. Το γλωσσικό τμήμα περιλαμβάνει τα βήματα από το προλεκτικό έως τις σύνθετες προτάσεις συμπεριλαμβανομένης της πραγματολογικής ανάπτυξης. Αυτό το όργανο περιλαμβάνει επίσης την ακρόαση, την ομιλία και τη γνώση σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Zimmerman, I.L., Steiner, V.G., and Pond, R.E. 2002, *Preschool Language Scale-4, (PLS-4)*, The Psychological Corporation, San Antonio, Texas, U.S.A.

Αυτό είναι μια σταθμισμένη δοκιμασία της ακουστικής κατανόησης και της εκφραστικής επικοινωνίας για βρέφη και νήπια. Η υποκλίμακα ακουστικής κατανόησης αξιολογεί το βασικό λεξιλόγιο, τις έννοιες και τους γραμματικούς δείκτες στα παιδιά προσχολικής ηλικίας και τις υψηλότερες επιπέδους δυνατότητες όπως τις σύνθετες προτάσεις, τις συγκρίσεις και την εξαγωγή συμπερασμάτων, κ.λπ. στα μεγαλύτερα παιδιά. Η υποκλίμακα εκφραστικής επικοινωνίας ζητά από τα παιδιά προσχολικής ηλικίας να ονομάσουν αντικείμενα, να χρησιμοποιήσουν έννοιες που περιγράφουν τα αντικείμενα, να εκφράσουν την ποσότητα, να χρησιμοποιούν γραμματικούς δείκτες, κ.λπ. Για μεγαλύτερα παιδιά περιλαμβάνει την κατάτμηση λέξης, την ολοκλήρωση αναλογιών, την αφήγηση μιας σύντομης ιστορίας σε σειρά, κ.λπ. Αυτή η δοκιμασία περιλαμβάνει επίσης μια δοκιμασία άρθρωσης και έναν πίνακα ελέγχου γλωσσικού δείγματος.

Ομιλία

Goldman, R. and Fristoe, M. 2002, *Goldman Fristoe: Test of Articulation 2*, AGS Publishing, Circle Pines, MN, U.S.A.

Αυτή η δοκιμασία παρέχει τις πληροφορίες για τη δυνατότητα άρθρωσης ενός παιδιού με τη δειγματοληψία και της αυθόρμητης και της μιμητικής λεκτικής παραγωγής μαθητών από 2 έως 18 ετών. Χρησιμοποιούνται εικόνες και λεκτικά συνθήματα για να αποσπάσουν απαντήσεις μεμονωμένης λέξης που δείχνουν τους συνηθισμένους λεκτικούς ήχους. Μετρά την άρθρωση των λεκτικών ήχων, καθορίζει τους τύπους της λανθασμένης άρθρωσης και συγκρίνει την ατομική απόδοση με εθνικές, γενετικές και διακριτικές νόρμες.

Ling, D. Ph.D. 1991, *The Phonetic-Phonologic Speech Evaluation Record: A Manual*, Alexander Graham Bell Association for the Deaf, U.S.A.

Αυτή η δοκιμασία αξιολογεί τις τεμαχιακές και μη τεμαχιακές πτυχές της ομιλίας και στο φωνητικό και φωνολογικό επίπεδο. Οι απαντήσεις του φωνητικού επιπέδου λαμβάνονται μέσω της μίμησης. Οι απαντήσεις του φωνολογικού επιπέδου λαμβάνονται από αυθόρμητα γλωσσικά δείγματα.

Paden, E. Ph.D., and Brown, C. M.S. 1992, *Identifying Early Phonological Needs in Children with Hearing Impairment*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.

Αυτή η σταθμισμένη δοκιμασία αξιολογεί πώς τα μικρά παιδιά με απώλεια ακοής χρησιμοποιούν αυθόρμητα φωνολογικά πρότυπα πρώτου επιπέδου. Αυτό αριθμητικά μετράει εάν τα πρότυπα του παιδιού λείπουν, αναδύονται ή έχουν κατακτηθεί.

Tuohy, J., Brown, J. and Mercer-Mosely, C. 2001, *St. Gabriel's Curriculum for the Development of Audition, Language, Speech, Cognition*, Trustees of the Christian Brothers, St. Gabriel's School for Hearing Impaired Children, Sydney, NSW, Australia.

Αυτό περιγράφει την ανάπτυξη της πρώιμης ομιλίας, την ανάπτυξη των δεξιοτήτων ακουστικής ανατροφοδότησης και μια σειρά για την κατάκτηση των διφθόγγων φωνηέντων και συμφώνων. Παρέχει έναν αναπτυξιακό πίνακα ελέγχου των φωνολογικών διαδικασιών. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης τμήματα ανάπτυξης της γνώσης, της γλώσσας και της ακοής.

Wilkes, E.M. 1999, *Cottage Acquisition Scales for Listening, Language & Speech. Simple Sentence Level*, Sunshine Cottage School for Deaf Children, Texas, U.S.A.

Αυτός ο αναπτυξιακός πίνακας ελέγχου είναι για την αξιολόγηση και το διαγνωστικό προγραμματισμό της θεραπείας. Το λεκτικό τμήμα ακολουθεί τους στόχους από το διάσημο λεκτικοκινητικό πρόγραμμα του Dr. Daniel Ling (και φωνητικούς και φωνολογικούς) και συνδέει επίσης αυτούς τους στόχους με τη φωνητική ανάπτυξη της ακρόασης. Αυτό το όργανο περιλαμβάνει επίσης την ακοή, τη γλώσσα, και τη γνώση σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Williams Hodson, B. 1983, *The Assessment of Phonological Processes*, College-Hill Press, Inc, U.S.A.

Αυτή η δοκιμασία χρησιμοποιεί εικόνες για να αποσπάσει μεμονωμένες λέξεις. Η μέθοδος ανάλυσης των παραγωγών δίνει έμφαση στα ανεπαρκή πρότυπα ομιλίας και παρέχει μια αφετηρία για μια φωνολογική προσέγγιση στην αποκατάσταση.

Παιχνίδι

Lowe, M. and Costello, A. 1988, *Symbolic Play Test Second Edition*, NFER-NELSON London, UK.

Αυτή η δοκιμασία είναι βασισμένη σε μια αναπτυξιακή μελέτη του συμβολικού παιχνιδιού στα βρέφη από 12 μηνών έως 36 μηνών. Αξιολογεί τις αυθόρμητες μη λεκτικές δεξιότητες παιχνιδιού των παιδιών σε μια δομημένη κατάσταση. Τα αντικείμενα παρουσιάζονται κατά τρόπο τυποποιημένο και αφήνονται στην ελεύθερη χρήση του παιδιού. Ο σκοπός είναι να αξιολογηθεί εάν το παιδί έχει αναπτύξει τις έννοιες και το συμβολισμό, τα οποία προηγούνται και αναπτύσσονται παράλληλα με την αντιληπτική και την εκφραστική λεκτική γλώσσα. Παρέχονται κριτήρια βασισμένα στην ηλικία.

Βασικές Έννοιες

Boehm, A.E. 1986, *Boehm Test of Basic Concepts-Revised (BOEHM-R)*, The Psychological Corporation, San Antonio, Texas, U.S.A.

Αυτή η δοκιμασία χορηγείται σε μαθητές παιδικών σταθμών και εξετάζει τις βασικές έννοιες της σύγκρισης, της κατεύθυνσης, της θέσης, της ποσότητας και του χρόνου.

Bracken, B. 1998, *Bracken Basic Concept Scale-Revised (BBCS-R)*, The Psychological Corporation, San Antonio, Texas, U.S.A.

Αυτό μετρά την κατάκτηση βασικών εννοιών και τις αντιληπτικές γλωσσικές δεξιότητες των παιδιών ηλικίας από 2 ετών και 6 μηνών έως 8 ετών. Περιλαμβάνει ένδεκα εννοιολογικές κατηγορίες – χρώματα, γράμματα, αριθμούς, καταμέτρηση, μεγέθη, συγκρίσεις, σχήματα, κατεύθυνση /θέση, ατομική /κοινωνική αντίληψη, υλικά, ποσότητα, και χρόνο/ακολουθία.

Γλωσσάριο

Ακουστική υπογράμμιση:	Μεγαλύτερη έμφαση στο στοιχείο-κλειδί μιας πρότασης σε σχέση με τις υπόλοιπες λέξεις που το περιβάλλουν στην πρόταση.
Ακουστικός:	Αναφέρεται στην αίσθηση της ακοής, αναφέρεται στην επιστήμη των ακουστών ήχων.
Χειλεοοδοντικός:	Ένας ήχος της ομιλίας που σχηματίζεται με τη γλώσσα στα πάνω δόντια, για παράδειγμα [t, δ, s, z, l, n].
Άρθρωση:	Η παραγωγή ήχων της ομιλίας από την κίνηση της γλώσσας, των χειλιών και της σιαγόνας.
Ακουστικός Βομβαρδισμός:	Η τεχνική της εκμάθησης ενός ήχου μέσω της επανάληψης και της ακουστικής υπογράμμισης.
Βάβισμα:	Ένα στάδιο στην ανάπτυξη του λόγου στα μωρά. Ακολουθεί τις περιορισμένες παραγωγές ομιλίας στους πρώτους μήνες του μωρού. Κατά τη διάρκεια του σταδίου βαβίσματος, το μωρό παράγει μια ποικιλία ήχων σε συνδυασμούς σύμφωνο-φωνήεν, που αναπτύσσονται περίπλοκα.
Διχειλικό:	Ένας ήχος ομιλίας που σχηματίζεται με τα δύο χείλη, για παράδειγμα [p, b, m].
Ακρόαση κλειστού συνόλου:	Η επεξεργασία του λόγου μέσω της ακοής με τη βοήθεια ενίσχυσης. Οι δραστηριότητες ακρόασης κλειστού συνόλου χρησιμοποιούνται στα πρώτα στάδια της ακουστικής εκμάθησης. Είναι ένας περιορισμένος αριθμός αντικειμένων από τα οποία γίνονται επιλογές ώστε να βοηθηθεί ο ασθενής να αναγνωρίσει, να κατανοήσει και να επανακαλέσει τη γλώσσα.
Συνάρθρωση:	Η επίδραση που έχει ένας ήχος στην παραγωγή ενός άλλου ήχου γειτονικού προς αυτόν.
Ανταγωνιστικό Ερέθισμα:	Κάθε περιβαλλοντικός ήχος ή θόρυβος που τείνει να υπερκαλύψει το σήμα της ομιλίας, κάνοντας τα λεγόμενα δυσκολότερα στην ακρόαση. Η ακρόαση με ένα ανταγωνιστικό ερέθισμα είναι μια πιο δύσκολη ακουστική δραστηριότητα.
Συλλαβή CV:	Μια συλλαβή που περιλαμβάνει ένα σύμφωνο και ένα φωνήεν, για παράδειγμα, [pa].
Συλλαβή CVC:	Μία συλλαβή που περιλαμβάνει ένα σύμφωνο, ένα φωνήεν και ένα σύμφωνο, για παράδειγμα, [pat].
Decibel (dB):	Η σταθερή μονάδα μέτρησης της έντασης του ήχου.

Δίφθογγος:	Μια αλληλουχία φωνηέντων κατά την οποία η γλώσσα αρχίζει με τη θέση ενός φωνήεντος και κινείται προς τη θέση του άλλου, για παράδειγμα, ο δίφθογγος [ai] στη λέξη γάιδαρος: η γλώσσα ξεκινάει με τη θέση του [a] και κινείται προς τη θέση του [i].
Ηχολαλία:	Η επανάληψη των ήχων που παράγουν άλλοι, από το βρέφος. Κάτι που συμβαίνει κανονικά στην ανάπτυξη του παιδιού.
Συχνότητα:	Ο ρυθμός δόνησης (κύκλοι ανά δευτερόλεπτο) των μορίων όταν ένας ήχος παράγεται ονομάζεται η συχνότητα του συγκεκριμένου ήχου. Αυτή μετριέται σε Hertz (Hz). Καθώς αυξάνονται οι κύκλοι ανά λεπτό, δηλαδή καθώς αυξάνεται η συχνότητα, ο ήχος γίνεται αντιληπτός ως πιο υψηλός.
Τριβόμενα:	Ένας ήχος της ομιλίας που έχει μια ακουστικά διακριτή, τρεμάμενη ροή αναπνοής, για παράδειγμα, [f, θ, s].
Ειδική Γλώσσα:	Η γλώσσα που χρησιμοποιείται επιπλέον της βασικής γλώσσας σε δραστηριότητες, παιχνίδια ή καθημερινές ρουτίνες.
Εναλλαγές ύψους:	Οι αλλαγές στο ύψος ή στον τόνο της φωνής.
Ένταση:	Η μετρήσιμη ποσότητα (ένταση) ενός ήχου που εκφράζεται σε deciBel.
Επιτονισμός:	Η μελωδία ή ο ρυθμός της φωνής κατά την ομιλία.
Ακατάληπτη Ομιλία:	Το στάδιο που ακολουθεί το βάβισμα στην ανάπτυξη του λόγου και της γλώσσας- οι εκφορές του παιδιού αρχίζουν να έχουν αναγνωρίσιμες μορφές επιτονισμού και αναγνωρίσιμες λέξεις.
Εντοπισμός:	Η ικανότητα εντοπισμού της διεύθυνσης ενός ήχου.
M L U:	Το Μέσο Μήκος Εκφωνήματος (Mean Length of Utterance, MLU) είναι ο μέσος όρος των μορφημάτων που χρησιμοποιεί ο ομιλητής - αυτό χρησιμοποιείται κυρίως για να περιγράψουμε την ανάπτυξη του παιδιού στην παραγωγή μεγαλύτερων (σε μήκος) εκφωνημάτων.
Χαρτογράφηση:	Η ρύθμιση του κοχλιακού εμφυτεύματος ώστε να συλλαμβάνει ένα εύρος από ήχους, που ακούει ο φορέας.
Μεσαία Σύμφωνα:	Σύμφωνα σε μέση θέση μέσα σε μια λέξη, για παράδειγμα, το /t/ στο [pita].
Κύρια αίσθηση:	Ένα αισθητηριακό κανάλι όπως η ακοή, η όραση ή η αφή.
Μόρφημα:	Η μικρότερη μονάδα με νόημα σε μια γλώσσα – μια λέξη ή ένα κομμάτι μιας λέξης, για παράδειγμα, σπανακοτυρόπιτα έχει τα μορφήματα «σπανακο», «τυρό», «πίτα».

Μωρουδίσιτικα (Motlievise): Αγγλοσαξονικός όρος	Ο ιδιαίτερος τρόπος ομιλίας της μητέρας /του ατόμου που φροντίζει το παιδί προς τα μικρά παιδιά- μερικές φορές περιγράφεται ως μια μελωδική φωνή.
Ρινικός:	Ένας ήχος ομιλίας κατά τον οποίο ο αέρας διαφεύγει μέσω του ρινικού περάσματος, όχι μέσω του στόματος, για παράδειγμα, [m, n].
Μονιμότητα Αντικειμένων:	Η κατανόηση ότι τα αντικείμενα είναι αληθινά και δεν παύουν να υπάρχουν όταν δεν είναι ορατά.
Αντιστοίχιση Ένα-προς-ένα:	Η ικανότητα ενός ατόμου να μετράει έναν αριθμό αντικειμένων- όχι απλώς μηχανική καταμέτρηση.
Ακρόαση ανοιχτού συνόλου	Η ικανότητα επεξεργασίας του λόγου μόνο μέσω της ακοής χωρίς καθοδήγηση, για παράδειγμα, η αφήγηση ιστοριών- Οι δραστηριότητες ακρόασης ανοιχτού συνόλου είναι για έμπειρους ακροατές.
Παραγόμενοι Ήχοι:	Οι ήχοι που χρησιμοποιούνται από ενήλικες σε συνδυασμό με το όνομα του αντικειμένου, για παράδειγμα, το «μουσου» της αγελάδας. Αυτοί οι ήχοι μπορεί να είναι οι πρώτες λέξεις του παιδιού.
Φώνημα:	Οι μικρότεροι ήχοι σε μια γλώσσα που μεταφέρουν νόημα, για παράδειγμα, [s, t, e, u] κ.ά.
Ύψος:	Η ποιότητα του ήχου που κρίνεται από τον ακροατή ως υψηλός ή χαμηλός.
Διαφορά θέσης:	Ήχοι που παράγονται με τον ίδιο τρόπο αλλά διαφέρουν στον τόπο που παράγονται στο στόμα, για παράδειγμα, τα /p/ και /k/ είναι και τα δύο εκρηκτικά αλλά το /p/ παράγεται μπροστά στο στόμα και το /k/ παράγεται πίσω.
Εκρηκτικά:	Ένας ήχος ομιλίας που παράγεται με μια έντονη «έκρηξη» αέρα, για παράδειγμα, [p, b, t, d, k, g].
Πραγματολογία:	Μια ομάδα κανόνων που διέπει τη χρήση της γλώσσας σε κοινωνικές συνθήκες /πλαίσια.
Προσωδία:	Ο ρυθμός και ο τόνος της ομιλίας – τα χαρακτηριστικά συμπεριλαμβάνουν ύψος, διάρκεια και ένταση.
Παιχνίδια ρόλων:	Παιχνίδια όπου αναπαριστάται ένας χαρακτήρας σε συγκεκριμένο σενάριο

^v Bates, 1976

Τεμαχιακά στοιχεία:	Σύμφωνα, φωνήεντα και δίφθογγοι.
Ερέθισμα/ αντίδραση:	Μια δραστηριότητα στην οποία το ερέθισμα είναι ένας ήχος ή ήχοι που δίνονται από έναν ενήλικα σε ένα άλλο άτομο που ακούει – η αντίδραση μπορεί να είναι μία δράση, για παράδειγμα, βάζουμε μία πινέζα σε έναν πίνακα ή μία προφορική επανάληψη του ήχου(-ων). Αυτό υποδεικνύει τι είναι σε θέση να ακούσει ο ακροατής.
Τονισμός:	Ένα μεγαλύτερο ποσό έντασης μιας συλλαβής μιας λέξης, για παράδειγμα [y a tɑ] ή μιας λέξης σε μια πρόταση, για παράδειγμα, [Afto to kapelo den ine diko su]
Υπερτεμαχιακά στοιχεία:	Χαρακτηριστικά της ομιλίας όπως ένταση, διάρκεια και ύψος.
Σύνταξη:	Οι κανόνες δημιουργίας μιας πρότασης στη γραμματική μιας γλώσσας.
Εντοπισμός:	Η αξιόπιστη επανάληψη κάθε στοιχείου ενός μηνύματος.
Εκφωνήματα Βαβίσματα:	Οι ήχοι που παράγονται από μωρά στα πρώτα στάδια της ανάπτυξης της ομιλίας και της γλώσσας.
Ζεύγος ηχηρού/ άηχου:	Δύο ήχοι που παράγονται με τον ίδιο τρόπο και στον ίδιο τόπο στο στόμα αλλά το ένα παράγεται με φωνή και το άλλο χωρίς φωνή, για παράδειγμα, [s,z] –το /s/ είναι άηχο και το /z/ είναι ηχηρό. Άλλα παραδείγματα είναι [t,d], [f,v], [p, b], [k, g], [x, γ].

Βιβλιογραφία και Αναφορές

- Bates, E. 1976, *Language and context: Studies in the acquisition of pragmatics*, Academic Press, New York, U.S.A.
- Bzoch, K. and League, R. 1991, *The Bzoch-League Receptive-Expressive Emergent Language Test (REEL-2)*, 2nd ed. Pro-Ed Austin, Texas, U.S.A.
- Clark, G. M. Cowan, R. S. and Dowell, R. C. 1997, *Cochlear Implantation for Infants and Children*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Cole, E. B. 1992, *Listening and Talking. A Guide to Promoting Spoken Language in Young Hearing-Impaired Children*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Estabrooks, W. 1994, *Auditory-Verbal Therapy for Parents and Professionals*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Estabrooks, W. 1998, *Cochlear Implants for Kids*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Estabrooks, W. 2001, *50 Frequently Asked Questions About Auditory-Verbal Therapy*, Learning to Listen Foundation, Canada.
- Estabrooks, W. and Marlowe, J. 2000, *The Baby is Listening*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Estabrooks, W. and Schwartz, R. 1995, *The ABCs of AVT: Analyzing Auditory-Verbal Therapy*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Flexer, C. 1999, *Facilitating Hearing and Listening in Young Children: Early Childhood*, 2nd ed, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Flexer, C. and Richards, C. 1998, *We Can Hear and Speak! The Power of Auditory-Verbal Communication for Children who are Deaf or Hard of Hearing*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Glover, M. E., Preminger, J. L. and Sanford, A R. 1995, *The Early Learning Accomplishment Profile Kit (E-LAP)*, Kaplin Press, Lewisville, NC, U.S.A.
- Kretschmer, R. R. and Kretschmer, L. 1978, *Language development and intervention with the hearing-impaired*, Baltimore, MD: University Park Press, U.S.A.
- Ling, A. 1974, *Schedules of Development in Audition, Speech, Language, Communication for Hearing-Impaired Infants and Their Parents*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Ling, D. 1976, *Speech and the Hearing-Impaired Child: Theory and Practice*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Ling, D. 1989, *Foundations of Spoken Language for Hearing-Impaired Children*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Ling, D. 1990, *Foundations of Spoken Language for Hearing-Impaired Children*, A.G Bell, Washington D.C, U.S.A.
- Ling, D. and Ling, A. 1977, *Basic Vocabulary and Language Thesaurus for Hearing-Impaired Children*, AG Bell, Washington DC, U.S.A.
- Ling, D. and Ling, A. 1978, *Aural Habilitation: The Foundations of Verbal Learning in Hearing-*

Impaired Children, AG Bell, Washington DC, U.S.A.

Pollack, D. 1985, *Educational Audiology for the Limited Hearing Infant and Preschooler*, Charles C. Thomas, Springfield, IL, U.S.A.

Romanik, S. 1990, *Auditory Skills Program for Students with Hearing Impairment*, NSW Department of School Education, Sydney, NSW, Australia.

Ross, M. (Ed.) 1990, *Hearing-impaired children in the mainstream*, York Press Inc., Timonium, MD, U.S.A.

Rossetti, L. 1990, *The Rossetti Infant-Toddler Language Scale*, LinguiSystems Inc, Moline, Illinois, U.S.A.

Sanford, A. R. and Zelman, J. G. 1995, *Learning Accomplishment Profile Revised Edition Kit (LAP-R)*, Kaplan Press, Lewisville, NC, U.S.A.

Schwartz, S. and Miller, J. 1996, *The New Language of Toys: Teaching Communication Skills to Children with Special Needs, A Guide for Parents and Teachers*. 2nd ed, AG Bell, Washington DC, U.S.A.

Simser, J. 1989, *Learning to Listen*, Federation of Junior Deaf Education Conference, Sydney, NSW, Australia.

Tuohy, J., Brown, J. and Mercer-Mosely, C. 2001, *St. Gabriel's Curriculum for the Development of Audition Language, Speech, Cognition*, Trustees of the Christian Brothers, St. Gabriel's School for Hearing Impaired Children, Sydney, NSW, Australia.

Wilkes, E. M. 1999, *Cottage Acquisition Scales for Listening, Language and Speech*, Cottage School for Deaf Children, San Antonio, Texas, U.S.A.

Zimmerman, I. L., Steiner, V. G. and Pond, R. E. 1991, *Preschool Language Scale-4, (PLS-4)*, The Psychological Corporation, San Antonio, Texas, U.S.A.